ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

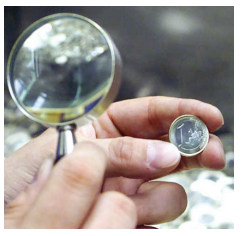
DUMA_newspaper

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 28-29 МАЙ | 2016 ГОДИНА/26 | БРОЙ 118 (7420)

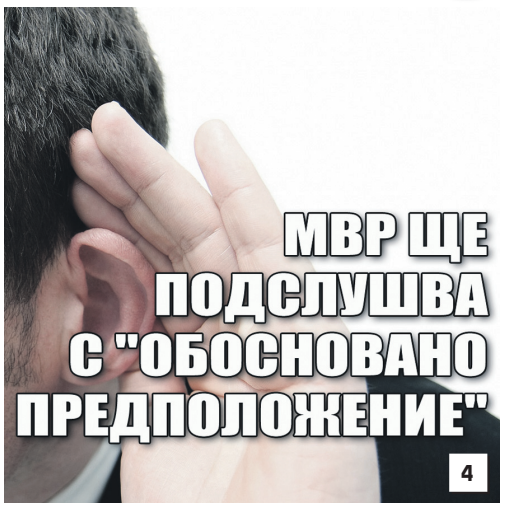
АНАЛИЗ

Манол Генов за бурките като прикритие за политическите цели 11

ЛОШО УПРАВЛЕНИЕ

406 млн. лв. ще плати държавата за незавършени в срок европроекти 6

МВР ЩЕ ПОДСЛУШВА С "ОБОСНОВАНО ПРЕДПОЛОЖЕНИЕ" 4

Една трета от българите живеят в тежка мизерия

Други 40 на сто са на ръба на бедността според нов доклад на Евростат

България води в ЕС с най-висок процент от населението, което живее в тежка мизерия. 33,1% от българите живеят в условия на крайни материални лишения, сочи доклад на европейската служба Eurostat за бедността и социалното изключване, публикуван завчера. Средният процент за тази категория хора в ЕС е 9 на сто.

Други 40% от българите са на ръба на бедността, в риск от бедност и социално изключване, като за селата процентът е най-висок - 52 на сто. Средно в тази категория са 24,1% от европейците. Според доклада общо 73,1 на сто от българите живеят в крайна мизерия или в риск от бедност. За два дни нито една институция у нас не реагира на ужасяващите данни.

2

ЧЕТИВО

Неделник

За Ботев учителството е мисия и дълг към народа 14

ПЕГАС

Заради буквите си струва да воюваш 21

Куба може да очовечи и американците 10

Сребро за Стойка Петрова на световното по бокс 40

Снимка БГНЕС

Огромни задръствания се образуваха на изхода на Благоевград в посока Симитли заради асфалтиране на пътното платно. Лошата комуникация и образувалите се тапи бяха причината самосвалът с асфалт да не може да пристигне на място близо час

НЯКОЛКО ДУМИ

Велиана ХРИСТОВА

ПРОГРАМИРАНА НИЩЕТА

Два са най-тежките проблеми на България, но никой не им обръща внимание. За това, че демографският срив при нас е най-бърз и обезлюдява ускорено страната ни, статистическата служба на ЕС Eurostat предупреди преди няколко месеца. Завчера оттам запищя алармата, че България се откроява рязко "напред" пред другите с огромен процент население, живеещо в крайна мизерия. Вдигнаха ни и нов червен картон - че сами сме обрекли науката на трайна бедност до 2020 г., а по индекс на иновациите куцаме на патерици след всички останали.

Това казват безпристрастните числа. А какво казва в това време пристрастното ни правителство? Теменужка Петкова обяви, че позлатяват с енергийни помощи 14% от населението (толкоз само били уязвимите), а медиите ударно подхванаха хвалбата и като право черво я спуснаха на обществото. И към онези 33% от българите, които според Eurostat живеят в нищета, особено в селата, където 53% от населението мизерства. Пък и цялата пушилка е за 4-5 лв. "помощи" на месец на 14% от бедстващите, при това - неизвестно откога. Обаче, ура - забогатели сме, както ни съобщи Бойко Борисов.

Стр. 12

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 28 МАЙ 2016

33,1% от българите живеят в мизерия, водим в ЕС по нищета

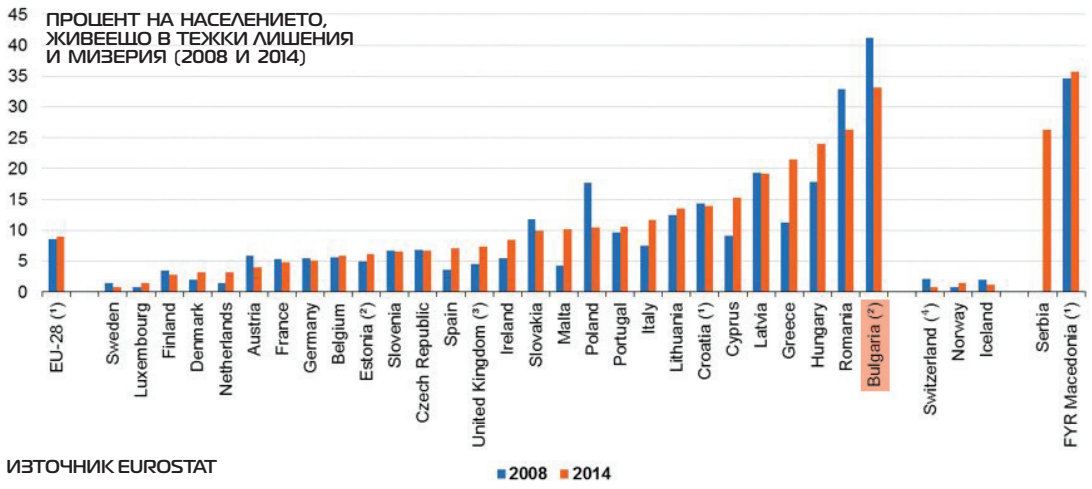
Велиана ХРИСТОВА

По процент на населението, което живее в условията на тежки материални лишения - в мизерия, България е не просто първа сред 28-те страни на Европейския съюз, но е и драстично по-зле от следващата я Румъния. Това показва поредният доклад на европейската служба Eurostat за бедността и социалното изключване, публикуван на 26 май т.г. Данните за 2014 г. показват, че в ЕС-28 в мизерия живеят средно 9 на сто от европейците, докато у нас този процент е 33,1 и макар да е леко спандал спрямо 2008 г., България продължава да е "лидер" по мизерстващо население (вж. таблицата). Най-малко хора живеят в тежки лишения в Швеция - 0,7% от населението.

Не по-малко черна е общата картина за България по отношение на хората в риск от бедност и социално изключване. И в тази класация сме първи по процент на хората, живеещи в риск от бедност, включително работещите бедни. По този показател сме наравно с Румъния - 40% от населението във всяка от двете ни държави е в риск от бедност и социално изключване. Средният процент на европейците в тази категория е 24,1. Най-драстична е картината в селата у нас, където в групата на хората, които са на ръба на бедността, е 52 на сто. Най-уязвими са хората с образование под средното, семействата с един член (самотните хора) и децата в неравностойно положение, отчита Eurostat.

Още един доклад - за сектора "Наука и развитие", публикува европейската служба на същата дата. В момента по инвестиции за наука ние сме в групата на последните 4 държави в списъка на ЕС, като малко по-ниски разходи за наука правят единствено Хърватия, Кипър и Румъния. В ЕС-28 средният процент пари, инвестирани в наука и развитие, за 2014 г. е 2,03% от БВП. Най-много инвестират за наука Финландия и Швеция - 3,17% от БВП. Нашата държава след 2010 г. сви рязко разходите си за наука и за 2014 г. посочва 0,6% от БВП, от които публичните разходи са 0,2%, като се предполага, че останалите 0,4% са инвестиции за изследвания от страна на бизнеса. В България обаче индустриалният сектор е скромен, поради което страната ни дори не мечтае да се впише в условията на Евросъюза, в който бизнесът инвестира средно 63,9% от парите за наука.

Министър Меглена Кунева е запознала вчера в Брюксел еврокомисаря по науката Карлош Моедаш с проекта за актуализиране на Стратегията за развитие на научните изследвания, съобщиха от МОН. Проектът бил съобразен с приоритетите на ЕС: реформа на научната система, засилване на човешките ресурси, отвореност на науката и трансфер на знания. Проектът обаче ще бъде огласен от МОН за обсъждане чак следващата седмица, научните общности не знаят какво пише в него. С какво право Кунева носи най-важен за България документ първо в Брюксел, питаха вчера учени.

ИЗТОЧНИК EUROSTAT

България е последна по индекса на иновациите, запазва трайното изоставане на науката и през 2020 г.

В доклада обаче са включени и данните за процента от БВП, който държавите в ЕС възнамеряват да постигнат до 2020 г. Знае се, че България пое ангажимент до 2020 г. да увеличи инвестициите за наука и развитие до 1,5% от БВП. При това положение обаче тя и след 4 години се нарежда трайно на последните места в общността. През 2020 г., когато ЕС планира да дава за наука и развитие средно 3% от БВП, България отново ще е сред последните, като по-нисък процент средства предвиждат единствено Хърватия, Латвия, Кипър и Румъния. Според Конвергентната програма на правителството до 2019 г. публичните средства за наука ще се намалят още, което е в пълен разрез с усилията на страните в ЕС да вдигнат публичните разходи за изследвания, подчертани от доклада на Eurostat.

По процент на заетите в сектор наука на 100 работещи България е предпоследна в ЕС преди Румъния. На същото място се намираме и по използване на дигиталните връзки в икономическата и обществената практика. Най-зле сме обаче по отношение на индекса на иновациите - България е последна в ЕС-28 по този показател. Поставени сме последни в най-слабата група - на "скромните иноватори", като вече са ни изпреварили Латвия и Румъния, които в предишните доклади на Eurostat бяха след нас или наравно с нас. Последни в общността сме и по екоиновации, които в ЕС се отчитат отделно.

Средният процент на иновативните предприятия в ЕС е 31,2. С 16,6% иновативни предприятия България е на опашката, след нас са само Малта и Италия. По процент на иновативните предприятия Румъния вече ни е изпреварила и е доста по-напред от нас със своите 24,4%.

Кунева събира 14 000 учители на мащабен събор в „Арена Армеец"

Грандиозен национален учителски събор ще събере 14 000 преподаватели от цялата страна на 19 юни в столичната зала "Арена Армеец". Целта на сбирката, организирана от министъра на образованието Меглена Кунева и синдикатите в образованието, е да се обсъдят с учителите основни моменти от влизащите в сила промени в Закона за училищното образование и съпътстващите ги нови програми и стандарти.

На експертно ниво детайлите по влизащите в сила от новата учебна година промени се обсъждат отдавна от експерти на министерството и представители на гилдията по места, за да се изчистват възникналите въпроси, както и различни спорни моменти. С мащабната национална сбирка обаче от МОН обясниха, че искат да дадат знак на учителите колко важна е ролята им в реализирането на училищната реформа.

МОН ще поеме транспортните разходи на учителите от провинцията, като по данни на министерството половината от присъстващите са от София.Очаква се на събора да присъстват до 5 учители от училище в зависимост от големината му.

Работници подрязваха и оформяха короните на дърветата пред сградата на Народното събрание

БЪЛГАРСКА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
НАЦИОНАЛЕН КЛУБ

Национален съвет на БСП
София 1000, ул. "Позитано" №20,
тел. 02/8107 219, e-mail: kulturaimedii@abv.bg

ОТ 30 МАЙ ДО 5 ЮНИ 2016 Г.

ПОНЕДЕЛНИК, 30 май 2016 г.
18.00 ч. – НАЦИОНАЛЕН ЛИТЕРАТУРЕН САЛОН „СТАРИННИЯТ ФАЙТОН"
София, ул. „Лайош Кошут" №34, къща-музей „Димитър Благоев"
ПРЕДСТАВЯНЕ на книгата „ЧИСТ" на РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ. Слово на Елена Алекова. Авторски рецитал.

СРЯДА, 1 юни 2016 г.
18.00 ч. – НАЦИОНАЛЕН ЛИТЕРАТУРЕН САЛОН „СТАРИННИЯТ ФАЙТОН"
София, ул. „Позитано" №20, Национален клуб на БСП
ПРЕД 2 ЮНИ – ДЕН НА ХРИСТО БОТЕВ И НА ЗАГИНАЛИТЕ ЗА НАЦИОНАЛНАТА И СОЦИАЛНАТА СВОБОДА НА БЪЛГАРИЯ
Съюзът на българските писатели, Българският антифашистки съюз, вестник „Моята вяра" и НЛС „Старинният файтон" ПРЕДСТАВЯТ книгата на МАТЕЙ ШОПКИН „МОЛИТВА ОТ БОТЕВ ВРЪХ". Слово на Пенчо Черняев. Авторски рецитал. Водещ – Велин Георгиев.

Студентите по педагогика и химия са намалели драстично

През последните пет години студентите по педагогика са намалели с близо една четвърт на фона на данните, че през следващите 10 години над 45 000 учители ще навлязат в пенсионна възраст. С 23% на сто е намалял приемът на студенти по електротехника, с 22% - по машинно инженерство, с 26% - по енергетика, с 30% - по архитектура, и с 36% - по химични технологии. Ако сега не предприемем действия за увеличаване на броя на студентите по педагогически специалности, след години ще имаме недостиг на кадри във всички сфери, се казва в писмен отговор на министъра на образованието Меглена Кунева на въпрос на депутатите от Реформаторския блок Мартин Димитров и Петър Славов. Въпросът бе по повод оръзването на евростипендиите за неприоритетни специалности.

Работодателските организации и анализите на пазара на труда алармират за увеличаващ се недостиг на инженерни и технологични кадри с висше образование, се казва още в отговора на вицепремиера. Кунева посочва, че, от друга страна, студентите по икономика са се увеличили с 4%, по право - със 17%, по психология - 21%, а професионалните направления от медицинските науки с 60 на сто. Според нея диспропорциите се дължат до голяма степен на досегашния финансов модел в системата на висшето образование, който е бил изцяло ориентиран към търсенето на образование, без да се съобразява с нуждите на пазара на труда.

МОН не може да промени критериите за евростипендиите, без да промени оперативната програма "Наука и образование за интелигентен растеж", категорични са от министерството.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 28 МАЙ 2016

„Довчера заради БКП и БСП хората караха по пътеки, вие забравихте ли?

ПО ПЪТЕКИ КАРАХМЕ, АМА ДУПКИ НЯМАШЕ - КОМЕНТАР КЪМ ХВАЛБИТЕ НА БОЙКО БОРИСОВ

Нинова обвини Борисов, че крие доклада за националната сигурност

Документът е нелицеприятен за управляващите, заяви председателят на БСП

Председателят на БСП Корнелия Нинова обвини вчера Бойко Борисов, че крие доклада за състоянието на националната сигурност. "Защо не спазвате законите на държавата? Защо не изпълнявате собствената си заповед и защо излъгахте НС по една сериозна тема, каквато е националната сигурност?", обърна се тя от трибуната на НС към премиера. Нинова припомни, че с решение на депутатите от 25 февруари 2011 г., с което се приема Стратегията за националната сигурност, на министър-председателя се възлага до края на март всяка година да внася в парламента доклад за националната сигурност. "Сега сме края на май и такъв доклад не е внесен. Така не се спазват решенията на НС и законите", категорична бе тя.

Нинова уточни, че със заповед от 2016 г. министър-председателят разпределя ресорите на вицепремиерите и на своята отговорност е оставил единствено националната сигурност. Тя припомни, че на 15 януари 2016 г. на въпрос в НС Борисов е потвърдил за създадена организация за изготвянето на доклада, който щял да бъде внесен в НС до началото на март. Нинова отбеляза, че ако е направен професионално и обективно, докладът би трябвало да съдържа анализ не само на външните заплахи, които в последната година се засилват, но и на вътрешното състояние на държавата по сектори. В него би трябвало да се правят сериозни изводи и препоръки какво да направят парламентът и МС, за да се подобри състоянието в тези сектори, подчерта Нинова. В момента премиерът не изпълнява законите и собствените си заповеди и ние не разполагаме с нужните данни в критичен за България момент, заяви тя.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Защо не спазвате законите на държавата, защо не изпълнявате собствената си заповед и защо излъгахте НС по една сериозна тема, каквато е националната сигурност, попита Нинова Борисов

Нинова предположи, че причините да няма доклад са, че или екипът на МС не е способен да го изготви, или нещо в съдържанието му притеснява премиера и той не го прави достояние на парламента, докато не се намести информацията, така че да е удобна за управлението. Тя изрази съмнение във варианта за неспособност за изготвяне на доклада поради липсата на професионализъм на службите. Лидерът на БСП обяви и че вече е известно, че в сряда на заседанието на МС документът е бил приет. Докладът е нелицеприятен за управляващите, освен ако не го подправят, докато го крият, категорична е Нинова.

Борисов обясни, че в закона не е посочен срок за внасяне на доклада в НС за разлика от Стратегията за национална сигурност. Той призна, че по време на парламентарен контрол е посочил като възможен срок за внасяне на доклада месец март. Въпреки сложната обстановка правителството нито за момент не е спирало процеса на представяне на информацията и доклади за националната сигурност и обществения ред, увери Борисов. Той обясни, че на интернет страницата на МС е публикуван вариант на доклада на Държавната агенция "Разузнаване". Предстои там да бъдат публикувани и декласифицираният доклад на ДАНС и служба "Военна информация", след като бъдат получени, съобщи той, но не отговори конкретно на въпроса на Нинова защо обобщеният документ не е представен в НС в определения срок.

Социалистите предлагат отпадане на електронното гласуване

БСП внесе промени в Изборния кодекс, с които предлага да се отмени експерименталното електронно дистанционно гласуване, предвидено от 1 януари 2018 г., като единствена възможност всички българи да могат да гласуват.

Припомняме, че до въвеждането на електронно гласуване се стигна след референдум през октомври 2015 г., когато 1 883 411 души гласуваха с "да", макар и допитването да не беше валидно съвсем, тъй като не успя да постигне прага от над 3,5 млн. гласували. БСП отново предлага изборите и референдумите да се провеждат в различни дни, но пък е предвидено, че по изключение може и да са в един ден.

Социалистите предлагат още гласуването да остане само "обществен дълг", без да е записано като "задължително" в закона. Те не предлагат да отпадне "санкцията" за заличаване в списъците, ако избирателите не са гласували на два последователни и еднакви по вид избора.

В проекта се предвижда още да се върне старият режим за образуване на кметства, в които се избира пряко кмет - от 400 да се намали отново на 100 жители. От БСП искат да се въведе задължение за ЦИК за периодично оповестяване на избирателната активност в изборния ден. До 22 часа в изборния ден ЦИК трябва да обяви активността в страната и извън нея. Практиката досега е ЦИК да обявява крайната избирателна активност с окончателните резултати от изборите 3 или 4 дни по-късно.

Без таван на броя секции в чужбина и възможност да се откриват изборни бюра при 40 заявления, предлагат от АБВ. Те настояват прагът за евроизборите да бъде 4%, както за националния парламент. От партията на Първанов предлагат да се предвиди и възможност за образуване на секции, без да са изпълнени критериите за 40 заявления, по мотивирано предложение на ръководителя на дипломатическото или консулско представителство, но при спазване на съответната процедура и срокове. От АБВ предлагат и да отпадне предвиденото отписване от избирателните списъци като последица при неупражняване на избирателно право. От партията искат да се намали от 400 на 250 броят на жителите на населените места, в които ще се избира пряко кмет.

ПРЕЗИДЕНТЪТ СЕЗИРА КС ЗА ТРИ ВЪПРОСА ОТ РЕФЕРЕНДУМА НА СЛАВИ

Росен Плевнелиев е отправил искане до КС да се произнесе за съответствие с Конституцията относно решението на НС за произвеждане на национален референдум по отношение на три от въпросите. Това са текстовете да може да се гласува и дистанционно по електронен път, броят на депутатите да бъде намален на 120 и директорите и началниците на РПУ на МВР да могат да се избират мажоритарно с абсолютно мнозинство в два тура. Това съобщиха вчера от прессекретариата на държавния глава. "Държавният глава винаги е подкрепял активното гражданско общество и е застъпвал разбирането, че провеждането на референдуми по важни и принципни въпроси ще засили доверието на гражданите в политическата система и институциите. Това обаче не може да бъде постигнато, ако пряката и представителната демокрация не се реализират при зачитане на конституционните принципи, какъвто безспорно е принципът за върховенство на правото", пише в прессъобщението. Според президента изключително рядкото използване на пряката демокрация в годините на прехода представлява огромен дефицит в демократичното развитие на България. Плевнелиев вярва, че е изключително важно този инструмент да се развива въз основа на ясни правила по кои въпроси може да питаме народа и по кои не. В противен случай съществува риск да бъде опорочена пряката демокрация и гражданите да загубят доверие в нея. Начинът да се предотврати това е произнасянето на Конституционния съд като орган, призван да гарантира върховенството на Конституцията.

Филип Попов пита защо МВР упражнява контрол върху симпатизанти на БСП

"Защо органите на реда упражняват контрол върху облеклото на гражданите, особено симпатизиращите на БСП?" Това попита Филип Попов Румяна Бъчварова по време на парламентарния контрол вчера. Той разказа, че на 16 април в Димово се е състоял протест на граждани заради лошото състояние на пътната мрежа в Димово и пътя Димово-Ружинци. Социалистът поясни, че един от участниците в протеста е носел шапка с логото на БСП. След намеса на МВР протестиращият е бил принуден да я свали.

Попов подчерта, че членовете и симпатизантите на която и да е партия са преди всичко граждани. Той припомни, че на протеста е имало представители на различни политически партии с различно облекло, но само на човека с шапка на БСП му е било указано да я свали. Носенето на атрибути с каквато и да било абревиатура на тях не е провокация, не е и агитация по смисъла на ИК, категоричен е Попов.

"Поводът за протеста край Димово е лошото състояние на пътищата. Ангажимент на правителството е да води адекватна инфраструктурна политика, за да не се стига до такива протести, а да не се ядосва, когато хората защитават правата си и да им сваля шапките", коментира Георги Свиленски. Той призова управляващите да не се дразнят и да упражняват репресия, а да осмислят политиката си и да асфалтират улиците.

НС на младите социалисти се събира за първи път днес

Павлета ДАВИДОВА

Първото заседание на новоизбрания Национален съвет на Младежкото обединение в БСП ще се проведе днес. Младежите се събират на "Позитано" 20 от 13 ч. Като първа точка в дневния ред е предвиден изборът на Оперативно бюро на НС на МО, което ще бъде предложено от получилата втори мандат начело на структурата Вероника Делибалтова. Младежкото ръководство трябва да уточни и срок, в който да бъдат структурирани нови състави на областните и градски съвети на МО. Очаква се заседанието да бъде уважено и от представителите на Изпълнителното бюро на БСП. ДУМА припомня, че в края на април младежите преизбраха досегашния си лидер и попълниха новото бюро на НС на МО. 92 души влизат в състава на ръководния орган.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 28 МАЙ 2016

МВР ще подслушва с „обосновано предположение”

Данни ще се събират и за хора, които евентуално могат да станат жертва на отвличане

Службите за сигурност ще могат да подслушват и събират данни за всеки гражданин само на базата за “обосновано предположение”, че срещу него може да се извърши тежко престъпление. По предложение на Министерския съвет парламентът прие изменение в Закона за електронните съобщения, според което компетентните органи ще разполагат с възможност да ползват данните от предприятията, предоставящи обществени и електронни съобщителни мрежи, когато има данни, че някой е станал или може да стане жертва на убийство, отвличане, противозаконно лишаване от свобода или трафик на хора. Опцията за подслушването бе подкрепена от 88 депутати, само 4 бяха против, а 13 се въздържаха.

Според управляващите промяната позволява органите на реда да използват в оперативно-издирвателната дейност възможностите на съвременната съобщителна техника и технологии, без да нарушават конституционно установените права на гражданите, се казва в мотивите към законопроекта. Те се мотивираха, че данните от операторите били необходими за установяване мястото на изчезване, лицата, с които е контактувал издирваният, лицата, които умишлено подават грешна или невярна информация по случаите на отвличане.

Зам.-вътрешният министър Красимир Ципов заяви, че не се предвиждало сериозно изменение в закона. По думите му разширяването на възможностите за подслушване нямало да доведат до полицейски произвол - и сега достъпът до тези данни ставал след мотивирано искане от съда. Това искане трябва да е мотивирано, да се посочва целта, за която се иска този достъп, добави Ципов.

Красимир Янков от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ се възмути, че законовото изменение е предпоставка за злоупотреби. “Това сме го виждали и преди с премиер Бойко Борисов и вътрешен министър Цветан Цветанов. Колеги, опомнете се. Отново посягате на свободата на хората”, призова депутатите той. Социалистът припомни, че през 2010 г. подобни промени бяха обявени за противоконституционни от Конституционния съд през март 2015 г. МВР и ДАНС могат да работят по всеки, “предполагайки обосновано”, обобщи Янков.

Реформаторът Петър Славов припомни скандалите около разработката “Червеи” и многобройните СРС, позволени от Софийския градски съд. Според него промяната може да доведе до користни цели и подслушване на депутати и протестиращи.

Коментар на стр. 12

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Абитуриентските страсти все още не са отминали, а завършващите ученици търсят начин да бъдат все по-атрактивни и запомнящи се

Повдигнаха обвинение срещу Ценко Чоков и още 7 души

Прокуратурата повдигна обвинения на 8 от задържаните 12 души в село Галиче в четвъртък, сред които и кметът Ценко Чоков. Разследването срещу скандалния кмет е започнало през февруари, след като главният прокурор разпоредил проверката в Галиче. През май разследващите са имали необходимите доказателства, за да се стигне до акцията. На 8 души са били повдигнати обвинения. В разследването са използвани СРС, обясни Даниела Попова, ръководител на Апелативната специализирана прокуратура. По думите ѝ дейността на групата се е развивала в няколко насоки - лихварство, имотни измами, побой над жители на село Галиче, изнудвания, отвличания спрямо хора, които са взимали заеми и не са ги връщали. Около 14 000 лева са били иззети от дома на Чоков по време на акцията и по време на обиските, които са извършени на няколко адреса в Галиче. Множество нотариални актове са конфискувани, както и тефтери, в които са записвани сумите, предоставяни на хора като кредити, заявиха от Специализираната прокуратура.

Главният секретар на МВР Георги Костов заяви, че нямат данни дали върху Чоков е имало разпънат политически чадър и да се е ползвал от полицейска и магистратска протекция. Той определи престъпната група, ръководена от Чоков, като действаща на територията на Северозапада от относително голям период от време. “Това е високо конспиративна престъпна група, изключително брутална и държаща в страх цялото население на региона”, заяви главният секретар на МВР.

ШОФЬОР БЕЗ КНИЖКА УДАРИ ПЕТИМА ПЕШЕХОДЦИ И ИЗБЯГА

Петима пешеходци от пловдивското село Динк бяха блъснати на тротоара от шофьор без книжка в четвъртък вечерта. Двама са в по-тежко състояние и са настанени в болница. Сред пострадалите е и 7-месечно бебе.

25-годишният мъж от ромската Шекер махала в селото се е връщал от парти, на което употребил алкохол. Петимата пешеходци вървели по тротоара, когато ги връхлетял автомобилът. След удара неправоспособният шофьор избягал от местопроизшествието. Малко по-късно е бил задържан в съседно село.

Жителите на село Динк искали да линчуват младия мъж, затова в селото е изпратена жандармерия.

1100 души тръгват на поход по стъпките на Ботевата чета

Началото на Националния туристически поход “По стъпките на Ботевата чета” бе дадено вчера вечерта в Козлодуй. По стъпките на Войводата и неговата чета тръгнаха 1100 души от цялата страна - 890 ученици, студенти и техните ръководители от 28 населени места на 16 области и 210 индивидуални участници. В юбилейния поход участват 39 ученически групи. Най-многобройни са децата от училища-та, носещи името на Христо Ботев в област Враца. За първа година се включват групи от Благоевград, Ябланица, Дупница, Сандански.

В програмата за юбилейния поход са включени културни и художествени прояви, множество спортно-туристически игри, екскурзоводски беседи. Целта е те да напомнят за идеалите, героичността и безсмъртието на поета революционер и неговите четници. Участниците в похода ще са първите зрители на юбилейния филм “По стъпките на изгубения Ботев”.

През юни се честват две юбилейни годишнини - 140 години от подвига на Ботевата чета и 70 години от създаването на Националния туристически поход.

Във Враца бяха открити Ботевите дни, посветени на 140-та годишнина от подвига на Христо Ботев и четата му.

След гонка хванаха избягали затворници

Двама мъже на по 25 години, които избягали от затвора в Ловеч преди седмица, са били задържани след гонка, минала през няколко села. По време на разследването било установено, че бегълците се придвижват с лек автомобил “Форд Ескорт”. В 2 през нощта на четвъртък срещу петък колата била засечена в близост до поповското село Ломци. Двамата мъже не се подчинили на сигнала за стоп и с висока скорост се отправили към разградското село Благоево. При преследването колата напуснала пътното платно и спряла в нива. Двамата издирвани успели да се измъкнат и да се скрият в гориста местност. След гонка в няколко села на община Търговище и крие-не в гориста местност бегълците били заловени.

Двамата затворници избягаха на 19 май, докато били на работа на външен обект.

Единият затворник изтърпявал наказание по влязла в сила присъда за блудство с непълнолетен, а другият за извършени множество кражби. След като били обявени за общодържавно издирване, веднага било организирано непрекъснато наблюдение на домовете им в Голямо Ново.

www.duma.bg

Отново проблеми във Фонда за лечение на деца

Новият шеф подменял решенията на Обществения съвет

Има разминаване между решенията на Обществения съвет на Фонда за лечение на деца и изпълнението им. Това, което се гласува на заседанието, не е това, което се отразява в онлайн регистъра и не е това, което твърди директорът на фонда. Комуникацията между фонда и родителите е нарушена, също и тази между ръководството му и Обществения съвет. Това заяви журналистката от БНТ Мария Чернева, която е член на Обществения съвет към Фонда за лечение на деца.

Наближава датата, в която две деца трябва да отидат да се лекуват в Сърбия при руски лекари, но те не разполагат с никаква информация дали са одобрени или не. След заседанието на Обществения съвет миналата седмица в електронния регистър вместо отговор на този въпрос било въведено, че от тях се изискват още становища, но не се посочва от какви специалисти и в какъв срок. В деня след дългоочакваното заседание на Обществения съвет линиите на институцията били блокирани, разказаха те. Когато една от майките по-късно успяла да се свърже с д-р Пилософ, той й обяснил единствено, че тепърва ще провежда преговори с руските лекари за провеждане на прегледите и лечението в България и е възможно заради това терапията на детето й да се отложи за есента.

Представителите на Обществения фонд Чернева и Красимира Величкова увериха, че е дадено разрешение за лечение на всички 7 деца, чакащи за Сърбия, но не е ясно защо в регистъра е било записано друго, както и защо родителите не били уведомени. Според Чернева обяснението е едноличната подмяна на решенията.

Директорът на фонда проф. Владимир Пилософ каза, че няма проблем да бъде организирано пътуването на децата, но нямало нито един документ, че всяко едно от тези деца е прегледано реално от руснаците. "Няма тяхна епикриза или резултат от прегледа. Това е пропуск на документацията, разбирам", каза проф. Пилософ. Той подчерта, че бил във фонда по 14 часа на ден, че администрацията работи на ръка, но се предвижда система, която да облекчи работата им, припомни, че сега фондът имал помощ и от МЗ. Вече няма да има непредвидени забавяния при разглеждането на случаите, увери проф. Пилософ.

Снимка БГНЕС

Над 100 деца от Центровете за настаняване от семеен тип от Варна, Провадия и Долни Чифлик се събраха в Планетариума в морската столица вчера. Инициативата е по повод Международния ден на детето Лумос и се реализира с подкрепата на община Варна, и е насочена към децата с увреждания и техните връстници

КЗК разреши „Токуда" и „Сити клиник" да се слеят под шапката на „Аджъбадем"

Аида ОВАНЕС

Комисията за защита на конкуренцията разреши "Аджъбадем Саглък Хизметлери Тиджарет" А.Ш., Турция, да осъществи концентрация и да придобие контрол върху болниците "Токушукай-София" ЕООД и "Сити Хоспиталс енд Клиникс" АД. От документа на КЗК става ясно, че двете болници, известни като "Токуда" и "Сити Клиник", са сред първите 12 в страната по получени от НЗОК пари за 2014 и 2015 г. Общият им пазарен дял през 2014 г. не е по-голям от този на водещата болница "Св. Георги" в Пловдив.

Макар че след обединението пазарният дял на обединената група ще е 10-20% и тя ще стане лидер по реимбурсирани средства от НЗОК, от КЗК не смятат, че е възможно обединението да има господстващо положение на медицинския пазар. На базата на своя опит, обобщен в Методика за определяне положението на предприятията на съответния пазар, КЗК е приела, че общ пазарен дял под 15% на предприятията участници на съответния пазар не е притеснителен и няма вероятност да възпрепятства съществено конкуренцията. В своя анализ КЗК стига до извода, че след осъществяване на сделката обединената група и на национално, и на регионално ниво - в София, където е налице припокриване на дейност, ще заеме водеща пазарна позиция на базата изплатени от НЗОК средства за оказана болнична медицинска помощ.

Новата група ще се нарича "Аджъбадем Сити Клиник" и ще управлява 3 болници и 3 медицински центъра.

Обучават 300 роми как да се предпазят от СПИН

300 представители на ромската общност от Пловдив, Кюстендил и Стара Загора ще преминат обучение как да се предпазят от заболяванията, представляващи здравен и социален проблем сред малцинствените групи. Лектори ще бъдат 22 преподаватели от Медицинския университет в Пловдив. Проектът е на стойност близо половин милион лева и е по финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, съфинансирането от страна на МУ е 10%.

Очакванията са след завършване на проекта ромите да знаят как да се предпазят от ХИВ/СПИН, как да отглеждат кърмачета, как да планират семейно и как да предотвратят вродени детски аномалии, разказа на представянето на инициативата проф. д-р Марияна Мурджева от университета.

В първия етап от проекта преподавателите ще преминат обучение в Норвегия. След това те ще проведат 6 изнесени семинара на представителите на ромската общност от трите града. Лекциите ще са на достъпен език и с практическа насоченост за изграждане на мотивация и нагласи за профилактика и лечение на опасните за малцинствените групи заболявания.

Една трета от обучаваните роми са жители на пловдивския квартал Столипиново. При подбора ще се наблегне основно на младежи - бъдещи и настоящи родители, заяви Антон Карагьозов, управител на пловдивската фондация "Рома 1995", която е партньор по проекта.

Обявиха конкурс за шеф на „Майчин дом"

Здравното министерство пусна заповед, с която обявява конкурс за изпълнителен директор на СБАЛАГ "Майчин дом". На 22 април 2016 г. досегашният директор на болницата проф. д-р Виктор Златков е изпратил писмо до министъра на здравеопазването, в което заявява, че не възнамерява да участва в предстоящия конкурс по лични причини, уточняват от ведомството.

Всеки ръководител трябва да си даде ясна сметка доколко може да бъде полезен на своята институция и ако прецени, да даде възможност на по-млади професионалисти да генерират и надявам се, да реализират нови, по-успешни модели за развитие на лечебното заведение, посочва в мотивите си проф. Златков. Той уточнява, че ще изпълнява задълженията си, докато не бъде назначен нов ръководител на болницата. Проф. Златков завършва писмото си с метафора: "За човек в средната възраст много важно е да разбере кога работата спира да му носи удовлетворение и кога удовлетворението е просто работа".

Конкурсът за нов директор на "Майчин дом" ще се състои на 29 юни от 10,30 ч. в сградата на МЗ.

Съдят бивша служителка в ДАИ за присвояване на 50 000 лева

Бившата служителка в разградското звено на Държавната автомобилна инспекция Десислава Трифонова е обвинена за престъпления по служба и присвояване на близо 50 хил. лв. Делото е насрочено за 8 юни. 38-годишната жена била старши специалист - инспектор в областния отдел "Контролна дейност" към ДАИ. Вътрешноведомствена проверка установила, че липсват документи и разписки за внесени суми за издаване на карти за квалификация, карти за дигитален тахограф и карти на водачи, които превозват опасни товари. От 1 януари до 31 август 2013 г. "поради семейни проблеми" Трифонова е нарушила служебните си задължения и е причинила значителни вредни последици за 49 110 лева. С 4854 лв. е ощетена ДАИ, а с останалите - частното акционерно дружество, което изготвяло шофьоските карти.

Служителката задържала за себе си платените на ръка такси. Все пак придвижвала заявленията за издаване на съответните карти, като се възползвала от обстоятелството, че оригиналните платежни документи оставали в автомобилната инспекция.

Трифонова може да бъде осъдена на затвор от 3 до 10 г. До приключване на досъдебното производство подсъдимата не е възстановила сумите нито на частното дружество, нито на автомобилната инспекция, въпреки че признава вината си.

Изпращат в САЩ трима българи на космически лагер

Посолството на САЩ в София приема кандидатури за участие в Международния космически лагер 2016, който ще събере преподаватели и ученици от цял свят, за да създадат контакти и да тестват способностите си по точни науки, технологии, инженерство и математика. Тази година посолството ще избере един преподавател и двама ученици на възраст от 15 до 18 години, които да представят България на Международния космически лагер от 9 до 15 юли 2016 г. в Хънтсвил, щата Алабама. Всички разходи се поемат от посолството на САЩ в София. Чуждестранните преподаватели участват в задълбочена програма за провокиране на интерес към космическата наука и изследователската дейност, както и към глобалното сътрудничество. Крайният срок за получаване на мотивационните есета е 3 юни.

БСП:

Управляващите се провалиха в усвояването на европари

406,57 млн. лева трябва да плати държавата само за незавършени в срок проекти

Управляващите се провалиха в усвояването на евросредства, затова парите на българските данъкоплатци са под риск. Това заяви вчера в парламента депутатът Иван Иванов, който прочете декларация от името на ПГ на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ. Той обясни, че "усвоените" 99% от програмен период 2007-2013 средства са пари на българския данъкоплатец, защото първо плаща бюджетът, а после ЕК евентуално възстановява парите.

406,57 млн. лева трябва да бъдат осигурени от държавни и общински бюджети, заради незавършени в срок европроекти, каза депутатът. Едно от условията по отношение на инвестициите в инфраструктура, финансирани от програмите, обектите да бъдат приключени и въведени в експлоатация към момента на приключване на програмата, който е 31 декември 2015 г. "След тази дата те се довършат със собствени средства - общински или държавни. Откъде тази сума, господа управляващи? Разчетена ли е в бюджета? Кой ще плати сметката?", попитаха от БСП. Незавършени са в срок и за сметка на данъкоплатеца емблематични проекти за управляващите като Интегрирания градски транспорт на София, Бургас, Варна, Пловдив, Стара Загора, Плевен, Русе, редица жп линии. "А премиерът Борисов смело реже ленти, вместо да търси сметка за немарливо свършена работа", заявяват от БСП.

Досега на България бяха наложени две корекции - по програма "Околна среда" за 152,9 млн. лв. и по програма "Регионално развитие" за близо 133 млн. лв. Според социалистите и двете наказания ще бъдат платени от българските граждани, защото се приема, че нарушенията са със системен характер и бенефициентите не следва да носят вина. Проверяват се десетки проекти, чиято бъдеща съдба не е все още ясна.

БСП припомня, че заради сигнали за мащабни злоупотреби се проверяват десетки проекти в ДФЗ, чиято бъдеща съдба все още не е ясна. "Информацията за наложена огромна санкция по ПРСР за стария програмен период се върти в обществото пространство от месеци. Последната такава е за предстоящо наказание в размер на 400 млн. евро заради своеволно променена наредба от страна на МЗХ, касаеща пари за агроекология и впоследствие отменена от Върховния административен съд", отбелязват социалистите.

Управляващият орган на оперативна програма "Транспорт" за стария период отчете 97% усвояване на бюджета. "От 11 големи инвестиционни проекта в обхвата на програмата 4 не са завършени в периода на допустимост на разходите. Общата стойност на договорите по "Транспорт", по които са констатирани проблеми, е 480 млн. евро, а финансовите корекции са на стойност 16,5 млн. евро", съобщиха социалистите.

Според БСП разбит е митът, че ГЕРБ усвоява много от еврофондовете. По последни данни на Евростат страната ни е на 22-ро място в ЕС по усвояване на средства от 28 страни членки. Като прибавим финансовите корекции и загубата на национални средства за незавършени в срок проекти, ще се окаже, че сме на последно място по тези показатели през първия програмен период.

Бюджетите по стартиращите европрограми за периода 2014-2020 г. на практика ще се намаляват с около 15% поради незавършени такива от стария програмен период. Според БСП по всичко личи, че сме изправени пред поредната нулева година по отношение усвояването на средства. "Статистиката говори, че усвояемостта е под 2%", обявиха от левицата.

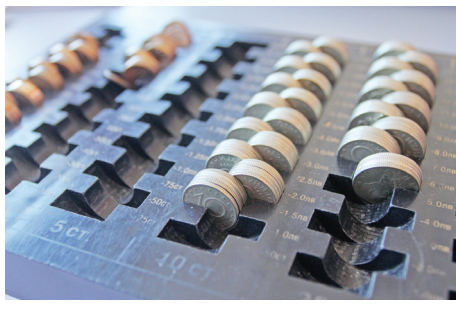
От левицата заявиха още, че голяма част българските общини са пострадали от липсата на административен капацитет от страна на управляващите. "Лошата координация между различни контролни звена и наличието на, меко казано, "лоши" практики доведоха до непосилни финансови корекции, които за дълъг период ще преустановят инвестиционния процес, особено за малките общини. Обезкръвяването на общините е почти пълно", заявиха от БСП.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Депутатът Иван Иванов прочете вчера декларацията от името на ПГ на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ

Горанов очаква 2,5 млрд. лв. излишък в края на май

Финансовият министър Владислав Горанов очаква 2,5 млрд. лв. бюджетен излишък за първите пет месеца на годината. Това обяви самият той на заседание на бюджетната комисия. Само за май щели да се натрупат 130 млн. лв. Преди дни МФ отчете за март 1,9 бюджетен излишък.

Според изнесените от Горанов данни към 25 май данъчните и неданъчните постъпления са общо 10,6 млрд. лв. На годишна база е отчетено повишение с 11,3%, или около 1,1 млрд. лв. в цифрово изражение. По основните пера най-голямо е увеличението на приходите от ДДС - 457,3 млн. лв., следвани от приходите от акцизи - 231,9 млн. лв., повишили се с 14,1% на годишна база. Ръст на приходите е регистриран и в бюджета на осигурителните фондове, където са влезли 152,5 или 6,8% повече.

Следвайки косвените данъци, приходите от корпоративен данък са нараснали с 14,3% до 111,5 млн. лв., коментира Горанов. Според него планираният дефицит вероятно няма да бъде достигнат, а разходите в бюджета няма да претърпят увеличение. Очаква се леко свиване на дефицита, но не и изчезването му. Очакваният дефицит ще бъде 1,8%-2% от прогнозирания брутен вътрешен продукт.

Фискалният резерв възлиза на 11,493 млрд. лв., като финансовият министър го определя като задоволително в контекста на прегледите на активите на финансовата система. "Това, не дай си боже, да ни постави пред предизвикателства. Засега не се виждат, но ние сме длъжни да имаме готовност", обясни той.

Междувременно вчера от данни на БНБ стана ясно, че в края на март 2016 г. делът на брутния външен дълг на България се повишава до 75,1% от брутния вътрешен продукт (БВП) спрямо нивото му от края на февруари.

ЕДНА ЧЕТВЪРТ ОТ ЧУЖДИТЕ ТУРИСТИ ПРЕЗ АПРИЛ СА ДОШЛИ ОТ РУМЪНИЯ

През април в България са почивали 60 хил. румънски туристи, с 42 хил. или 233% повече, отколкото през същия месец на 2015 г., съобщи НСИ. През месеца румънските туристи са една четвърт от всички чужденци, дошли на екскурзия или на почивка в България. Общо увеличението на чуждестранните туристи за месеца е с 41% до близо 239 хил. души, а на гостите от ЕС - двойно, до 103 хил. Гостите от традиционните за България пазари извън ЕС са 106 хил., с 22% повече, отколкото преди година. Най-многобройни са турските и сръбските туристи - съответно 29 хил. (ръст от 26%) и 24,6 хил. (ръст от 18%). Туристите от Русия, на които България разчита за летния сезон, през април са били 7440, при 6700 12 месеца по-рано.

„Хидрострой" купува задлъжнялата „Водстрой 98"

Нов строителен гигант с годишен оборот от над половин милиард лева се задава на пазара у нас. Велико Желев, който оглавяваше пътната агенция при управлението на НДСВ и ДПС, купува втората по мощ строителна компания "Водстрой 98", зад която стои депутатът от ДПС Делян Пеевски, предаде "Медиапул". Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) съобщи, че е образувала производство за контрол върху концентрацията на двете предприятия.

"Сделката ще бъде финализирана след произнасяне на КЗК", е заявил Велико Желев. Той обаче е отказал да уточни параметрите. Потвърдил е единствено, че поема дълга на "Водстрой 98" от 46 млн. лв. към държавната Българска банка за развитие.

Плановете са сделката да приключи до 20 юни, за когато е насрочено общо събрание на "Водстрой 98". Изпълнителен директор на "Хидрострой" е Николай Пашов, който беше общински съветник от ГЕРБ във Варна, но напусна поста преди години, за да не бъде свързвана компанията с управляващите.

Павлова проверява покупки на луксозни коли в Агенцията по кадастър

Депутатът Георги Кадиев поиска по време на парламентарния контрол от министъра на регионалното развитие и благоустройството оставката на шефа на Агенция по геодезия, картография и кадастър. Причината за това е, че на 17 март 2016 г. Агенцията по кадастър е обявила обществена поръчка с публична покана за закупуването на автомобил за нуждите на агенцията. Детайлите били толкова прецизно разписани, че на търга е било възможно да се яви един-единствен кандидат, който да покрие всички условия. За луксозното возило агенцията е платила 72 790 лв. (с ДДС).

Според Георги Кадиев това е втората обществена поръчка с публична покана в рамките на пет месеца, за закупуването на луксозен автомобил, при която е било възможно явяването на един-единствен възможен изпълнител. Предишната е била на 20 октомври 2015 г., когато Агенцията по кадастър по същата схема е закупила луксозно возило.

Лиляна Павлова се опита да обясни, че поръчките не са незаконни. По думите ѝ обаче в момента се извършвала проверка по случая, но все още не била приключила. По устния доклад, който имала по телефона ѝ, обяснили, че от агенцията са бързали, че автомобилният парк бил остарял, но че наистина единият от автомобилите се използвал от шефа на агенцията и че секретарят на агенцията бил вече наказан, обясни Павлова.

www.duma.bg

Обама не се извини на Хирошима

Американският президент обяви, че мечтае за свят, в който няма да има нужда от ядрени оръжия

Снимка БГНЕС

Американският президент Барак Обама посети вчера мемориалния парк в Хирошима, където отдаде почит на жертвите на първото ядрено нападение в историята на човечеството. С това той стана първият действащ държавен глава на САЩ, посетил Хирошима след пускането на атомната бомба през 1945 година. Още преди визитата си обаче Обама предупреди, че не възнамерява да се извинява за атомната бомбардировка през 1945 година. "Трябва да се признае, че в разгара на война лидерите вземат всякакви решения", посочи той.

"Преди 71 години смъртта се спусна от небето и светът се промени завинаги", каза Обама в Хирошима, след като положи венец в памет на загиналите при атаката 140 000 души. Голяма част от тях умират при взрива, а други - месеци и години по-късно от свързани с радиацията от бомбата болести.

Президентът на САЩ посочи също, че атаката от Хирошима е демонстрирала това, че "човечеството притежава средствата, с които може да се самоунищожи".

"Защо дойдохме тук, в Хирошима? Ние пристигнахме, за да премислим ужасната сила, която беше освободена в не толкова далечното минало. Дойдохме да почетем мъртвите", допълни той. Според държавния глава "технологичният прогрес без еквивалентен прогрес в човешките обичаи може да ни обрече на смърт. Научната революция, която доведе до разделянето на атома, изисква също така и нравствена революция".

Пред американските военни в Ивакуни, военновъздушна база на морската пехота на САЩ, Обама подчерта, че с посещението си иска да потвърди "нашата решимост да създадем свят, в който няма да има нужда от ядрени оръжия".

Той заяви също, че отношенията между САЩ и Япония "са ярък пример как може да бъдат преодолени и най-болезнените разногласия". "Някогашните врагове съумяха да станат не само партньори, но и най-добри приятели", констатира той в речта си пред американските военни в Япония.

Американски морски пехотинци действат рамо до рамо с войници от японските сили за самоотбрана не само за поддържане на мира и стабилността в региона, но и за ликвидиране на последиците от стихийни бедствия в тази част от планетата, отбеляза Обама.

"Ще носим и занапред надежда навсякъде, където отидем", каза американският президент и допълни, че Азиатско-Тихоокеанският регион остава ключов за САЩ с оглед поддържането на мир и стабилност на планетата.

По силата на договор от 1951 г. в Япония са разположени близо 50 000 американски военни, отбелязва АФП.

Посещението в Хирошима бе заключителният етап от визитата на Обама в Страната на изгряващото слънце, където участва в срещата на Г-7.

Г-7 с общи действия за икономиката, включително за бежанската криза

Лидерите на "Голямата седморка" (Великобритания, Германия, Италия, Канада, САЩ, Франция и Япония) се договориха да се предприемат съвместни действия за повишаване на ръста на световната икономика, предадоха агенциите.

Инициативата предполага съгласувани действия на страните от Г-7 при решаването на проблемите в областта на здравеопазването, търговията, борбата с корупцията и киберсигурността. Важен момент в тази инициатива са съвместните мерки за справяне с проблемите на мигрантите и бежанците.

Мигрантската криза, която е обхванала Европа, е проблем, с който трябва да се справи целият свят, заявиха лидерите на Г-7. "Г-7 признава продължаващите масови придвижвания на мигранти и бежанци за световно предизвикателство, което изисква световна реакция. Ние се ангажираме да засилим световното съдействие за посрещане на неотложните и дългосрочните нужди на бежанците, както и на приелите ги общности. Г-7 насърчава международните финансови институции и отделните донори да увеличат финансовата и техническата си помощ", заявяват лидерите.

Те обаче предупредиха, че евентуалното излизане на Великобритания от Европейския съюз може да се превърне в негативен фактор за развитието на световната икономика.

Страните от "Голямата седморка" ще съдействат и на глобалните усилия за борба с корупцията.

Санкциите срещу Русия ще останат в сила до пълното прилагане на Минските споразумения и могат да бъдат засилени, ако е необходимо, се посочва в общата декларация, приета на срещата на върха на Г-7 в Япония. Същевременно се подчертава, че Г-7 подкрепя запазването на диалога с Москва за разрешаване на украинския конфликт.

кратки

Аржентина ще увеличи добива на петрол

Аржентина смята да намали вноса на горива, като увеличи вътрешното производство на петрол до 2025 г. с 23% до 653 000 барела дневно, обяви Министерството на енергетиката на страната. Преди три години южноамериканската страна се превърна в нетен вносител на енергийни ресурси поради намаляване на вътрешното производство на нефт и газ на фона на влошения инвестиционен климат.

Русия подсилва военните си сили на Курилските острови

Руското Министерство на отбраната обяви, че предприема безпрецедентни мерки за засилването на своите военни обекти на Курилските острови, към които претенции има и Япония. През март руският министър на отбраната Сергей Шойгу заяви, че Москва ще разположи брегови ракетни системи като част от засилването на отбранителната способност в региона.

Приключи разчистването на лагера в Идомени

Гръцката полиция приключи разчистването на самоделния бежански лагер на границата с Македония при Идомени. Вчера са били евакуирани почти 800 мигранти. "Готови сме. Не останаха хора, само палатки със запаси на различни хуманитарни групи", заяви представител на властите в южната ни съседка, цитиран от АФП. По данни на Атина към момента има 6000 свободни места в регистрационни центрове за мигранти около Солун.

Тръмп прие дебат със Сандърс

Последната изненада в непредвидимата президентска надпревара в САЩ бе внезапната задочна договорка между републиканския кандидат Доналд Тръмп и изоставащия в листата на демократите претендент Бърни Сандърс да се срещнат в телевизионен дебат, съобщи NBC. "Този отговор нанесе точен удар по лидера сред кандидатите на демократите Хилъри Клинтън, бивш държавен секретар, която тази седмица отклони вече договорен дебат със Сандърс в Калифорния", коментира NBC.

Електричеството в ЕС поскъпва

Между второто полугодие на 2014 и второто полугодие на 2015 г. цената на електричеството за домакинствата в ЕС се е повишила с 2,4%, достигайки 21,1 евро за 100 киловатчаса. От 2008 година електроенергията е поскъпнала с 33%. През втората половина на 2015 г. токът е струвал на домакинствата между 10 евро за 100 kWh в България и над 30 евро в Дания, сочат данните на Евростат.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 28 МАЙ 2016

Синдикатите във Франция обещаха да засилят протестите

Няма да отстъпя от реформата на трудовото законодателство, отговори решително президентът Оланд

Френските синдикати призоваха работниците да "продължат и засилят своите действия" срещу новите трудови реформи в страната. Протестите, които продължават повече от седмица, вече причиниха сериозни затруднения в транспорта и доставките на гориво.

В общо изявление синдикатите във Франция призовават своите членове да продължат своите протестни акции, за да може по този начин да се засили натискът срещу правителството и президента Франсоа Оланд.

Той, от своя страна, обеща днес, че ще продължи въвеждането на непопулярните реформи, въпреки протестите, които заплашват да парализират страната, съобщи "Франс прес".

"Няма да отстъпя, защото мисля, че това е една добра реформа", коментира френският държавен глава на пресконференция в края на срещата на върха на Г-7 в Япония.

Националните протести в четвъртък изкараха по улиците над 153 000 души по данни на полицията и над 300 000 по данни на синдикатите

По думите на Оланд първата задача на правителството, изправено пред протестите, била да гарантира свободата на придвижване и доброто функциониране на икономиката.

Противниците на проектозакона за промени в трудовото законодателство обаче не възнамеряват да отслабят натиска си. Организациите приканиха да се разширят протестните действия, пише интерсиндикалният съюз, който обединява профсъюзите, след осмия ден на протести, при които по улиците в страната излязоха близо 300 000 души, според данни на Общата конфедерация на труда, и 153 000, според властите.

Стачката се оглавява от Общата конфедерация на труда (CGT) - най-големия национален профсъюз на Франция. Протестната акция е подкрепена от шест други синдиката, сред които са Force Ouvriere и Unef. Профсъюзът CDFT, който е на по-умерени позиции, подкрепи правителствените реформи.

В сряда членовете на синдиката на атомните електроцентрали гласува за присъединяване към стачката. Синдикатите съобщиха, че това решение засяга дейността на 16 от общо 19 централи в страната. Френските АЕЦ осигуряват приблизително 75% от електроенергията в държавата.

Оператор на електромрежата RTE заяви, че производството на ток ще бъде съкратено с близо 4 гигавата, което е около 6% от общото производство на електроенергия във Франция, съобщи "Ройтерс".

Шест от осемте френски нефтопреработвателни завода вече стачкуват, протестират и основните морски пристанища в страната.

Във вторник, когато стачкуващите активизираха протестите си, премиерът Валс даде да се разбере, че в реформата на трудовото законодателство могат да бъдат направени поправки. Той обаче категорично отхвърли предложението на финансовия министър Мишел Сапин да промени втора точка в законопроекта. Този член предоставя на компаниите правото да се откажат да изпълняват общонационалните ангажименти в сферата на охраната на заетостта, ако сметнат това за необходимо. Синдикатът CGT е категорично против тази мярка.

Снимки БГНЕС

Полицията използва сълзотворен газ, за да озапти развилнели се младежи

ОСНОВНИТЕ ТОЧКИ В ПРЕДЛАГАНАТА ОТ ПРАВИТЕЛСТВОТО НА ОЛАНД РЕФОРМА:

- **35-часовата работна седмица остава, но като среден показател. Компаниите могат да се договарят с местните синдикати за по-кратка или по-дълга работна седмица. Тя обаче не бива да надвишава 46 часа.**
- **На фирмите се предоставят по-широки права да намаляват заплатите.**
- **Законът облекчава условията за уволнение на работници, които са строго регулирани във Франция. Правителството се надява, че компаниите по-лесно ще наемат на работа хора, ако знаят, че ще могат да ги уволнят без проблем в случай на необходимост от съкращаване на производството.**
- **На работодателите се предоставят по-големи възможности да обсъждат с работници отпуските, в това число отпуск за бременност или сватба, които сега също са строго регулирани от закона.**

Владимир Путин пристига на работно посещение в Гърция

Руският президент Владимир Путин вчера пристигна на двудневно работно посещение в Гърция. При навлизането си в гръцкото въздушно пространство самолетът на Путин бе посрещнат и съпроводен от три изстребителя на гръцките ВВС, съобщи РИА "Нвости". На летището в Атина Путин бе посрещнат от гръцкия министър на отбраната Панос Каменос и от Почетния караул на гръцката държава. По-късно вечерта президентът на Русия ще има среща с гръцкия си колега Прокопис Павлопулос и с премиера на страната Алексис Ципрас. В програмата на визитата вечерта Путин е предвидено да посети Византийския и християнски музей в Атина, където ще има мероприятие с участието на Ципрас.

Освен държавния глава в руската делегация са също и министрите на външните работи, енергетиката, транспорта, културата, икономическото развитие и земеделието, изпълнителните директори на компаниите "Газпром" и "Роснефт", както и други бизнесмени.

Очаква се по време на визитата му да бъдат обсъдени темите за търговията, енергетиката и транспорта между двете държави, както и да бъдат подписани няколко декларации и договори в областите на енергетиката, туризма, науката и технологиите.

Днес Путин ще замине за Солун, където ще се срещне с гръцкия министър на външните работи Никос Кодзияс. След това руският президент, придружен от президента Павлопулос, ще посетят Света гора, където ще бъде бъде отбелязана 1000-годишнината от присъствието и установяването там на руско монашество.

Стотици бежанци в кървава схватка за храна в „Джунглата"

Двадесетина мигранти, полицай и трима доброволци пострадаха при сбиване в "Джунглата" - бежански лагер в северния френски град Кале, предаде АФП. В боя, за чието избухване причината не е известна, участвали около 200 афганистански и судански бежанци. Сблъсъците започнали при раздаването на храна в дневния приемен център "Жул Фери" и се разпростреле, съобщи полицейски източник. Те обхванали и "Джунглата", където няколко колиби са опожарени.

Намясто бяха изпратени пожарникарски коли и 20-ина камиона на жандармерията. Силите на реда използваха сълзотворни гранати. Положението в лагера е овладяно, посочва агенцията.

Ранените са пострадали предимно от удари с тояга. Има и един ранен с нож и една рана от огнестрелно оръжие.

Около 4000 души според властите (5000 според граждански сдружения) живеят в "Джунглата" в Кале и околностите с надеждата да отидат във Великобритания.

Русия призна, че не може да стигне САЩ в космоса

Руският вицепремиер Дмитрий Рогозин заяви, че увеличаването на производителността на труда 1,5 пъти няма да помогне на Русия да достигне САЩ в космическия отрасъл.

"Е, ще я увеличим 1,5 пъти, но пак никога няма да ги стигнем", цитира "Интерфакс" думите му на заседание на Министерството на промишлеността и търговията. Рогозин отбелязъл, че днес Русия изостава от американците по производителност на труда в космическия отрасъл деветократно.

По думите на руския вицепремиер, ако руската индустрия не се бори с бюрокрацията, руснаците така и ще гледат отзад "НАСА и Илон Маск" (Илон Маск е милиардер, ръководител на аерокосмическата компания SpaceX. Корпорацията разработва няколко проекта, в това число "Драгон" - единственият в света действащ товарен космически кораб, който може да се връща на Земята).

Говорейки за ограниченията срещу ракетно-космическия отрасъл на Русия, вицепремиерът подчертал, че с помощта на санкции САЩ се опитват "да унищожат руските пазари на индустриални услуги".

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 28 МАЙ 2016

Ирина Бокова получава подкрепа и в Лондон

Дискусия в британския парламент определи кандидатурите на България и на Словения за генерален секретар на ООН като най-удачни

По инициатива на британската неправителствена организация The Henry Jackson Society в британския парламент бе проведена дискусия с основна тема процесът на селекция на бъдещ генерален секретар на ООН и ролята му в отношенията между Запада и Русия. Домакин на събитието бе членът на Камарата на лордовете на британския парламент лорд Дейвид Хани - дългогодишен топ британски дипломат, бивш ръководител на британските дипломатически мисии към ЕС и към ООН в Ню Йорк, а в момента заместник-председател на Общопарламентарната група (представляваща двете камари на британския парламент) по въпросите на ООН.

Участниците в дискусията отчетоха силата на аргументите за определяне на жена за генерален секретар на ООН, както и необходимостта от зачитане на регионалната ротация.

Двама от тях - независимият експерт Дейвид Кларк, председател на базираната в Лондон НПО Russia Foundation и бивш външнополитически съветник на британския външен министър Робин Кук, и американският журналист Стивън Ерлангър, шеф на кореспондентското бюро на в."Ню Йорк Таймс" в Лондон, подчертаха, че справедливите амбиции на страните от Източна Европа е трудно да бъдат игнорирани, още повече, че сред вече издигнатите кандидати има личности, които отговарят на всички изисквания.

Ерлангър, който е и носител на наградата Пулицър за 2002 г., подчерта, че въпреки добре известния й произход от семейство на "червен барон" Ирина Бокова е компетентен управленец и политик, известна с последователната си работа за присъединяването на България към ЕС и НАТО. Според него "ще бъде жалко, ако Ирина Бокова бъде спряна заради подозрения", свързани с "погрешно сложения й етикет, че е кандидатът на Москва". Най-добро свидетелство за управленския капацитет на Ирина Бокова според Ерлангър е безспорният й успех да гарантира функционирането на ЮНЕСКО след оттеглянето на финансовия принос на САЩ за организацията, съставляващ почти една четвърт от нейния бюджет, вследствие на приемането на Палестина от държавите членки на ЮНЕСКО през 2011 г.

При дискусия се стигна до становището, че кандидатурата на България за генерален секретар на ООН Ирина Бокова е една от най-сериозните наред с тази на бившия президент на Словения Данило Тюрк. Всички участници в дебата определиха медийните публикации за възможни нови кандидатури - на германския канцлер Ангела Меркел и българския еврокомисар Кристалина Георгиева - за чиста спекулация и напълно неправдоподобни, въпреки личните качества на двете.

Участниците се обединиха около тезата, че правилният избор на нов генерален секретар на ООН би могъл да изиграе важна роля за намаляване на конфронтацията между Запада и Русия, съществено нараснала през последните години - след решението за военна интервенция в Либия през 2011 г. и особено след руската окупация на Кримския полуостров през 2014 г. Една от главните задачи на бъдещия генерален секретар е да работи за намаляване на тази конфронтация, достигнала по някои въпроси, като Сирия, Украйна, Южнокитайско море - до мащаб, невиждан от Студената война насам.

Г-7 или есента на демократите

DER SPIEGEL

Михаел ЗАУГА

Събрани в японския курортен град Исе-Шима, седмината най-могъщи мъже и жени на западния свят се усмихват дружелюбно, гледат в обективите на фотоапаратите и изглеждат не просто като неформално световно правителство. Те обсъждат нови инициативи, способни да дадат импулс на глобалната конюнктура, обявят отделянето на суми в милиарди за бежанците, сферите на здравеопазването и екологията, а също така обещават да си взаимодействат по международните огнища на кризата - от Украйна до Сирия и Южнокитайско море. Посланието ще звучи така: Гледайте, Западът може да изглежда стар и уморен, но все още е пъргав и способен да действа.

Красивите картинки, които в близките дни ще обиколят света, имат само един недостатък: те не съответстват на действителността.

Може би клубът "Голямата седморка" не е бил в толкова лошо състояние от дните на основаването му: преди 40 г. това направиха федералният канцлер Хелмут Шмид и президентът Валери Жискар д'Естен.

Обществото на промишлените държави успешно се бореше с инфлациите и петролните кризи, насърчаваше глобализацията и отпразнува победата над комунизма. Но днес Западът изглежда лишен от идеи и изтощен - и той усеща, че се е сблъскал с нова конкуренция на системите, която е особено опасна поради това, че отправя предизвикателства към Запада наведнъж по две направления.

Натиск върху съюза на развитите индустриални страни отвън оказват такива авторитарно управлявани държави като Китай и Русия, които поставят под съмнение господството на Запада, прибягвайки при това не само към икономически, но и към военни мерки. Положението на нещата отвътре е такова, че укрепващите своите позиции дяснопопулистки сили принуждават установените елити на Запада да преминат в отбрана.

В САЩ към президентския пост се стреми демагогът-грубиян Доналд Тръмп, който иска да изолира страната си в икономически план и заплашва да разпусне НАТО. През есента на следващата година властта във Франция може да бъде завоювана от лидерката на Националния фронт Марин льо Пен, която иска да се върне назад - в началото на 50-те години на миналия век - когато съществуваше "Европа на националните държави". А в Германия на канцлера Ангела Меркел й се налага да изслушва упреците за това, че нейната либерална политика по отношение на бежанците способства за развитието на тези авторитарни сили, които днес определят политическата атмосфера в Европа - от Полша до Австрия.

Навсякъде "вилнее" недоволство и то е подхранвано от факта, че икономиката на страните от седморката така и не се възстанови напълно след тежката финансова криза, разразила се преди 8 години. Изгода от неголемия ръст на практика напълно получиха немногочислени представители на висшите кръгове, "оглавяващи" скалата на доходите, докато средните месечни доходи на редовите сътрудници останаха като предишните. В резултат на ниските лихвени проценти, разпространени по целия свят, състоянието на малките инвеститори намаля.

Едновременно с това растат държавните дългове - на фона на това, че промишлено развитите страни не съумяват да намерят достатъчно инвестиционни възможности за потоците от капитал, които продължават "да се лутат" по света. Икономистите говорят за "светска стагнация" и виждат в нея политически аналог в този странен копнеж по силен мъж (или жена), от който изглеждаше, че Западът окончателно се е избавил преди няколко десетилетия.

Но днес се формира популистки интернационал, който е единен в своя груб национализъм ("Америка преди всичко"), както и в презрението към откритите пазари, либералната обществена политика и парламентаризма. Особеност на тази картина е, че представителите на движенията от Тръмп до Льо Пен не скриват своето възхищение от автократични фигури от типа на Владимир Путин.

Демократичните държави на Запад все още представляват най-желаната дестинация за големи групи от световното население. Те все още са достатъчно силни, за да се справят с проблемите, които подхранват гняв в техните граждани. А тези проблеми са:

- растящата разлика между бедни и богати;

- "изтощението" на демокрацията под влияние на групировките, свързани с общи интереси;

- засилващото се чувство в избирателите, че те не са достатъчно защитени от рисковете на глобализацията.

Само че който проучи програмата на срещата, ще забележи в нея малко точки, засягащи перспективите на развитие. Не си струва да се очаква пробив в Исе-Шима, а трябва да се разчита на обичайното спазване на ритуалите, типични за срещите на върха.

Това не трябва да предизвиква удивление. В края на краищата домакинът на срещата, японският премиер Шиндзо Абе, сам се явява представител на умерения национал-популизъм: своего рода Доналд Тръмп, загънат в копринена хартия. Същността на неговата програма се заключава в манипулиране на собствената валута в интерес на японския износ и да настрои своите съотечественици на патриотично настроение в духа на шинтоистката държавна религия.

Ако работите тръгнат на лошо, тази среща на върха може да влезе в историята като среща, на която страните от "Голямата седморка" са започнали процес на лишаване на Запада от неговата "западност".

БГНЕС

На Острова на свободата уверяват, че ще отстоят собствения си път на развитие. По 3,5 милиона туристи от цял свят ежегодно са омаяни от този уникален дух

Поглед към Хавана от старата испанска крепост "Ла Кабаня", където бяха щандовете на FITCuba 2016

Западната провинция Пинар дел Рио е прочута с уникалните си карстови планини и с отглеждания тютюн за легендарните кубински пури

Куба може да очовечи и американците

Кадринка КЪДРИНОВА

За първи път модно ревю на Карл Лагерфелд дефилира по най-елегантния булевард в кубинската столица "Пасео дел Прадо"... За първи път от над половин век американски круизен лайнер акостира на пристанището в Хавана... За първи път в магазините започва да не достига отличната кубинска бира, защото масово я консумират новопристигащите на Острова на свободата туристи от САЩ...

Много неща сега се случват в Куба за първи път. И след завръщането ми от моето вече пето пътуване из този омаен карибски остров най-често тук ме питат: какво видя, ще се дадат ли кубинците на американците?

Не, нямат намерение да се дават. Но промени има, много са и дано да са за добро, защото този никога неуниващ народ заслужава светло продължение на своята оптимистична приказка.

Прехласване по настъпателния интерес на американския бизнес към подбрани сектори на кубинската икономика не видях. Официалните структури спокойно обясняват, че страната си има стари лоялни чуждестранни партньори и им остава вярна. Новите мераклии за делово сътрудничество от САЩ също са добре дошли, ако искат почтено да инвестират, но ще си чакат реда по всички правила на кубинските закони. Не се пропуска случай да се напомни публично, че реална нормализация в кубинско-американските отношения ще има, едва когато Вашингтон отмени над 50-годишното си антикубинско ембарго и махне военната си база от кубинската територия в Гуантанамо.

Хората на острова са наясно, че американската политика спрямо страната им си е променила формата, но не и съдържанието. И тълкуват като доста нахална заявка за ерозиране отвътре на обществената им система обещанията на президента на САЩ Барак Обама при гостуването му в Хавана през март т.г., че Вашингтон ще подпомага приоритетно нововъзникналия частен сектор в Куба, а не държавния.

По същия начин гледат и на засиления американски интерес към инвестиции в телекомуникациите - разчитат го като стремеж за превземане на младежката среда чрез новите технологии.

Кубинската реакция на всичко това е по-скоро отегчение, отколкото тревога. Сякаш им е омръзнало, че и след над 50 години конфронтация, и след уж тръгналото размразяване Вашингтон продължава да подценява и интелигентността, и острото чувство за независимост у кубинците. Убедени са, че и сега ще си отстоят собствения модел на развитие, суверенитета и достойнството, безплатните здравеопазване и образование.

Чувстват се победители в досегашното дълго противопоставяне. Защото Куба не отстъпи от принципите си. САЩ бяха тези, които трябваше да признаят, че политиката им на натиск не дава резултат и че е по-добре да завият към диалог.

Реформите, които вървят на острова още от 2011-та, когато се тръгна към смесен тип икономика с включване на частната инициатива и на кооперациите, не бяха наложени отвън, а бяха плод на широко обсъждане в самото кубинско общество за пътя на развитието на страната. И в момента за кубинците е важно именно как се напредва с тези промени, как се актуализира законовата рамка, как се преборва бюрокрацията. Звучат критики, изказват се идеи за оптимизиране на процесите. Тон за критичния дух даде доста острият доклад на кубинския лидер Раул Кастро пред наскоро отминалия Седми конгрес на управляващата ККП. Всичко обаче е много конструктивно, подчинено на главната цел - да стане социализмът по-ефективен, да осигури по-добър живот на хората.

В Куба без танци не може

Колоритни кубинки позират за гостите от чужбина край хаванския площад "Сан Франсиско де Асис"

"Революцията не е единичен акт, революцията е процес и затова постоянно се променяме и обновяваме," каза ми Кения Серано, председател на Кубинския институт за дружба между народите.

Ярко огледало за напредъка на Куба по избрания от самата нея път е бурното развитие на туризма - един от ключовите отрасли в икономиката й. Той акумулира сериозни чужди инвестиции, популяризира пред света културата и самобитността на страната, стимулира и новото частно предприемачество. Покрай туризма се разрастват частните ресторанти - "паладарес", както ги наричат в Куба - с типична местна кухня. Просперират и производителите на селскостопански продукти, риболовният сектор, такситата, яхтените пристанища. Да не говорим за многобройните частни квартири под наем, които все по-успешно допълват хотелските вериги.

Снимки АВТОРКАТА

Освен с отлично запазени американски коли от 50-те години, туристите обичат да се разхождат из Хавана и с тези "кокотакси"

Богата панорама на успехите в този бранш, а и на промените в Куба представи току-що завършилият в Хавана 36-и Международен панаир на туризма - FITCuba 2016, събрал представители на 53 страни, включително много журналисти.

"Страната ни е световен туристически хит," заяви министърът на туризма Мануел Мареро Крус. Най-многобройни са гостите от традиционния кубински партньор Канада - по 1 300 000 души годишно. Втори са германците, а третото място вече е за американците. Броят на туристите от САЩ само за първите 4 месеца на тази година е 94 000. Това е с 93% повече, отколкото през същия период на 2015-а. Общо миналата година Куба е била посетена от 3 500 000 души от цял свят. А тази година прогнозите са за 3 800 000 туристи. 44% от хората, стъпили веднъж в Куба, непременно идват отново.

Специалният гост на FITCuba 2016 Талеб Рифан, генерален секретар на Световната организация по туризма към ООН, увери, че туристическата сфера в Куба е от най-развитите на Карибите. "Това е уникална дестинация, защото се концентрира върху културата, върху връзката народ-история. Тук е място за креативност, щастие и експериментиране. Кубинците са горди от страната си, вдъхновяват ни заедно да вървим към един по-добър свят," заяви Рифан.

Програмата на FITCuba 2016 запозна участниците с красотите на кубинската столица Хавана, на уникалната с карстовите си скали, тютюна и селския туризъм западна провинция Пинар дел Рио и на прочутия курорт Варадеро.

Между вълшебните морски разходки с катамарани, глътките мохито, хапките със специалитети от кубинската кухня и неудържимите местни танци, неизбежно течеше и обмен на мнения между колегите от различни страни, поканени да опознаят жизнерадостното лице на обновяваща се Куба чрез FITCuba 2016. Най-добре запомних две реплики. Едната е на колега от Русия: "Ще пиша в репортажите си: побързайте да посетите Куба, докато американците още не са я комерсиализирали". А ето какво каза пък журналистка от Германия: "И американците ще се очовечат, ако започнат по-често да идват в Куба".

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 28 МАЙ 2016

Сюжет за успешно отклоняване на вниманието

Инвеститорите в стайлинга с бурките потриват ръце от успеха си

Манол ГЕНОВ

На няколко крачки сме от това да се сдобием с още един закон, за който след време ще разберем, че е от групата на сезонните изхвърляния. Неслучайно съвременното българско законотворчество е окачествено от анализаторите и статистиката като най-щедро раждащо. Закони за каквото трябва и не трябва - имаме.

Група народни представители са внесли такъв проектозакон и парламентът е на път да го одобри. Вероятно на принципа "страх лозе пази" или просто от следване на лесната максима: "Да не изоставаме от международното положение."

Много ми се иска, преди подобен закон с точно визираните в него акценти и мерки да влезе в сила, да имаме време и разум да преценим още веднъж за какво точно става дума. И най-вече да преценим онова, което ще последва като ефект сред обществото и въздействие върху личността, държавата и сигурността ни.

Някак лежерно всички вкупом си позволихме широко да отворим вратата на темата: колко страховита заплаха се задава от необичайната гледка на жени, облечени по странен начин. Заплаха, която за удобство и най-вече за всяване на страх и възмущение нарекохме бурки. Пък и думата е силно асоциативна. Преди близо две десетилетия жена с бурка в българското информационно съзнание предизвикваше най-бърза асоциация с жената в Афганистан. Жена, която е малтретирана до степен да се самозапали от денонощния тормоз, наложен от крайните рецидиви на религията в обществото й. Сега, без да се усетим, някой развя байрак за заплахата и бурката масирано взе да стряска българското общество, политиците, институциите.

Трябва обществото и политиците да има откъде да научат за колко такива случаи става дума. Защото съм сигурен, че те са някъде около стотина. Още по-належащо е да разберем дали някои от ангажираните с националната ни сигурност, правов ред и обществени отношения експерти и институции имат представа какъв е точно профилът на жените, които напълно умишлено дефилират по улиците на няколко български града.

Опасно първосигнално

звучи вече наложената в общественото говорене релация "бурка-радикален ислям-национална сигурност". А когато заплашваш неинформирания човек с неговата сигурност, най-късият път води до забраната. Ето, ние успешно вече сме стигнали тази точка и държим в ръката си мокрия печат, с който успокояващо да подпечатаме тоталната забрана за носене на бурки и подобни облекла (извън местата за изповядване на съответната религия).

Отговорност на медиите и техните регулатори остава съзнателното настъпателно наслагване на внушения колко все по-масови и все по-опасни и непредсказуеми стават тези ходещи бурки. Още по-голяма е отговорността да се осъзнае как за целите на рейтинговото извисяване се въртят все едни и същи архивни кадри. В същото време репликите на уж засегнатите стават все по-цветни и това ни въвлича в нови и нови сюжети на заплахи. А всъщност така се допуска фокусиране върху несъществуваща по размери заплаха.

Вече две години обществото ни се е вторачило в казуса "Пазарджик", като оттам да произлезе новата Шипка. Демонстративни акции на спецслужби, манифестиране на части на жандармерията, стресирани жени и невръстни деца, ядосани лелки и възмутени чичковци са неизменна част от този сюжет. И след две години точно уличните сюжети, влезли в телевизора ни, станаха основните аргументи, заради които сме на няколко крачки от поредния спорен закон.

Да, очевидно е, че в страната ни от години има сили и кръгове, които пробват да отворят вратата за темата "радикална ислямизация" и у нас. За съжаление им се получава. Онова, което обществото обаче разбра до момента, е полошо. Защото заради такива опити и най-вече заради международната обстановка обществото успя да развие сериозен рефлекс за страх, паника и очакване на насрещни мерки за сигурност. Жалкото е, че към списъка на подхранващите подобни нагласи са и яростни ултранационалистични интереси, удобно легитимирани и през политически партии и в българския парламент. Една държава е сериозно накърнена, ако не бди над националната си сигурност. Но ако цената на подобна бдителност е да се индуцира обществена паника и насаждане на неосъзната омраза срещу групи хора, тогава рисковете за националната сигурност са много повече.

Връщам се върху акцента със специализираните акции в ромските квартали на Пазарджик, Пловдив и Асеновград. След тях

последваха разследвания и съдебни процеси

Има и присъди, все още не влезли в сила. Проследяването на случващото се толкова се проточи във времето, че не успяхме да стигнем до ясна развръзка. Едва половин дузина са посочените имена на български граждани, дръзнали да проповядват радикален ислям у нас. Но какво последва? Докато правосъдието стигне до финала с влезли в сила присъди, бавно и полека махалото на ефекта ни поднесе сюжета с уличния стайлинг на бурките.

Ясно е, че демонстративното носене на подобни крайно нетипични за обществените ни отношения и порядки облекла трябва да бъде санкционирано. Но самата санкция трябва така да бъде фокусирана, че да не провокира умишлено радикализиране и капсулиране на ядра в обществото. Нима за пет години забравихме случая "Катуница" и маскираните ултраси, които трудно можеха да бъдат разпознати дори и от полицията при разследването? Тогава се разминахме на косъм от взривоопасно радикализиране и поделихме реакцията си между смущение и респект от действията им. Агресивни ултраси, впрегнати в етнически опасна ситуация, не са по-малко опасни от умишлено пуснати по улиците бурки. Да помислим и за това.

Ясно е, че тези, които са решили да наложат носене на никаби или бурки по улиците и парковете из българските градове, целят нещо. Това е демонстрация, това е злонамерена инвестиция в нови разделителни линии и формулиране на опасни проблеми. Да, европейски държави се стреснаха и наложиха подобни ограничителни режими. Даваме си примери с Франция, Холандия, Италия, Испания. Но дали българската държава си свърши работата така, че да е ясно на всички ни дали имаме същия проблем и в същата висока степен на опасност или просто някой ни устройва успешни провокации.

Безапелационно поддържам тезата, че гражданин на Република България трябва да бъде разпознаваем, особено на обществено място, в институция и образователно заведение. Но прекомерната рестрикция в претенциите за външен вид и облекло е пресоляване. Такова, че после ще ни се наложи от девет извора вода да носим, за да потушим жаждата си за спокойно и сигурно общество.

Много несвършена работа стои

зад завесата на този проблем. И фокусирането ни само на сцената ще ни изиграе коварна шега. Колко работа свършиха българските служби за сигурност, че да стигнат до нужните прости отговори на въпросите: откъде идват бурките в България, къде ги шият дори, кой ги раздава, срещу какво точно мотивиране те се носят така демонстративно и ефектно? Когато бяха въпросните специализирани полицейски акции в ромските квартали на Пазарджик, Пловдив и Асеновград, имаше хора, които признаха и дори посочиха откъде се раздават онези бели дълги роби, с които мъжете с умишлено дълги бради се обличат периодично през последните години. Някой им ги раздава буквално като костюми на мажоретки, като да участват в карнавал или манифестация.

Кога службите ни за сигурност ще засекат паричното мотивиране за всичко това? Години преди да се случи въпросната акция в Пазарджик, местното население знаеше и разказваше как в кварталните магазини за хранителни стоки открито си има отделни каси - за български левове и за европейска валута и щатски долари. Защото на хора от същата онази общност някой отнякъде им е раздавал пари, срещу тези пари те се хранят и живеят. Е, как тогава се чудим защо след още няколко години същите тези хора навлякоха стряскащите бурки за жените и несвойствените дълги бели роби за брадатите мъже?

Хората, които са фокус на вербуване на радикалния ислям и неговите проявления вътре в страната ни, едва ли са тези жени и мъже, които телевизионните репортажи охотно показват вече година-две. Потенциалните рискове да си отгледаме ислямистки камикадзета едва ли са на този адрес. И акушерите на това явление прекрасно го знаят. Затова и сюжетът с бурките е успешно отклоняване на вниманието. А ние вече се хванахме на въдицата и едва ли не чакаме в очите на жените с черни странни одежди да разпознаем някое утрешно камикадзе. За да услужим на временно актуални политически партии, сме готови на какво ли не незряло законодателно решение. В момента, в който се фокусираме с драстични забрани върху облеклото на ислямското вероизповедание, вече сме отворили

най-лесния път да героизираме

носителите му. Прогнозирам как скоро ще се появят правозащитници, които ще плачат за накърнените граждански права на придвижване и услуги, защото, видиш ли, тези жени вече нямали да излизат от къщите си. И не просто мъжете им ще ги тормозят, а цялото общество и законът.

По някакъв странен начин тази недомислена забрана напомня на една друга законодателна мярка преди около 20 години, макар и с обратен знак. Помните ли сектите в България? Те бяха страшни, вербуваха души, лишаваха хора от професии, от имоти, семейна среда и ценности. За да се харесаме на Европа и света, ние великодушно легализирахме със закон всички нетрадиционни вероизповедания. Всички.

Някой някъде някак си да следи какво се случва след това? Като ги легализирахме, те по-малко опасни ли станаха? Сега продължават да висят по автогари, да нахлуват във входове на жилища, да продават съмнителна литература от пътуващи книжарници, демонстративно правят ефектни сборища умишлено навръх християнски празници и пр. Къде е ефектът на щедро падналата забрана, която законът в страната ни им поднесе? Някъде там ще е и ефектът от забраната на бурките навсякъде и за всичко. Но подозренията са, че ще има и по-лош ефект. Кой се успокоява, че като забраним публичното движение на бурките, с това ще ликвидираме процесите, скрити зад тях?

Белези на радикализация на исляма и в нашата страна има. Но

защо така юнашки отказахме

да се интересуваме от режима на финансиране на мюсюлманското вероизповедание от Турция вече близо 20 години? Защо все още не сме разбрали, че рисковете за фаталните камикадзета не са ей тия бурки, шарещи из няколко български града. Тихо и настъпателно наистина се вербуват млади хора години наред. Вероятно отново и финансово мотивирано. Така полека-лека млади хора от уязвими етнически и религиозно региони прихващат крайни и опасни идеи. Сред тях са: как е греховно да се празнуват лични и светски празници, как е недопустимо да се слуша музика, да се възхищаваш на мода и плакати, да откажеш работа дори, ако нямаш стая за молитва.

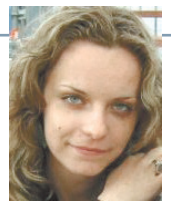
Правото на вероизповедание е съкровено и законът изрично го пази. Обществените порядки и нормите за публично общуване в държавата ни са категорични като на всяка съвременна европейска държава. Случващото се сега обаче през ултранационалистическия вой за опасните бурки по улиците ще ни струва скъпо. Най-малкото след време ще разберем, че е пара в свирката. Затова нека намерим време да премислим пак, преди да отрежем. Ако не го направим, тогава с пълно право инвеститорите на уличния стайлинг с бурките ще потриват ръце от успеха си.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 28 МАЙ 2016

Обосновано следени

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

Сети се опозицията, че МВР, и по-конкретно ГЕРБ, отново се гласят да ни подслушват. Обречен на неуспех бе вчерашният опит на депутати да вдигнат шумотевица - хилавото противопоставяне в последния момент не работи при машиналното гласуване на ГЕРБ. Хрумката да се разшири обхватът на СРС е минала през парламентарни комисии, а е внесена в НС още в средата на април. Къде спа опозицията?

Анатолий СТАНКУЛОВ

Депутатите бяха толкова заети да си гледат пъпчето, опа, извинете - Изборния кодекс, че забравиха да се оглеждат за други опасности. Хилаво противопоставяне на новите слушалки - само 4 против и 13 въздържали се. Силна и страшна опозиция, ама беззъба.

Къде са протестърчетата, които скачаха в защита на свободите и правата демократични? Отново влязохме в полето на любимото за Цветан Цветанов "обосновано предположение", а знаем - за него всички са "абсолютни престъпници". Само той е невинен.

Може да очакваме всеки герберски опозиционер "внезапно" да се окаже потенциална "жертва на отвличане". Т.е. всеки може да бъде подслушван, сниман и следен. Доказателства не трябват. Разрешителните щели да се дават само от съдия, и то по съответния ред, приспивно нашепват гербаджиите. Този филм вече сме го гледали... Или забравихте разрешителните на конвейер от Софийския градски съд? Да не забравяме и службите за сигурност, които бяха принизени до тъжни бюрократични субекти, за които дори прокуратура признава, че са неспособни да събират качествен доказателствен материал. Обосновано подслушване за ослушващите се. Измислили са го управляващите.

Идва нова ера за Цецо ухото!

Наденка не е луда

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

Символът на постмайданна Украйна Надежда Савченко си дойде в къщи. Боса. Никой не попита защо. То няма и смисъл. Така си и отиде до президентството, където някой се сети да и даде някакви боти, защото все пак държавната глава Петро Порошенко ще бъде до нея. Наденка, както я наричат украинските медии, държа реч на летището. Наруга журналистите. Няколко пъти. Каза, че иска да изпие два литра водка. Докато държа реч, се въртя в кръг известно време. Никой не попита защо. То и така се виждаше. Речта й беше порой от крясъци, често несвързани, често по журналистите, но кой да й каже нещо, това е Наденка - Жана д'Арк на нашето време.

След като изкрещя да не я докосват и повтори безчет пъти "Слава на Украйна. Слава на героите", Наденка отиде на Майдана, където се изкъпа във фонтана.

Вчера Наденка даде голяма пресконференция. Прекъсваше я за пушпауза. Каза, че ако е необходимо, е готова да бъде президент, лидер на партията "Батькивщина" (там сега председател е старата украинска Жана д'Арк - Юлия Тимошенко), да води преговори в Минск, да обикаля по света, където да се среща с много хора, да бъде законотворец.

Савченко каза още, че в затвора е била "изморена от четенето", добави, че имала усещането, че предстои Трета световна война, в хода на която Украйна може да си върне Крим.

Наденка е депутат в Радата и в ПАСЕ. Тя мина изследване в руския институт "Сербски" и беше съдена и осъдена, значи е психически наред, но пък и лекарите са хора и грешат.

Преди два месеца украинският политолог Михаил Павлив рече: "Завръщането на Савченко ще стане поредният етап в разочарованието на украинския народ в тези възпети и прегрети от нашите медии "икони"... Това е конник на Апокалипсиса, а името на този Апокалипсис е фрустрация на украинския народ."

Наденка не е луда, както сега я обиждат. Тя си дава сметка, че: "Днес ме обичат, а утре ще ме замерват с камъни по улицата." Да. Нищо чудно.

Програмирана нищета

От стр. 1

Така е в новата математика - вадиш от мизерните ни заплати повишените цени на храни, транспорт, вода, винетки, ток и пр. - и получаваш... забогатяване.

В МОН пък произвеждат стратегия след стратегия и ни убеждават, че ставаме Оксфорд на Балканите, а Плевнелиев ни сугестира, че ставаме световен лидер по иновации. Докато някакъв си Eurostat писука, че всъщност сме последни по индекс на иновациите и по пари за наука. Къде е тая българска индустрия, дето ще започне да бъка от иновации? Маркс е остарял с неговата формула, че пари се правят с производство ("пари-стока-пари прим"). Който е в крак с времето, прави една КТБ или един Тех парк и си свирка, защото знае модерната формула на развитието (личното): "пари-далавера-пари прим".

Та, със сигурност има забогатели, ама те не се подлагат на публично обсъждане. Горанов току обявява 2 млрд. лв. бюджетен излишък, който правителството си го харчи по собствено усмотрение, докато в същото време ни товари с нови заеми. Само през март изтеглиха още 2 млрд. евро външен заем. Щом са събрали страхотен излишък, що ще плащат задълженията на БДЖ с пари не от него, а от концесията на летище-София? А, както напомниха леви депутати тези дни, едни 406 млн. лв. ще трябва да извадят от джоба на данъкоплатеца и да ги дадат за европроектите, които поради нарушения и калпавата работа по проектите са забавени и не са приключили в срок, затова Брюксел няма да ни ги овъзмезди. Ясно е, че се краде от европарите, но поне да си си правят проектите без нарушения и в срок, за да няма корекции, които ще се покриват от бюджета.

Заради цялата тази игра на криеница младите българи на тумби продължават да атакуват Терминал 2, откъдето заминават да развиват чуждата наука и чуждите икономики. И плащат тока на мизерстващата си баба на село доста по-успешно от Теменужка Петкова. А тук - нови демографски дупки, тежка мизерия и... стратегия до стратегия! Нищета, родена от политиката.

Датата 28

1876 - УМИРА БАЧО КИРО, УЧИТЕЛ, КНИЖОВНИК И РЕВОЛЮЦИОНЕР (Р. 1835 Г.).

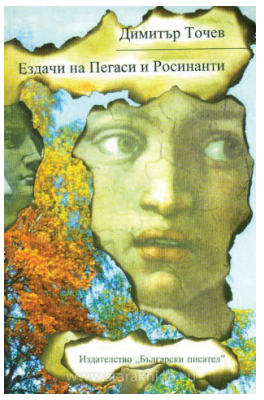

Рожденото му име е Киро Петров Занев. През 1870 г. създава първия селски читалищен и училищен театър в България. Оглавява тайния революционен комитет в Бяла черква. През пролетта на 1876 г. организира дружина от над 100 души, която се присъединява към четата на поп Харитон. Участва в легендарната защита на Дряновския манастир, откъдето успява да се спаси. След предателство е заловен от турците, осъден на смърт и обесен. Заедно с него на бесилото увисва и Георги Измирлиев.

1900 - СЪЗДАДЕНА Е БОЛНИЦА „ПИРОГОВ".

На тази дата дружеството "Червен кръст" основава "Свето Троицко общество сестри милосърдни" с цел подготовката на милосърдни сестри на БЧК. През ноември 1900 г. отваря врати и лечебницата "Червения кръст" в София, по-късно преименувана на Институт за спешна медицинска помощ "Н.И. Пирогов". Днес се нарича Университетска многопрофилна болница за активно лечение и спешна медицина "Н.И. Пирогов". Първоначално лечебницата разполага с 6 легла. Централното здание на болницата започва да се строи през 1907 г. Официалното й осветяване е на 6 юни 1910 г.

1930 - РАЖДА СЕ ДИМИТЪР ТОЧЕВ, ПОЕТ (УМИРА 2006 Г.).

Автор на десетки книги, театрални, телевизионни и радиопиеси, текстове на популярни песни. Негов е текстът на "Светът е за двама", определена като един от десетте български хита на столетието. Кавалер на два ордена "Кирил и Методий" и на "Златното перо". Лауреат на национални и световни награди.

1966 - ПУСНАТ Е НА ВОДА ВЪЗСТАНОВЕНИЯТ „РАДЕЦКИ". В чест на 90-годишнината от

героичната гибел на Христо Ботев 1 200 000 български деца събират средства за построяването на копие на легендарния параход, превърнат в музей. Австрийският "Радецки" е построен през 1851 г. в корабостроителница "Обуда" - Будапеща (тогава Австро-Унгария). Излиза от употреба през 1918 г. и е унищожен през 1924 г. Носи името на фелдмаршал Йозеф Венцеслав Радецки - славянин, словак по произход. В центъра на Виена има негов паметник.

1986 - УМИРА ЛЕА ИВАНОВА, ЛЕГЕНДА В БЪЛГАРСКАТА ЗАБАВНА МУЗИКА (Р. 1923 Г.).

Рожденото й име е Лилия Иванова. Израства в Цариград, където учи в Робърт колеж и пее в детския хор на Българската екзархия. Изпълненията й са в стил суинг, тя е и една от първите изпълнителки на джаз у нас. Близо 30 години от живота й са свързани с певеца и композитора Еди Казасян, с когото са и семейна двойка. Работи във вариетата от висока класа в чужбина, изнася концерти в Европа, САЩ, Канада, Южна Америка, Близкия изток. Сред най-популярните й песни са "Чико от Порто Рико", "ЦУМ, ЦУМ, ЦУМ" и др.

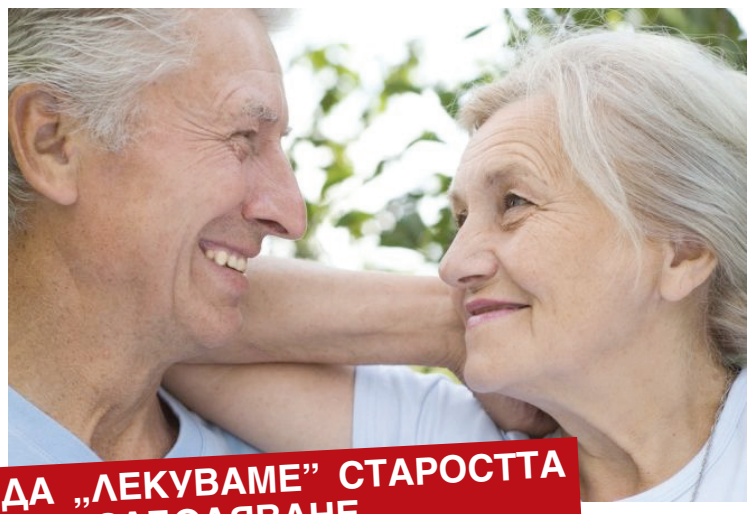
Неделник

СЪБОТА
28 МАЙ 2016

ДУМА

ЧОВЕКЪТ ЩЕ БЪДЕ ПО-СИЛЕН ОТ СМЪРТТА

МОЖЕМ ЛИ ВЕЧЕ ДА „ЛЕКУВАМЕ” СТАРОСТТА КАКТО ВСЯКО ДРУГО ЗАБОЛЯВАНЕ

Откакто свят светува, темата за безсмъртието вълнува човечеството. Съществува ли вечен живот? Как може да го постигнем? Съвременната наука и медицина не спират да търсят начини за удължаване на човешкия живот. Възможно ли е наистина безсмъртието или е само химера?!

Група английски учени работят усилено по създаване на еликсира на младостта. Уникалното откритие е на д-р Мадален Тарсунас, която споделя:

- Това откритие ще ни позволи да направим така, че нито кожата, нито органите и въобще цялото ни тяло да не остарява. Ние можем ефективно да спрем биологичния часовник на човека, правейки клетките му безсмъртни.

Парадоксално е, но да състави чудодейния крем помага злият враг на човечеството - ракът. Именно чрез раковите клетки, които всъщност не остаряват, се върви към откритието. Например в лабораторията на един от университетите такива клетки са преживели 100 години и почти не са се променили. Поредица от опити показва, че “жизнеността” на раковите клетки се дължи на наличието на молекулата RD51D, която ги предпазва от износване. Формулата се базира на взаимодействието на тази молекула с обикновените човешки клетки. Тя трябва да преустанови стареенето.

Руски учен е на път да открие начин да запази отличната физическа форма на човешкото тяло даже в пенсионна възраст. Акад. Владимир Скулачов твърди, че е открил антиоксидант, който постепенно намалява влошаването на здравето. Както разказва ученият, 99% от кислорода в човешкия организъм се превръща в безобидна вода, но останалият 1% се преобразува в опасен супероксид, който води до появата на много токсични вещества. Затова се търси антиоксидант, който да преустанови процеса и следователно - самото стареене на организма.

Най-голямата трудност в изследванията, отнели повече от 40 години, се оказва откриването и блокирането на възможните странични ефекти. Учени от цял свят са на мнение, че Скулачов е на прага на значителни открития и е възможно пускането на “Еликсира на младостта” в производство.

- Ако излекувам човека от старостта, ще го излекувам и от рака, и от инфаркта, които най-често са следствие от стареенето и от умората на организма - заявява ученият.

Методът на Скулачов се изразява в следното: токсичните форми на кислорода проникват в клетките на организма и ги карат да включат механизма на самоунищожението, за да се избегне заразяването на здравите клетки. Академикът твърди, че с напредването на възрастта такива самоубийства извършват все повече и повече клетки, започва верижна реакция и човек умира. Изводът: трябва да се измисли апарат, който да спре масовото измиране на клетките. Екипът разработва специален серум, който инжектира на лабораторни мишки. В най-близко време академикът обещава да шокира света със сензационна новина.

Британски дерматолози пък смятат, че за да се достигне дълго жадуваната цел - предотвратяване на стареенето, е нужно да се спазва особено важно условие - кожата да е достатъчно хидратирана.

“Ключът” към безсмъртието е т.нар. универсална клетка, според японски учени. Тя е създадена в университета на Киото. Характерното за тази клетка е това, че може да замени... всяка друга в организма. Засега опитите се провеждат с мишки. Ембрионите се събират като конструктор, тъй като присадените клетки се държат точно както и “родните”, активно участвайки във формирането на плода. С помощта на изкуствени клетки учените са успели да “отглеждат” нови органи при мишките, с които се заменят болните.

А учени от института “Георг Август” във Великобритания са успели да получат регенерация на клетките. Тези на белите кръвни телца могат да се превръщат във всяка друга клетка. Впрочем, по този начин английските учени са успели да създадат клетки на костен мозък. Перспективите за подобни изследвания са грандиозни. Ако науката и в бъдеще продължи да се развива в тази посока, всички видове болести, травми и увреждания ще могат да се лекуват като с “вълшебна пръчка”.

Смъртта не е краят. В това ни уверява нова научна теория, наречена биоцентризъм. Според нея съществува теза за “многото светове” и всичко, което се случва, става в определена вселена. Усещането, че си жив, всъщност е 20-ватов фонтан от енергия, действащ в мозъка. Тази енергия не изчезва и никога не се губи с леталния край.

Специалисти от Университета в Каролина са убедени, че след физическата си смърт хората попадат в паралелни светове, където продължават да живеят. Според ръководителя на научната група Робърт Ланц човешкият живот е част от безкраен цикъл. След смъртта духът се пренася в друго измерение. Това, по думите му, прилича на случващото се с растенията, които цъфтят, увяхват, но след това отново порастват и се покриват с цветове. Тези паралелни светове не могат да се определят като ад и рай, поне така, както ги описва религията. И веднага след смъртта човек отново може да се прероди в нашия свят или пък в някой друг, твърдят учени.

Няколко дни след един от най-светлите ни празници - 24 май, когато се прекланяме пред светите братя Кирил и Методий, отново възкръсват надеждите за победа над смъртта. Защото духът на България и на българското живеят вечно в безсмъртните дела на нейните велики синове - просветители, будители, водители, научни и културни дейци.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Христо Ботев

учителят

Той възприема учителството като мисия, като дълг към деца, възрастни, народ

Петра ТАШЕВА

В светкавично краткия си 28-годишен живот Христо Ботев се изявява като гениален поет, безсмъртен революционер, ярко надарен журналист, издател и учител. Учителството е в кръвта му. Първородният син на даскал Ботьо Петков е роден... в училище, защото семейство му живее в Калофер - все там, където са били училищата на селището: отначало в черковната килия, после - в една от стаите на местното школо. Както се казва, "пъпната връв" на поета е в училището!

Бащата на Ботев е учил Иван Вазов, екзарх Йосиф, учител е и на собствения си син. Силната привързаност и дълбоката признателност на поета към бащата личат от думите в негово писмо, където признава, че "той е по-горен от баща". През трудния си и благороден живот Ботьо Петков е не само учител, но и преводач на книги и учебни помагала от руски и гръцки език, за чието издаване изпитва неимоверни финансови затруднения. Семейството му живее в бедност. Той признава : "У мен сиромашия до колени, но съм щастлив", защото го топли любовта на гордата му съпруга Иванка.

Когато умира от туберкулоза, пари за погребението събират приятелите му. Въпреки бедността, даскал Ботьо е загрижен за доброто образование на сина си. Самият той е завършил Духовната семинария в Одеса и прави всичко възможно да осъществи голямото си желание и Христо да учи в Русия. Още от 1857 г., чрез Найден Геров - просветен деец и руски вицеконсул в Пловдив, с когото се познава от Одеса, той се опитва да прати сина си в Русия.

В приложението "Неделник" на "Дума" от 20 февруари т.г., в "Роден да бъде над другите" Кирил Андровски публикува откъси от писма на Даскал Ботьо Петков, в които се виждат неговите усилия за изпращането на сина му Христо на учение в Русия. Това се осъществява, когато Ботев получава стипендия от руското правителство и през Пловдив и Цариград пристига в Одеса в края на 1863 г.

Одеса играе голяма роля в нашия просветен и културен живот. Тя е една от задграничните "столици" на Българското възраждане. Дълъг е списъкът с имената на най-известните ни дейци, които са живели или учили тук. Сред тях са: Васил Априлов, Найден Геров, Васил Друмев, Михаил Маджаров, Алеко Константинов, Иван и Георги Вазови, Сава Муткуров, Данаил Николаев, Георги Обретенов, Стефан Стамболов, Киро Тулешков, Добри Чинтулов, Елена Мутева и братята й Димитър и Христо и мн. др.

Одеса! И аз кътам в сърцето си мили спомени за този очарователен град, град, за който Пушкин пише, че тук можеш да "помиришеш Европа"! Създадена след Яшкия мирен договор от 1792 г. в земи, анексирани от Османската империя, Одеса бързо се превръща в екзотичен зелен град с много красиви архитектурни сгради, паркове, паметници. Особено силно впечатление ми направи Одеският академичен театър за опера и балет - разкошна сграда в необароков стил.

Сред "емблемите" на Одеса са още: Воронцовият замък, бившият Потоцки дворец - сега Музей на изящните изкуства, сградите по булевард "Приморски" и по улица "Дерибасовска", статуята на Ришельо - първият губернатор на Одеса. Впечатляващо е огромното каменно стълбище със 192 стъпала, водещи към пристанището, наричано "Стълбата на Ришельо".

Под града са и Одеските катакомби с дължина около 2,5 хиляди километра! Това са естествени кухини и подземни галерии от каменоломни мини, от които е добиван белият варовик, служил за строеж и облицовка на красивите сгради. По време на размирици и войни катакомбите се превръщали в убежища и жилища.

Тук живеят потомци на наши съотечественици, дошли в този край преди два века, за да се спасят от турските нашественици. В 1764 г. българите били около 60 души, в 1801 г. пристигнали още 148 наши сънародници. Днес българите в Одеса са множество сред етническото разнообразие, събрало заедно украинци, руснаци, беларуси, гърци, евреи, молдавци, арменци, поляци и др. Някога главният архитект на приморския град Франц Фраполли е изготвил такъв план на града, че за всеки етнос бил определен квартал с площад и храм за религията му.

В Одеса Христо Ботев пристига 15-годишен. Той не е достатъчно добре подготвен и затова е записан като "волнослушател" в тамошната Втора гимназия. Заедно с още десетина български ученици е настанен в пансиона към гимназията, за което му помагат препоръчителни писма от Найден Геров и Никола Тошков до Одеското българско настоятелство - емигрантска организация на наши сънародници, създадена на 2 февруари 1854 г.

Бунтарската и любознателна натура на Христо Ботев бързо се разочарова от закостенялата строга дисциплина в училището, от учителите, голяма част от които използват свободното си време за частни уроци, а не за новостите в педагогиката. В писмо до баща си той пише:

"Невъзможно е да се търпи и стои. Тукашните учители и наредби не са човешки, а зверски. Трябва да бъде човек от камък, за да може да ги изтърпи".

Затова напуска пансиона, живее в квартири под наем, но посещава библиотеките в града. Най-често е в българската библиотека "Юрий Венелин", която се помещава в дома на Тошков. Чете руски автори, впечатляват го творбите на Чернишевски, Тургенев. В 1864 г. Ботев се сближава с проф. Виктор Григорович (1815-1876). Руският учен славист има големи заслуги за изследването на старобългарската литература. Той посещава българските земи, издирва и изнася около 60 ценни ръкописа от XI-XVIII в., сред които са: "Охридско евангелие", "Рилски глаголически листове", "Маринско евангелие", "Хлудовият псалтир". След пътуването си из нашите краища той написва "Очерк путешествия по Европейской Турции".

На Виктор Григорович, който се интересува от нашия фолклор, Христо Ботев превежда на руски наши народни песни. Помни ги от майка си, от красивата калоферка Иванка, която знае стотици песни. По това време се пробужда и поетическата муза у Ботев. От носталгия към дом и майка той започва в 1864 г. да пише стихотворението си "Майце си", в което силно се чувства влиянието на народните ни песни:

Ти ли си, мале, тъй жално пела,
ти ли си мене три години клела,
та скитник ходя злочестенази
и срещам това, що душа мрази.

Виктор Григорович го поощрява в писането. Ботев праща стихотворението си на Петко Славейков в Цариград, който по-късно го публикува. През септември 1865 г. се разбира, че не може да се запише в трети клас, че е изключен от гимназията поради "немарливост", а стипендията му е спряна. Ботев започва да дава частни уроци, за да се издържа. Свързва се с поляците в града. Със съдействието на Григорович, ръководител на Катедрата по славянски филологии, той се записва като "волнослушател" в Историко-филологическия факултет на Имперския новорусийски университет и известно време посещава лекциите там.

През 1866 г. Ботев е назначен за учител в с. Задунаевка - българско село в руската част на Южна Бесарабия. Селото е основано в 1812 г., когато тук се заселват 40 български семейства. Първите преселници

Майката и бащата на поета

www.duma.bg

Младежите в Европа - разочаровани и изолирани

Огромно предизвикателство пред европейските политици е да си върнат доверието на младото поколение

На 20-21 май Европейският парламент в Страсбург стана домакин на Европейската младежка конференция (EYE), в рамките на която 7500 участници обсъдиха най-острите проблеми пред ЕС с евродепутати и представители на бизнеса и гражданското общество. Дискусията се пренесе и онлайн.

В продължение на два дни участниците, на възраст между 16 и 30 години и от 39 различни страни, разискваха теми като промените в климата, младежката безработица, религиозния екстремизъм и устойчивото развитие. Те имаха и възможността да се докоснат до културното богатство на Европа, бяха организирани множество концерти и артистични представления.

В идните месеци пред евродепутатите ще бъде представен доклад с основните идеи и заключения от събитията.

“Вашите идеи трябва да служат за вдъхновение на членовете на парламента. Трябва да се вслушваме в това, което младите хора имат да кажат относно бъдещето.” Това заяви при откриването на конференцията Силви Гийом, зам.-председател на Европарламента.

21-годишната студентка по медицина от Германия Миря Габерт споделя: “Хареса ми възможността да чуя различните езици и да се срещна с хора от други страни. Много е важно нашето поколение да се обедини, за да работи за Европа и по многото проблеми, с които се сблъскваме.” “Надявам се разделенията, които съществуват в Европа, да бъдат преодолени. Имаме нужда от по-силно усещане за общност и от мир”, казва 17-годишната Шинеад Лийн от Ирландия.

Европа страда от тревожно високи нива на младежка безработица. Голяма част от европейските младежи са разочаровани от бездействието на политиците и не виждат светло бъдеще

Европейските политици трябва по-често да се вслушват в идеите на младите

28-годишният доктор от Сирия Мухамад Зухир, който избягал от Алепо в Австрия преди две години, споделя: Надявам се Европа да остане място на мира. Не забравяйте, че в две световни войни европейците преживяха това, през което преминават сирийците сега.

Дали обаче днес, когато Европейският съюз е на кръстопът, разтрисан от криза след криза, се чува гласът на младите? Дали те действително са онзи свеж полъх в това време на черногледство, както ги определи зам.-председателят на ЕП Марейд Макгинес? Уви, реалността е доста по-различна.

Все повече европейски младежи се чувстват изключени от политическия и социалния живот. Това сочи проучване на Евробарометър, поръчано именно във връзка с Европейската младежка конференция в Страсбург. В периода 9-25 април по поръчка на Европарламента Евробарометър интервюира 10 294 европейци на възраст между 16 и 30 години в 28-те страни членки на ЕС. Основното заключение от проучването е, че заради вече превърналата се в перманентна криза повечето млади европейци се чувстват изтласкани на ръба на обществото и изолирани от икономическия, социалния и политическия живот.

Регистрирани са, разбира се, големи различия между страните членки. Отговорите на изключително важни въпроси, отнасящи се до маргинализацията или усещането за принуда да учат или работят в друга държава, на младежи от Гърция, Полша, Кипър, Испания, Италия и България ги нареждат като че ли в друг, паралелен свят на този, който обитават връстниците им в Дания и Германия например. Това е поредното потвърждение за съществуването на Европа дори не на две, а на няколко скорости. Нещо, от което доскоро се опасяваха европейските лидери, но днес се чуват все по-ясни призиви, че за да се запази целостта на ЕС, страните членки може да се развиват с различни темпове. Неотдавна външните министри на страните основателки на съюза заявиха именно това.

Абсолютно мнозинство от анкетираните (над 50 процента) в 21 страни се чувстват изключени, като се отчитат поразителни разлики между различните държави. Например 93 процента от гръцките младежи се чувстват изключени в сравнение със само 27 на сто в Германия. Съвсем очаквано най-тежко е положението при младежите в страните, най-силно засегнати от икономическата криза. Като цяло в ЕС само 15 процента от младите хора действително се чувстват принудени да напуснат страната си и да търсят по-добър живот в чужбина.

Достатъчно тревожен е фактът, че над половината от младежите в ЕС се чувстват отлъчени от собствените си общества. Огромната разлика между младежите в южните части на континента и тези в страни като Германия и Дания е предизвикателство пред европейските политици. Ако все пак ги е грижа за поколението, което идва след тях... Всъщност фактът, че една трета от младите до 30-годишна възраст в Германия (31%) се чувстват изключени, е също доста притеснителен.

При положение, че на хоризонта не се очакват скоро подобри времена, какво бъдеще очаква днешните разочаровани, гневни и социално, икономически и политически изключени младежи? Традиционните политически партии в Европа очевидно не могат да предложат нищо добро. Разочарованието от тях е огромно и само с реални действия, а не с празни приказки биха могли да върнат доверието в себе си.

Проучването на Евробарометър обръща внимание и на причините за мрачната реалност за младежта в Европа. Високият процент млади хора, принудени да учат или работят в друга държава, е обвързан с високия дял на слаба адаптация на образователната система към пазара на труда. В Кипър, Полша, Гърция и България например образованието не улеснява намирането на работа. Което само по себе си е парадокс.

Що се отнася до т.нар. Гаранция за младежта, повечето европейски младежи не са чували за нея. Според проучването на Евробарометър 76% от младите хора в ЕС не знаят нищо за тази инициатива, като процентите варират от 48 във Финландия до 89 във Великобритания. Тези резултати могат да се обяснят и със значително по-ниските нива в тези страни на безработни и неучащи младежи, които не се нуждаят от гаранцията.

Друга стряскаща констатация от изследването на Евробарометър е, че 61% от анкетираните не се интересуват от мобилността вътре в ЕС за обучение, образование или професионални цели. Това е забележителна разлика в сравнение с 2011 г., когато процентът на незаинтересованите от мобилността в ЕС младежи е бил 37. Липсата на интерес е тревожен знак за тоталното изключване, дължащо се на обезверяване и липса на стремеж за развитие и по-добър живот на младите хора в Европа. Навярно незаинтересоваността се дължи и на слабата информираност за възможностите, които предоставя мобилността за европейските младежи.

7500 участници обсъдиха най-острите проблеми пред ЕС с евродепутати

Европейският съюз страда от криза на идентичността, демократичен дефицит и икономически трусове. Политическите отговори на тези кризи трябва да вземат предвид осигуряването на благоденстващо съществуване и предоставянето на възможности за развитие на младите хора. В крайна сметка нали именно те са бъдещето!

Планът „Станишев” - шанс за европейската младеж

Партията на европейските социалисти (ПЕС) предлага реформи за нова визия за Европа, като един от основните моменти е грижата за младежите. Планът “Станишев” (по името на президента на ПЕС Сергей Станишев), който набира все по-голяма подкрепа в Европа, включва т.нар. Европейски план за младежта. Той се основава на продължаване и разширяване на Младежката гаранция - до 20 млрд. лв. до 2020 г., и увеличаване на възрастта за участие в инициативата до 30 години. Вторият стълб е образованието - разширяване на програмата “Еразъм+” за средните училища и техникумите и допълнителното й финансиране. Третият стълб е ориентиран към културата и въвеждането на Младежка карта за достъп до културния обмен. Не на последно място е Детската гаранция като инструмент за грижа за храненето, отглеждането и здравеопазването на децата. Според Станишев прегледът на Многогодишната финансова рамка е един от възможните източници на финансиране на Плана за младежта.

Страницата подготви Кристиела СИМЕОНОВА

ДУМА Неделник
СЪБОТА 28 МАЙ 2016

Д-р ЕМИЛ ИЛИЕВ:

Акупунктурата подпомага лечението на рак и на автоимунни заболявания

След 1983 г. България отново е домакин на световен медицински конгрес, казва президентът на форума и председател на Българското дружество по традиционна китайска медицина

Интервю на Аида ПАНИКЯН

Д-р Илиев, за пръв път ли Световен конгрес по акупунктура се провежда у нас?

- У нас поначало са провеждани много малко световни конгреси. През 1983 г. у нас се проведе Световният конгрес на другата международна организация по акупунктура - S.I.A. - Societe Internationale d'Acupuncture. Домакинството за тези форуми не се взима никак лесно. За домакинството на конгреса през 1983 г. трябваше да се преборя не с кого да е, а с испанския крал Хуан Карлос, който искаше конгресът да се проведе в Испания. Неговият личен лекар беше президент на испанската акупунктурна асоциация. У нас е проведен още един световен конгрес по медицина - през 1966 г. по стоматология, когато бе построена и новата сграда на факултета. Тази година в София се провежда XVIII Световен конгрес по акупунктура на ИКМАКТ - международното лекарско дружеството ICMART (International Council of Medical Acupuncture and Related Techniques), от 10 до 12 юни. Имахме симпозиум през 1995 г. на тази организация.

Какви са темите на конгреса, който се провежда от 10 до 12 юни?

- Мотото е wellbeeng ("Как да се чувстваш добре с акупунктура"). Всичко, което акупунктурата може да направи, за да се чувства добре човек и за физиката си, и за психиката си. Нормалната медицина е в много критично положение по целия свят, поглъща много пари, а в голяма част от случаи предлага много ниска ефективност и качество. Твърди се от различни автори например, че ефективността на химиотерапията при онкоболните е само 3%, което на практика значи, че това е случайно повлияване.

Какво е мястото на акупунктурата при лечението на тези заболявания?

- Имаме специално заседание за рака, в което участват известни учени, сред които е проф. Иошаки Омура от САЩ. Докладът му е за създадения от него бърз метод за диагностика на ракови заболявания. Проф. Лозано от Мексико има доклад за акупунктурата като допълнителна терапия при лечението на онкоболните. Когато проф. Иван Черноземски беше министър на здравеопазването, искаше да бъде въведена и акупунктура в комплексното лечение на рака, но тогава още нямаше достатъчно добре подготвени кадри. След толкова години на реформи в здравеопазването, за здравните власти у нас не съществува иглотерапията. Това може да подпомогне медицината. Български колектив представя доклад за стойността на акупунктурата при пациенти с рак на палиативни грижи. Ще бъдат представени и резултатите от използването на акупунктура, като допълнителна техника при пациенти с асистирана репродукция и нейното влияние върху тези процеси.

Друга тема, която се очаква с голям интерес, е "Профилактика и лечение на автоимунни заболявания с акупунктура". Ще има специална секция за приложението на акупунктурата при психоемоционални разстройства. Доказано е, че ефектът е много висок при съчетаване с другите методи на лечение, известни в медицината. Специална секция ще има за използването на акупунктурата при лечението на наднорменото тегло и как може най-успешно да се лекува този съвременен бич, който води след себе си до много други болести като диабет, сърдечносъдови заболявания и др.

Има и нарочна ветеринарна секция - за едри и за дребни животни, за домашни любимци. Иглотерапията има много сериозен ефект при лечението на животни.

В България има ли такива специалисти, които да прилагат акупунктурата в изброените обрасти?

- Създават се. Времето го налага. Така беше и със специалистите психолози и психотерапевти - необходимостта от тях в живота стана предпоставка да бъдат създадени. Така е и с акупунктурата. Има много млади български лекари, завършили в чужбина, които се връщат у нас и практикуват акупунктура. Проблемът е, че няма контрол от страна на здравните власти, няма кой да следи за тяхната квалификация. Човек не може да остане научен самоук. Тези колеги само регистрират практиката си в РЗИ.

Това доказва незаинтересоваността на здравните ни власти от приложението на акупунктурата в клиничната практика. Има ли хорариум акупунктурата в медицинското обучение у нас?

- Имахме 360 часа още при внедряването на акупунктурата като лечебен метод, които сега не знам дали и доколко се спазват. Сега акупунктурата е придатък към катедрите по физиотерапия. Но и вече нямаме кадри в университетите, които да познават добре материята и да могат да преподават.

Има голям раздел за лечение на болката чрез акупунктура. Сериозно внимание се отделя и на ролята на акупунктурата в лечението на някои ендокринни заболявания. Ще бъде проведен и семинар за лечение на различни болкови синдроми посредством неврална терапия. Този метод е много разпространен и практикуван в Германия и Австрия.

И МОРБИЛИ БЕ СРЕД ЗАБРАВЕНИТЕ БОЛЕСТИ

Преди да бъде изобретена ваксината срещу морбили (дребна шарка) в началото на 60-те години на XX в., почти всички деца боледували от морбили. Само малка част я изкарвали с леки оплаквания. Морбили (както паротитът и рубеолата) може да инфектира различни вътрешни органи и да доведе до редица усложнения. Мнозинството получавали средна по сила инфекция, придружена с температура, хрема, кашлица, конюнктивит и сериозни петна по кожата.

Най-честите усложнения при малките пациенти включвали пневмония, остър среден отит, енцефалит и др. Пневмонията била водещата причина за смъртност (56% до 86% от смъртните случаи от морбили се дължали на това усложнение). Тази шарка се предизвиква от вирус от групата на парамиксовирусите. Човекът е единственият естествен гостоприемник за този вирус. Той е силно заразен и живее в секретите в носа и гърлото на заболелия и се пренася по въздушнокапков път с отделянето на микроскопични капчици при дишане, говорене, кихане или кашляне. Затова дребната шарка е една от най-заразните болести.

При изработването на ваксината срещу морбили се отделяла тази част от вируса, която причинява болестта (патогенна или вирулентна част) от другата, която дава имунитет (имуногенна част). За ваксината се взима жив вирус, причиняващ морбили, отглежда се в специализирани клетки в лабораторни условия. Така вирусът става все по-непригоден да разболява деца. Отслабеният вирус срещу морбили действа достатъчно добре в децата, за да им осигури имунитет, а и не може да ги разболее. Така децата имат имунитет към морбили и същевременно не се налага да платят високата цена на естественото преболедуване.

През 2009 г. СЗО призовава към увеличаване на ваксинациите срещу морбили с аргумента, че децата в богатите европейски страни са изложени на по-голям риск от заразяване.

ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИ ВЗРИВОВЕ ОТ МОРБИЛИ В БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 1980-2010 Г.

Години	1980	1981	1982	1991	1992	1993	2009-2010
Брой случаи	10 763	9239	281	2028	20 258	354	24 253
Заболяемост (на 100 000)	121,5	103,7	3,2	22,6	239,1	4,2	322,9

95% от всички заболели през 2009-2010 г. не са имали пълен имунизационен курс (половината не били ваксинирани, а 25% имали една поставена доза). 80% от починалите са деца, а повече от половината от тях - на възраст под 1 г.

Българите масово бъркат старческото треперене с болест на Паркинсон

У нас има близо 15 000 пациенти с болестта на Паркинсон, 10% от тях са в напреднал стадий на заболяването.

През април специалисти от 6 града приеха и прегледаха над 400 пациенти по време на кампанията "Живот с паркинсон". Медиците разказват, че се сблъскали с често срещана заблуда, при която възрастни болни приемат старческото треперене на ръцете като симптом на болестта на Паркинсон.

Невролозите поясняват, че при болестта на Паркинсон има някои нетипични симптоми като:

- ✓ Нарушения на съня.
- ✓ Депресия и тревожност.
- ✓ Намаляване на силата на гласа.
- ✓ Загуба на обоняние.
- ✓ Когнитивни нарушения.
- ✓ Ортостатичната хипотония е спадане на кръвното налягане при промяна на положението, например изправяне от седнало положение.
- ✓ Безизразност. Брадикинезия е забавяне и/или загуба на спонтанните и волевите движения.
- ✓ Умора и апатия.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Пардон

ПООЩРЕНИЕ НА МАЛКИЯ БИЗНЕС

Тихомир ЙОРДАНОВ

Започвай еднолично, допуска се и групово.
Достатъчно е мястото за всички трупове.

TV ДОКТОР

Сава КРЪСТАНОВ

Сайдеров влезе в „Синята Писана“ с изражение на човек пред умирачка. Тинката веднага усети вътрешното му състояние и побърза да сложи чашата с водка пред него. После се наведе и пошепна на ухото на Наску Атанасов:

– Имаш пациент!

Наску сякаш очакваше това:

– Какво каза джипито? – обърна се той приятелски към Сайдеров.

- Каза, че нямам здравна осигуровка и не може да ми даде направление за уролог!

Наску извади от джоба си бяло листче и съсредоточено започна да пише:

- Нямаш нужда от уролог. За един месец ще нормализираш простата с хаповете „Просто и умно“.Тук съм ти написал схемата, по която да ги вземаш. Баща ми се оправи за два месеца по тази схема.

Сайдеров благодари и с въздишка на облекчение отпива един дълбок гълток. От съседната маса стана и се наведе над Наску един от познатите постоянни клиенти, Благой:

- И аз съм без здравна осигуровка, но съм с адски болки в кръста. Едвам стоя прав. Дори и от водката не ми минава.

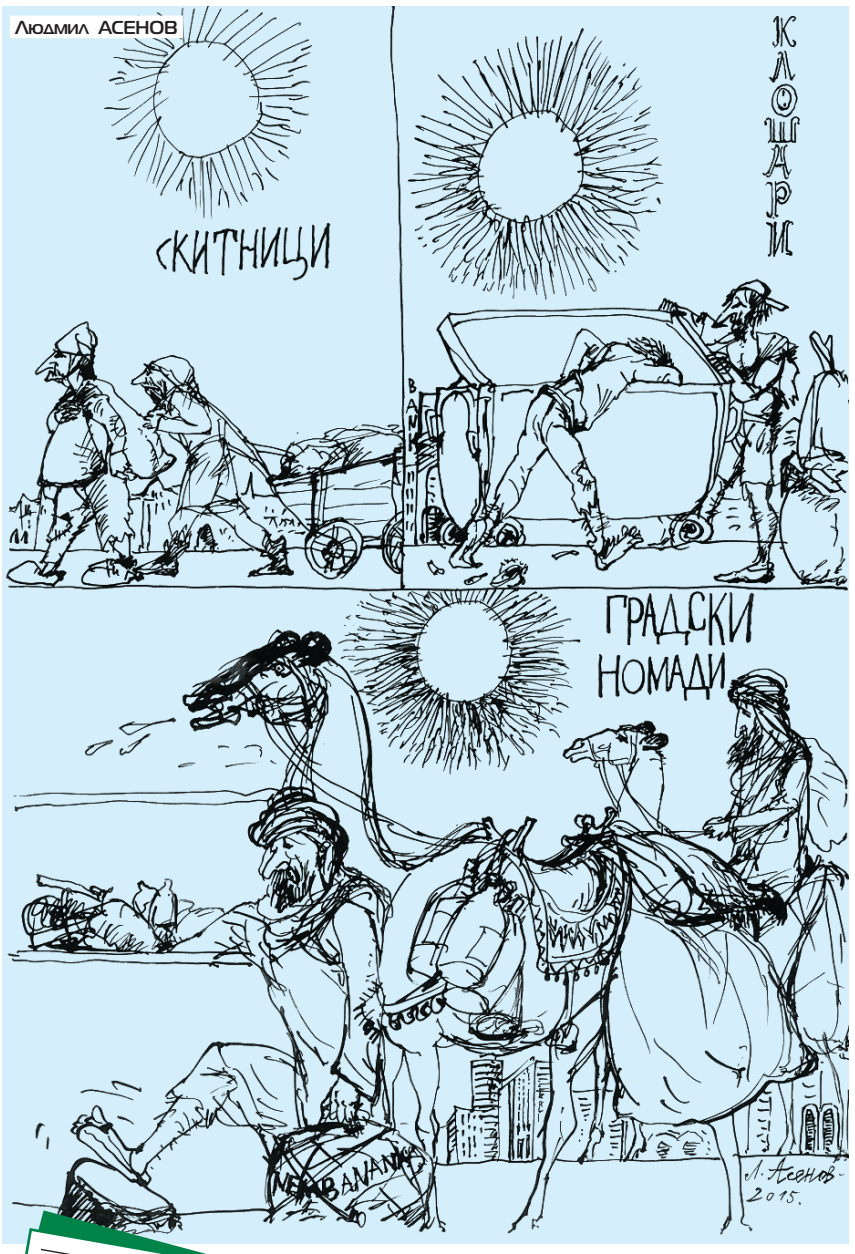
Наску го погледна с разбиране и извади тефтера с рецепти. Записа старателно, после подаде рецептата:

- Това е мазило „Дъбов клей“! Ще се мажеш два пъти на ден, сутрин и вечер.

Благой благодари и поръча на Тинката да донесе на Наску една водка. До края на вечерта Наску написа още три рецепти - за хемороиди, за черния дроб и за гъбички по ноктите. Съответно беше почерпен с три водки. По-късно, след вечеря, Наску застава пред телевизора и започва да следи рекламите за лекарства... Тефтерът пред него се запълва с още десетина нови рецепти. Става късно и жена му за пореден път го подканя да си ляга.

- Ти не разбираш! – отговори й Наску уморено. – Голямо нещо са търговските ни телевизии! Едни гледат телевизия, за да разберат какво става по света или за да се наслаждават на някакъв филм, а аз следя само рекламите за чудодейни лекарства. Хората без здравни осигуровки се нуждаят от мене. Заради тях станах истински доктор. Единствената разлика е, че не мога да издавам направления!

Людмил АСЕНОВ

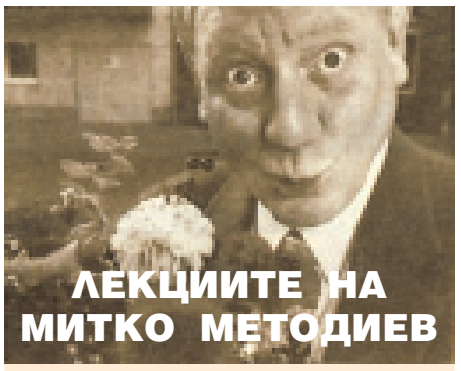

ДЕМОКРАТИЧНО СЛОВОТВОРЧЕСТВО

Георги СТОЙКОВ

Примирете се, чада мои!
Нещата са предопределени
от самия Бог.
В годината на кучето -
кучешки живот!

Стаята - студена като гроб.
Мислите - разжарена жарава.
Ясно! Ще остана вечен роб
в тази скапана държава.

Има ли още за крадене
или
Стига сме се оплаквали

Краде се в България, дами и господа, все още много се краде!

Някои крадат пари. Което е най-разумно. Щото парите няма нужда да ги продаваш - те веднага влизат в употреба.

Други крадат валута. Което е още по-разумно. Щото валутата е по пари от парите.

Трети крадат проводници. Доходно, но опасно. Можеш да си изгориш като Джордано Бруно и изобщо да не разбереш кръгла ли е земята или пъпешовидна.

Крадат се и коли. Главно западни. Но на колегата Даниел Стаменов от “Младост 4” миналата седмица му откраднаха трабанта. Дани после три дни пи от радост. “Ей - вика, - върнаха ми самочувствието тия момчета! Щом ми свиха трабантутняка, значи е приличал на кола!”

Крадат се също цигари, коне и млади циганки. Цигарите се крадат за продажба, конете - за салам, а младите циганки са с многостранно приложение. Ако имаш под ръка такава стока (млада циганка), можеш да я продадеш, можеш да я обучиш за джебчийския бизнес, можеш и на Дунав мост да я пуснеш, да не говорим, че можеш да я ползваш и за лична употреба.

И лекарства се крадат. И телевизори. И бензин. И дървен материал. И градински пейки.

Онзи ден хванаха един - откраднал пет хиляди презерватива. Твърди, че му трябвали за лична употреба. Криминалните репортерки на седем столични вестника веднага започнаха да събират пари. Искат да го извадят от ареста с парична гаранция и да го ползват за лична употреба.

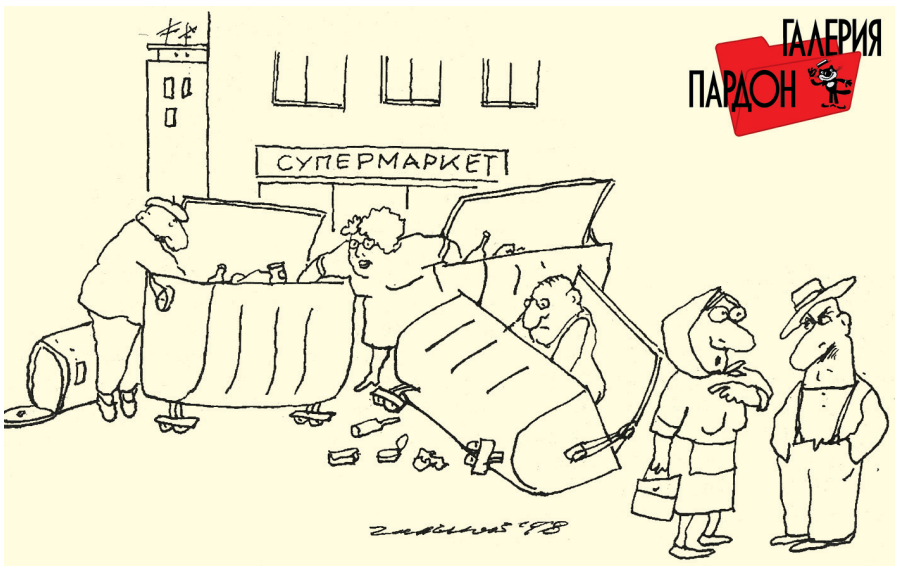
Крадат се още цветни метали. И черни метали се крадат. И алкохол. И електроника. И дрехи. И хляб. И олио.

Нищо, че олиото е менте. А хлябът е от мъката по-чер, както казваше един полузабравен и полуотречен поет.

Изобщо, много се краде в България, дами и господа, много!

Е, тогава какво се оплакваме?! Държава, в която все още има нещо за крадене, не е за оплакване. И в такава държава изобщо няма място за песимизъм!

Георги ЧАЛЪКОВ

- НИЕ ЩЕ ПАЗАРУВАМЕ ЛИ НЕЩО?

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

ФРАЗИ, КОИТО НИКОГА НЯМА ДА ЧУЕМ ОТ УСТАТА НА ЖЕНА

Каквото облека първо, с него ще изляза.

Не, ти си прав!

Открих папката с порното в лаптопа ти. Трябва да пробваме някои неща.

Харесваш ме повече без грим? Добре, тогава няма да си сложа никакъв за партито, на което отиваме заедно.

Не ме интересува дали мъжът има красиво тяло и оформени ръце. Интересува ме какъв е по характер.

На приятелки: Правих секс с него, но няма да ви разказвам нищо.

Ще ти кажа точно защо съм ти ядосана.

Той е толкова добър с мен – трябва да изляза с него на среща.

Той е такъв задник и се държи с мен ужасно – никога няма да излизам с такъв мъж.

Хванах го в изневяра. Най-добре да намеря момичето, с което ми изневери, и да си направим тройка.

Мразя сутрин, като се будя, да имам съобщение „Добро утро“.

Мъжете с красиви ръце изобщо не ме възбуждат.

Трябва да спя с този мъж само защото е умен.

Когато приятелят ми псува по някоя видеоигра, става истински мъжкар.

Без обвързване, без емоции, само секс. Каквото и да става, си оставаме приятели.

О, не, не ми трябва още един чифт обувки.

Виц Вариете

Модерни времена:
Пешо сбъдна детската си мечта да стане астроном. Сега по цял ден гледа телевизия Планета.

☺

Шопски хумор:
Търчи Вуте къде Нане и ока:
-Нане, Нане, Борисофф ойде у Узбекистан!!
Нане:
-Ама за винаги ли?
-Е, не.
-Епа, оти се радваш толкова?

☺

Знаете ли, че:
Македонският е много особен език. Най-интересно е как на едно място са събрани всички правописни грешки на българския.

☺

Драма:
Моята работа е толкова секретна, че самият аз не знам с какво се занимавам по цял ден!

☺

Международен кокоши конкурс. На подиума френската кокошка, бяла, загладена, красива от всякъде:
Комисията:
- Колко любовника имаш?
- Петнайсет - отговаря с достойнство французойката.
- Колко яйца снасяш на месец?
- Сто и петдесет!
- Добре, прекрасни показатели!
Английската - рижа, загладена, красива от всякъде:
- Калко петела имаш?
- Двайсе - отговаря с гордост.
- Колко яйца снасяш на месец?
- Двеста…
- Прекрасно!
Качва се нашата, проскубана, на мръсни петна с изпочупени нокти…
- Колко петела имаш?
- Точно не ги знам, ама са над петдесетина от цялото село..
- Колко яйца снасяш на месец?
- Между четиристотин и шестстотин!
- Браво, най-добрите показатели, но защо не си приведеш малко в ред тоалета, перушината, ноктите, как ще ти сложим сега короната?
- Ми няма време, кога да се оправя, аз или се сношавам или снасям!!

☺

В чудния свят на семейните:
Мъж пийнал прилично с приятели. Те го “донесли” до вратата на дома му ...
На сутринта се събужда в семейното легло, съблечен и завит. Става, влиза в кухнята и намира на масата топла закуска и кафе, както и бележка от съпругата си: “Скъпи, ето петдесе лева за дневни, ако не стигнат в палтото ми в гардероба има още. Надявам се закуската и кафето да ти харесат. Целувки.”
Невярващ на очите си мъжът влиза в детската и буди сина си:
- Сине, кажи ми моля те какво стана снощи?
- Ами тате, прибраха те приятелите ти. Ти беше доста пийнал ... Мама те заведе в стаята и като почна да те съблича ти и каза: “Махни се курво, аз съм женен мъж”

☺

Двама се разхождат из гробищата и четат надгробните плочи.
- Иван Петров, 1945-1995. Адвокат и добър човек.
- Пфу, двама човека в един гроб погребали.

☺

Двама богаташи решили да отидат на лов за носорози. Отишли със самолет до Африка, наловили два-три големи носорога и започнали да ги качват в самолета. Пилотът ги спрял и им се развикал:
-Абе вие нормални ли сте, как ще качите два тритонни носорози на самолет. Та ние ще се разбием.
-А, миналата година самолетът беше още по-малък, обаче пилотът ни разреши да си качим носорозите.
Пилотът, като видял, че няма сили да спори с тях, разрешил им и те набутали носорозите в самолета.
Не изминали и десет километра, когато самолетът се разбил. Пилотът и носорозите починали на място, но за късмет двамата богаташи се размина-ли само с драскотини. Единият от двамата се покатерил на самолета и попитал:
-Къде сме?
Другият се почесал по главата, пък отговорил:
-Мисля, че сме много близо до мястото, където се разбихме и миналия път.

☺

Малки хитрини:
Най-изгодно е да влагате парите си в концентрати. Къде другаде бихте могли да разчитате на 40 %!?

☺

Бизнесмен закъснява за ужасно важна бизнес среща, но не може да намери място за паркиране. Отчаян, поглежда небето:
- Господи, направи така, че да намеря място. Ще започна да си плащам данъците. Ще плащам осигуровки на служителите. Даже ще си върна всички дългове...
В този момент трясва мълния и по чудодеен начин една кола изчезва и освобождава място за паркиране. Мъжът поглежда пак към небето:
- А, зарежи, намерих място...

☺

- Ожени се за мен и ще живееш като в рая!
- Какво искаш да кажеш?
- Ще ходиш боса, гола и ще ядеш ябълки...

☺

Модерни времена:
Срещнали се двама приятели бизнесмени:
- Какво става, как е?
- Решил съм да намеря работа на моя син, сам да се оправя вече.
- Нямаш проблеми, пращаш го при мене, получава служебен апартамент, служебна кола, почва с хиляда лева заплата
- Да, ама аз исках да започне от нулата - да ходи с градския транспорт на работа, да получава двеста лева на месец...
- О, не знам как ще стане, хората учат по пет години за такава работа!

☺

Две мутри разговарят:
- Чу ли к‘во станало вчера с Шимпанзето? Не‘кви копелета го надупчили с калашници! Двайсет куршума и всичките в главата!
- И умрял ли?
- Тц. Мозъкът не е засегнат...

☺

Блондинка към съпруга си:
- Ако не ми купиш тази огърлица, ще се разведем!
- Това ултиматум ли е?
- Не, диамант.

☺

Мъж на средна възраст си седял в крайпътен ресторант,когато влезли трима рокери. Първият отишъл при мъжа и угасил фаса си в чинията му. Вторият се изплюл в млякото му. Накрая третият съборил обяда му на пода. Без да каже нито дума, мъжът станал и си тръгнал.
- Тоя не беше никакъв мъж,а? - презрително казал единият рокер на сервитьорката.
- И за шофьор не го бива - отвърнала тя.- Току що прегази с тира си три мотора…

☺

- Как може такова нещо! Това би трябвало да е изискан ресторант, а вие пипате пържолата ми!
- Да се изясним, господине! Не я пипам, а я придържам! Да не искате да падне още веднъж на земята?!

☺

Влак се движи по релсите с висока скорост. Изведнъж излиза от релсите и тръгва през полето. Началникът на влака се обажда на машиниста:
- Къде тръгна през полето, бе? За тебе релси няма ли?
- Има, ама на релсите имаше човек...
- Е, какво като има човек? Нали сме се разбрали - газиш го и продължаваш...
- Е, газя го, ама той бяга ...

☺

Здравословен диалог:
Седи мъж на маса в ресторант и пуши цигара. От съседно сепаре се обажда някаква жена:
- Извинете, бихте ли престанали да пушите! Димът от вашата цигара ме дразни непрекъснато.
Мъжът се обръща към нея и отговаря:
- А мен бавно ме убива…

☺

- Ефикасен ли е този лосион против оплешивяване?
- Разбира се! Преди няколко дни една дама опита да извади запушалката със зъби и веднага й пораснаха мустаци!

☺

Едно дете се развикало:
- Тате, кравата на съседа е влязла в нашия двор!
- Тихо, синко, първо отиди да я издоиш, а после ще я гоним!

☺

Любим виц на Борисов:
Иванчо в час:
- Госпожо, а как е правилно да се пише - “икономика” или “економика”?
- Взимайки в предвид състоянието й и моята заплата, Иванчо, както искаш си я пиши...

☺

Турист разказва за пътешествието си в Мексико:
- Беше просто ужасно! Представяте ли си, индианци отляво, индианци отдясно, индианци - пред мен! Дори и зад мен имаше индианци!
- И какво направихте?
- Какво да направя? Наложи ми се да купя една от огърлиците, които предлагаха…

☺

Шопски хумор:
Връща се Пена раздърпана в къщи и Вуте я пита
-Пено, да не са те вуци гонили?
-Ба,шъ мъ гонят
-Пено, да не са те кучета давили?
-Ба,шъ мъ давят
-Пено, мари, да не са те работили?
-Ба шъ мъ гледат…

☺

Ходил Вуте на лекция на тема ”Ген и околна среда”
Връща се и Пена го пита
-Кажи, Вуте, какво разбра от лекцията, да науча и аз нещо покрай теб?
-Амии...виж сега, Пено, да ти обясним: Аз съм рус със сини очи, ти си руса със сини очи и децата ни са руси със сини очи-това е от гена. Комшията е кестеняв, жена му е кестенвява, а децата им са руси със сини очи-това е от околната среда.

☺

- Киркор, разбрах че спиш с жена ми. Това не е хубаво.
- Ей, не мога да го разбера това вашето семейство бе, Гарабед... Ти ми казваш - лошо е, жена ти вика - хубаво е...

☺

-Докторе, когато протягам ръце към колените си и едновременно се извивам назад и вдигам първо единия, а после и другия крак, ми се появява болка в гръбнака.
- Хм... Но защо правите такива сложни упражнения?
- Какви упражнения? Вие по друг начин ли си обувате панталоните?

☺

В чудния свят на здравеопазването:
Зъболекар след три часа опити да извади зъб на пациент казва:
- По-добре влака да го дръпне.
След седмица среща пациента без зъби въобще.
- Докторе, направих както казахте - вързах зъба си за последния вагон на влака.
- И?
- Три вагона излязоха извън релсите.
- А зъбите?
- Началник-гарата ми ги изби!

☺

Капитан на кораб си купува бинокъл.
- Достатъчно силен ли е? - пита той.
- Да, сър - отговаря продавачът. - Ако погледнете през този бинокъл бутилка уиски от една миля разстояние, ще усетите миризмата и!

☺

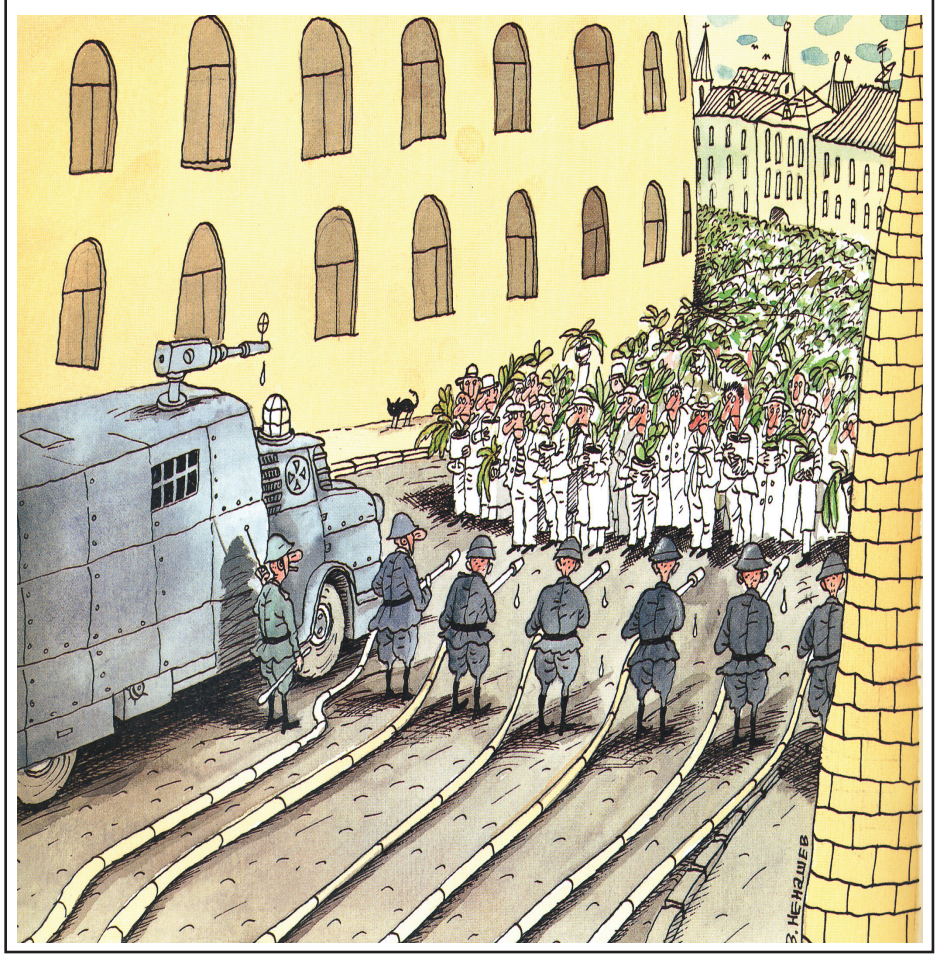
- Защо нямаш плашило в градината си?
- Защо ми е? Тъй или иначе по цял ден съм там.

☺

Виц Вариете

ЕВРОКЛАСИЦИ

Владимир НЕНАШЕВ - РУСИЯ

ПЕГАС®

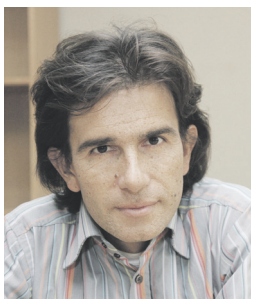
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 28 МАЙ 2016, БРОЙ 118

От редактора

НЕрицарят

Боян БОЙЧЕВ

Мъжество, вярност, щедрост, благоразумие, изтънчена общителност, чувство за чест... Това са част от добродетелите, на които е трябвало да отговаря един рицар през Средновековието. Тази славна епоха на подвизи отдавна е отминала.

Днес понятието свързваме преди всичко с идеализъм, безкористна служба на обществото, галантност и кавалерски обноски.

Преди дни бяха раздадени традиционните годишни награди "Рицар на книгата". Прекрасна награда, която се връчва на журналисти и други известни личности, отдали своя принос към книгоиздаването и популяризирането на книгите в България. И особено стойностна днес, когато младите хора все по-малко четат.

Тази година сред наградените е и Йордан Ефтимов. Поет, литературовед, литературен критик, радио- и телевизионен водещ, преподавател В Нов български университет. Той получи наградата в категорията "Електронни медии - радио и телевизия" за рубриката "Битка на книгите" в рамките на предаването "Библиотеката" по БНТ.

Дотук добре. Но в ръцете си държа едно стихотворение на въпросния "рицар", написано през Средновековието на българския преход - 90-те години, и публикувано в брой 8 от 22 март 1995 г. на "Литературен вестник". То носи смущаващото заглавие "Стихове по случай смъртта на Тодор Живков (сънувана)". Написано е в стил "клозетна поезия", толкова популярен сред наречените за "модерни" поети днес. Изпълнено е с нецензурни думи и недвусмислени хомосексуални намеци. Главни герои са бившият Първи и Николай Хайтов. Не са пощадени от оплюване и "Диви разкази". Творбата можеше и да мине за политическа сатира, ако не беше твърде елементарна и пошла.

Йордан Ефтимов е известен със скандалните си интервюта и публикации. Пак преди години, но в по-ново време, излезе и негова книга, в която българската класика безпардонно бе неглижирана.

Та за рицарството става въпрос. Да си рицар на книгата означава добросъвестно да браниш и отстояваш културните ценности.

Но и да бъдеш галантен кавалер. И по отношение на хората, и по отношение на думите.

А не да ловиш вещици и да подлагаш на огън и меч мислещите различно от теб.

Може би затова днес в понятието "рицар" някои влагат и известна ирония.

КИНО

17 съвременни испанско-иберoамерикански филма идват у нас

Под мотото "Повече смях, повече сълзи" между 1 и 9 юни София посреща 17 филма от 8 държави. Всички заглавия от самата Испания са заснети през последните две години, с което събитието залага на съвсем нова концепция - съвременно кино за широка публика. Традиционно, в Седмицата на испанското и иберoамериканското кино със свои филмови продукции участват още Бразилия, Мексико, Аржентина, Чили, Колумбия, Еквадор и Венецуела. Събитието ще излъчи отново и филма "Никой не иска нощта", чиято единствена прожекция в България се състоя преди дни при голям зрителски интерес.

Седмицата на испанското и иберoамериканското кино ще се проведе за 23-та поредна година в кината "Люмиер", "G8" и "Евро синема".

Тази година ще представим най-новите продукции от Испания, между които и "Труман", който спечели наградата за най-добър филм на тазгодишните награди "Гоя", споделя консулът на Испания.

Прожекциите на испанските филми ще

бъдат платени, макар и с билети на пониска цена от 7 лева и 5 лева (за студенти и пенсионери). Иберoамериканските филми ще се излъчват с безплатен вход. Зрителите ще могат да видят и продължението на хита "Испанска афера" - "Испанска Афера 2", както и "Палми в снега" на режисьора Фернандо Гонсалес Молина, научи ДУМА от Ради Георгиев.

ТЕАТЪР

Хърватска драматургия на българска сцена

Постановката на хърватската комедия "Жена ни е светица" от Миро Гавран е дело на театралната група към тревненското читалище "Пенчо Славейков 1871" с режисьор Никола Узунов. Неговото режисьорско решение е прекрасно, а комедията в камерен вариант се надявам да носи смях и радост не само за публиката в Трявна, а и в столицата на България. Подчертавам това, защото на първия балкански фестивал на камерните театрални форми в София, чийто домакин беше читалище "Св.Св. Кирил и Методий 1924" в столичния район "Красна поляна", именно тази постановка грабна цели пет награди. Първият приз е за цялостен спектакъл, а другите четири са за режисура на Никола Узунов, както и за тримата актьори Светла Модева, Христо Славчев и Димитър Андреев. Според главния инициатор и организатор на феста Томи Йовчев, журито в състав: Мариус Донкин - Народен театър, председател, проф. Румен Рачев - НАТФИЗ, Анна Петрова - драматург и актриса и Борис Арнаудов - писател и радио журналист, е било единодушно в отсъждането си, научи ДУМА от Георги Драмбозов.

Но най-ценната награда на балканския фестивал вероятно е в това, че тревненските театрали ще играят комедията и пред столична публика в театър "Сълза и смях" на 18 юни т.г. от 19 ч.

ЗА МАЛКИТЕ

Лятно училище в музея с „Изиарт“

Фондация "Изиарт", съвместно с Националния природонаучен музей при БАН, Националния археологически институт с музей при БАН - София, и в партньорство с "Квадрат 500" и СГХГ, организира лятно училище в периода от 6 юни до 1 юли. Занятията ще се провеждат от понеделник до петък и ще включват теоретични и практически занимания всеки ден между 10 и 17 ч. - като се предвиждат почивки и време за обяд.

Преподавателите в програмата са специалисти от различните музеи - изследователи от Националния природонаучен музей при Българската академия на науките и Националния археологически институт с музей при БАН, както и квалифицирани преподаватели по изкуства. В програмата могат да участват деца на възраст между 6 и 12 години. А в Националния природонаучен музей малките трябва да са на възраст над 8 години.

ИЗЛОЖБА

Станислав Памукчиев от 80-те години до ден-днешен

Експозицията "Преминаване" има ретроспективен характер, като показва творческото развитие на Станислав Памукчиев от 80-те години до ден-днешен. Изложбата се осъществява по покана на Националната галерия.

В рамките на мащабната експозиция в НХГ са проследени трансформациите в творчеството на автора, неговите търсения, размисли и резултати в продължителен разговор за живописта и пластическия израз през последните 35 г. Конструирана специално в седем зали на втория етаж на Национална галерия - Двореца, експозицията маркира тематично и времево този дълъг творчески процес. В началото на 80-те г. художникът създава фигурални картини със социален сюжет и типаж. Постепенно този тип композиции преминават извън социално-политическата среда и извеждат обобщаващ образ на човека.

През 90-те г. форматът значително се

увеличава. Това е времето, когато авторът изгражда собствен визуален речник, включващ пепел, пръст, въглен, сажди, восък. Творбите му отразяват динамиката в отношенията материя-време-дух и гранично-безгранично.

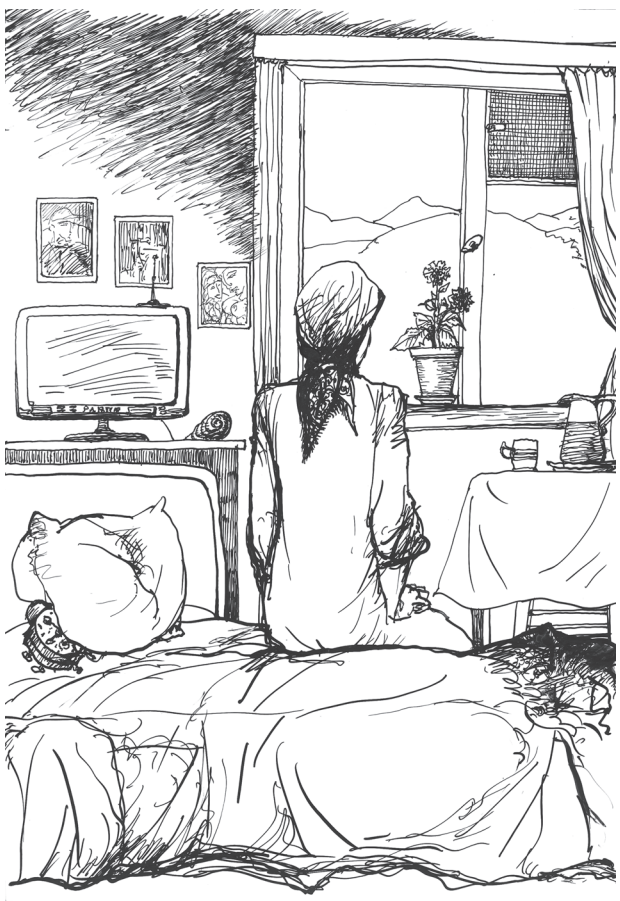
Изложбата на Станислав Памукчиев може да бъде разгледана до 19 юни в залите на НХГ.

Проза

Гост

Разказ от Дарина ГЕРОВА

- Къде тръгна пак, бе душа?
- Бабо, какво е “душа”?
- Онова, което не е тяло.
- А какво е “пак”?

- Туй, дето се повтаря.
- Нищо не разбрах!
- И аз не разбирам... За три дни си при мен, а все излизаш някъде с някого и се връщаш посреднощ!
- Посреднощ? Много рано се връщам вечер, бабо, бабо... Погледни си часовника!
- Не ми трябват часовници! Ти ми трябваш!

Хубав, както всеки внук за баба си. Изправя се на прага, с единия си крак навън и за миг я стрелва с поглед, но свойски:

- Закъснявам, бабко, закъснявам...

Махва с ръка. Отхвръква през вратата.

Къде греша? - пита се бабата. - Позабравил е български, но аз ли не зная как да му говоря? Та той мене ли няма да разбере? Случки, снимки - няма ли да го върнат към родния дом? Но момчето си има тайни, които вече не споделя, защото все бърза за някъде и главата му е кошер с впечатления. От дузина години не е стъпвал през този праг, а все бяга навън, като всички осемнадесетгодишни!

Когато тя бе на неговата възраст, получаваше купища съвети и все си мислеше, че близките й са прави, а тя има още много да учи, за да се изучи и да открие сърцевината на най-важното. Червеите на съмненията и колебанията се появиха по-късно. Те не й допадаха, защото предпочиташе другите да грешат, а душата й да е права. Но когато откри, че и тя е грешила, нещо у нея се разпадна на части - като разбита кристална чаша: “Пух! Звън!”

Часовникът дреме под възглавницата й, за да не я плаши. Остават й броени часове, в които уж са заедно.

Бърза краткото време... Само телевизорът е пред очите й... Говори и се смее като чужденец, все на новия език на внука й ехти. Познава го вече моя език, но лицата на артистите са й непознати - мъже и жени с бляскаво бели зъби и кокетно облекло. Хубави хора... Хубави, но чужди. Подлъгват се един друг, стрелят се, преследват се - после пък се сдобряват, после пак се преследват... Все се обърква кой е добрият и кой е лошият и от това се чувства малко обидена...

Оставаха й още тридесет и два часа да е с внучето си, което излезе, за да се върне по средата на нощта! След един ден щеше да отлети към другата си баба, а подир седмица ще преплува океана, за да се гмурне в полезния си живот!

***ДАРИНА ГЕРОВА** е родена в София. Завършила е специалност журналистика в Софийския университет. Работила е в отделите “Култура” на в.”Народна младеж”, “Отечествен фронт” и “Труд”. Носител е журналистически награди, орден “Кирил и Методий” - I степен, и званието “Заслужил деятел на културата”.*

Първата й книга “Обеден дъжд”, сборник с разкази, излиза през 1967 г. До днес е издала единадесет книги с разкази, повести, един роман и един художествен пътепис. Повестта й “Ева на третия етаж” е филмирана по неин сценарий от Иванка Гръбчева (1986).

Член на СБП.

Когато бе дете, тя успя да го види една зима за цяла седмица. Тогава то я питаше: “Бабо, аз добър ли съм, или не съм добър?” И се въртеше около нея и гледаше как врабчетата зад прозореца му завиждат, че е при баба си на топло.

В оная зима то се научи за един ден да кара ски на близката планина, с един учител, който събра няколко деца по телефона. Когато се върна от планината, беше друг. Гледаше я от високо, все едно, че то - детето, е кацнало на връх, а тя - баба му, е останала под моя връх в ниското долу и все нещо си човърка и поправя, без да е доволна...

Ските ли й бяха виновни, че внучето й изведнъж порасна?

Измъкна часовника си изпод възглавницата и се уплаши. Оставаха им около двадесет часа, а момчето трябваше и да спи. Само бабите се наспиват за пет часа на нощ. На момчетата и осем са малко...

Обърка се. Не знаеше кога нейният внук ще се върне и дали ще успее да се събуди и да го види...

- Има ли някъде правилник за правата на бабите, Господи?! - прекръсти се бабата и се помоли: “Стори чудо, Всемогъщи! Въздай справедливост! Докато съм жива, внучето ми хем да се учи далеко от мен, хем да е с мен!”

А Господ тихо й отвърна: “Клета жено, ти искаш невъзможното. Че кой днес тачи бабите земни? И свети Петър се готви да затвори офиса си за тях, а ти закъсняваш, чедо заблудено... Закъсняваш!

Пътуване към изгрева

Разказ от Никола ГАГОВСКИ

Вървях без посока - заблуден в нощта. Усещах капещите листа, отронени от дъха на есента, оглеждах теменужения небе, приличащо на голям полилей с безброй тайнствени звезди, чувах собствените си стъпки - загадъчни сигнали в гората. Лунната светлина и тишината ми се сториха неестествени...

Видях мъждукаща светлинка в далечината и бързо се озовах пред стара порутена къщурка, прилепена като гнездо о долния край на отвесна зъбчата скала, тук-там поскърпена, но с още видими по нея дири от сълзите на дъждовете и силните родопски ветрове. Почуках на прозореца. Повторих. Потретих и едва тогава долових тежки стъпки, които замряха, както замря и дъхът ми. Старческата кашлица ме увери, че в усамотената къща има живот. От гърдите ми се изтръгна тежка въздишка на облекчение.

- Кой чука? - пресипналият сънен глас ме трогна.

- Граничар... офицер...

- Пак ли има някаква тревога?

В открехнатия прозорец се появи чорлава побеляла глава.

- Идвам от София... Тръгнах за границата, но май се заблудих.

- Сам ли си?

- Сам!

- Влез, докато се натъкмя.

- Нямам време, много бързам...

- Потрай тогава да метна нещо на гърба си и ще те отведа.

Чаках стареца и оглеждах небето. Сега ми се стори, че звездите бяха слезли по-ниско, че светеха по-силно и като че ли ме сгряваха.

Тръгнахме, без да се ръкуваме и без да се погледнем в очите. Старецът - отпред, аз - след него по дългия стръмен планински път.

- Как ти е името?

- Кольо се казвам... военен журналист...

- А мене ме викат Славчо.

Прекосихме бълбукащото поточе. Пресекливото му гласче се топеше в заспалата девствена гора. По стръмния баир дядо Славчо започна да чука с бастунчето по коравата снага на пътеката по-рядко и по-често да диша. На гърба му

РИСУНКИ ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

***НИКОЛА ГАГОВСКИ** е роден на 02.02.1929 г. в село Гагово, Търговищка област. Писател и журналист. Работи 30 години във Военната редакция на Радио София. Автор е на 22 книги с разкази, повести и романи, 16 радиопиеси и драматизации и две телевизионни новели. Член на СБП, СБЖ и СОСЗР.*

Носител на орден „Кирил и Методий” за активна културна дейност и на „Златно перо” на Съюза на българските журналисти.

тежаха около осемдесет години.

- Границата, казваш...

- Генерал Чакъров, командващият, ме чака там...

- Познавам го... Награждавал ме е.

Дядо Славчо се позамисли. После разбрах, че го е настигнал споменът за оная мечка стръвница, която разкъсала с едната си лапа дясната му буза и рамото. Заразказва за последната си среща със стръвницата - хем да се похвали, хем да убие времето в приказки.

- Раната на човека става на белег, а белегът - спомен за цял живот. И аз имам белег от мечката, ама ти не мож го видя в тъмното. С него мисля да посрещна стотака. Нали казват, че белязаните хора живеели по-дълго. Аз не съм много алчен - стигат ми и сто.

Харесах духовития си водач, стана ми симпатичен.

Дядо Славчо позабави крачки и спря. Вслуша се в шума на вековния дъб, до който бяхме стигнали, за да се увери, че е на същото място, и продължи:

- Видиш ли тоя великан? Половината ми живот е преминал под неговата сянка, когато пасях овцете.

Гледах силуета на огромното дърво, гален от кроткия родопски ветрец. Широките му клони се навеждаха към земята - сякаш потвърждаваха думите на стареца.

- Я седни да поотдъхнем, че душата ми се опря в гърлото.

Настанихме се на тревата. И аз се бях поизморил от трудния път.

Дядо Славчо подробно ми разказа как е убил мечката стръвница до дървото.

- Да не забравя да ти кажа, още преди това се бях прочул като ловец на мечки стръвници. На моя опасен занаят ме е учил дядо ми, баща ми беше страхлив в туй отношение... Да беше мое стадото, дето го нападна мечката - както и да е, а то - общо, на селото...

Поехме към върха. В хладния горски мрак не се виждаше нищо.

- Не мина месец и ме награди - заговори пак неочаквано дядо Славчо. - Даже портрета ми сложиха във вестника.

Следвах попрегърбената фигура и почукването на бастунчето. Преминахме Римския мост и отново потънахме в гората.

Старецът се поизмори здравата.

Изкачвахме острите хребети над Доспатската река и мълчахме. Миг невнимание можеше да ни прати в пропастта. По коварната пътека минаваха само алпинисти, граничари и дядо Славчо. Планинарите от околните села заобикаляха Дяволската скала. Беше взела много човешки жертви.

Старецът беше сигурен в себе си в тъмнината. Аз го следвах с котешки стъпки по опасния чумов хребет...

Когато стигнахме в заставата, зазоряваше...

Благодарих на дядо Славчо още на портала и побързах да се представя на генерала.

Командирът на заставата, аз и генерал Чакъров отидохме под беседката в двора. Там старият ми придружител разказваше на струпалите се войници историята си с последната мечка стръвница.

- Той е сляп, как ви е довел дотук през нощта?! - запита ме капитан Момчилов.

- Сляп ли? - обърнах се аз към стареца изненадан.

Очите му, две замразени сини стъкълца, гледаха, без да ме виждат. По сбръчканото му лице белегът, спомен от мечката стръвница при стария дъб, трепташе на изгряващото слънце.

Никога няма да забравя това неповторимо пътуване към изгрева.

Слово за буквите

Заради тях си струва да воюваш с новите ереси, дръзнали да се усъмнят в потребността и ползата им

Сава ВАСИЛЕВ

Всяка година на 24 май се опитваме да измерим разстоянието между себе си и онези, чиито празник честваме. Споменът за първите букви, срични в училище, ни прави едновременно уязвими и горди. И все пак - странна е оризта да живееш повече с миналото, отколкото с настоящето. Подобно на много други народи и за нас, българите, срещите с историята са последствени. Там, в историята, са големите събития, светлите дати, белезите от раждането на свети книги и личности. Излиза, че проблеми с миналото ние нямаме. Ако не се броят периодично подхващаните спорове за националните празници в годишния календар, само два дни - 11 и 24 май - стоят в листата на официалните празници непоклатимо и оглеждат братските си образи. Уникален е този пример - скъп на сърцата ни като единосъщен дух в две тела. Събитийстване на паметта в летоброенето на двата стила - стария и новия. Двуединност, уподобима с образите на равноапостолите-светци Кирил и Методий.

Много са дните в годината, през които мислим за двамата братя и чудесата на светите книги, създадени от учениците им. Но най-много ни опиянява мисълта, че сме сред малцината народи, добили своя азбука, наричана кирилица, макар да знаем, че заслугата се пада другиму. Утешава ни мисълта, че поривът, начинанието, великата идея, святата мисия са оставили по-дълбоко следа, засенчвайки трето, не по-малко достойно име.

Различно са именували празника през годините. Народът го е нарекъл простичко и интимно - "Ден на буквите". Но преди да му се врече, преди да започне да го празнува, самият първоучител и създател Константин Кирил-Философ в знаменития си "Проглас към Евангелието" е извикал невероятния образ буквено слово. (Не е сам Кирил в подвига на творението. Родната и чуждата славистика, в страстта си да угодят на научната истина, ни поставят в раздвоително колебание, сочейки за автор и друг достоен книжовник - Константин Преславски!) Именно то през вековете е трошало отровните зъби на българофобската ерес. Двойна е била силата му. Защото родителите на нашето "а", "б" и тук са удвоявали и двумирствали. Създали сме не една, а две азбуки, и сме ги дарували на човечеството. Живи са още следите на първата, на глаголицата, служила вярно на родените преди нас. На мъртвите ни отци и праотци. Не е изгубила съдържание и смисъл тя и днес. Може да не са толкова много онези, които свободно общуват с космическите й знаци в името на науката и на незнайно още какви тайнства, но именно те продължават живота й и през новия XXI век.

Двама братя, две азбуки, две големи книжовни школи, дали книги и свещена вяра на славянските народи от два континента. Чудото да сътвориш писмена на своя си език е сред най-редките в света. Малцина са помазаните. Иска ми се да вярвам, че тук е сочил и посочвал божи пръст. Че е било осенение свише. Защото и следовниците се показаха достойни, поддържайки жив духа на първостроителите.

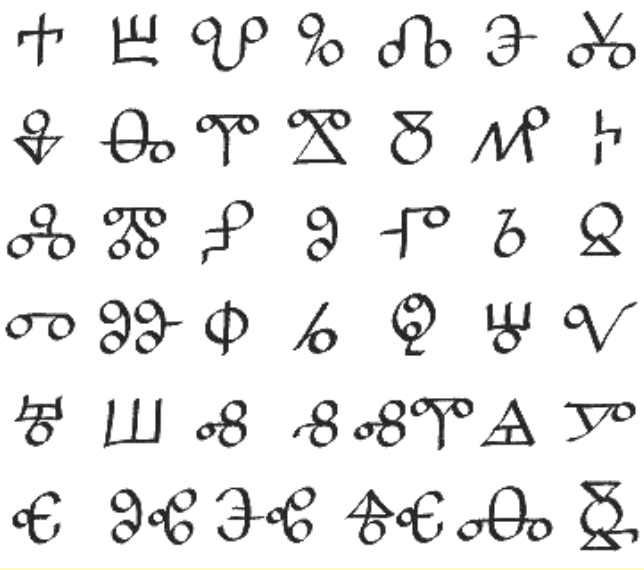
Така подобава на великите народи!

После... после са дошли изпитанията - тези на гоненията. На двойния гнет. На двете робства. А да не забравяме, че наред с хората са били преследвани и унищожавани и книгите. Много ли са били тези книги или малко, аз не зная, но трябва да са били достатъчно, щом има и такива, които са преживели свирепите дела на палачите. Техният дух продължава да тревожи просветеното човечество. Някои все още стоят заключени в хранилищата на световните библиотеки - незнайно докога! Други вероятно скоро ще бъдат открити. Трети, макар и пазени от ревнивите си стопани, отдавна са достояние на науката.

Великите книжовни паметници на средновековната ни култура са част от златния фонд на библиотеките в Москва, Петербург, Лондон, Ватикана... Те са най-красноречивото доказателство, че старобългарската литература е нещо повече от литература посредник между Византия и славянството. Защото е запечатала освен канонични образи, и оригинални творчески послания. Едно от тях е заложено в невероятния образ Буквено слово, което днес се опитвам да извикам сред вас - така, както преди години направи това моят вече покоен приятел Димитър Ефендулов. Написаните от него малко на брой, но паметни страници настояват да бъдат прочетени отново. И как иначе, щом се възторгват от две уж обикновени, но предостойни думи, побрали огромната енергия на многовековното ни очакване. Очакването да заживееш в блажената обител на буквите и словото. Духът на великия им създател полита и ги възнася във висините, обитавани от свещеното Божие слово. Благодарение на него славянството позна най-великото тайнство - това на Кръщението. Обживя двете велики посоки на движение - от Буквено слово към Кръщение и от Кръщение към Слово-откровение! Така, както повелява авторът на знаменития "Проглас към Евангелието":

Слепите ще прогледат,
глухите ще чуят буквеното слово,
за да познаят Бога както трябва.

Велик момент! Велики дар и милост, донесли безценния образ на буквеното слово!

Глаголица

Кирилица

От този миг насетне думите добиват памет.

Заживяват в себе си и извън себе си.

Получават, подобно на хората, свой образ и одрешение.

Сигурно и други са го забелязвали, но буквите имат характер. Някои са по-остри и дори заплашителни - подобно на звуците, които изразяват. Вижте "р", "ч", "ж". "Р"-то с това високо тумбаче сякаш реже въздуха и листа, движи се нагоре-надолу, прави място на силата, напъпила в ума и ръката. Или "ч" - секирче, което удря, чатка по дървото, освобождавайки спотаената форма. Ами натаралеженото, набодливеното "ж" - пипнеш ли го ей така, с лекомислена ръка, ще усетиш внезапна болка - ще си припомниш и онази, родената с поуките и опита на детството...

Идват ми наум и оспорваните, но невероятно поетични и любопитни опуси на покойния писател Йордан Вълчев, който извеждаше буквата "ш" от планината Тян Шан - три върха и една права линия (хоризонт). Да, духът не винаги се помирява с науката. Той продължава - иска да стигне оттатък логиката на аргументите, отвъд авторитета на доказателствата... В този смисъл няма по-трагична замяна от замяната на една азбука с друга. Някои народи го направиха, включително и част от съседите ни. Но те не бяха така родилно, така болезнено и кръвно свързани с буквите на равноапостолите и учениците им. Не зная как е с вас, но за себе си мога да призная, че мисля не само с думите, попили в ума и сърцето ми, просмукали се през порите на кожата ми, за да ме обитават, но и с буквите, които ги пишат. Същите, заради които си струва да воюваш с новите ереси, дръзнали да се усъмнят в потребността и ползата им.

Дълъг и кратък едновременно е летописът на официалното ни пребиваване в лоното на празника. От онзи 15 май 1892 г., когато тогавашният учител по френски език в Русенската мъжка гимназия Стоян Михайловски написва стихотворението "Кирил и Методий", за да стане всеучилищен химн, през неговата музикална интерпретация от 1901 г. на композитора Панайот Пипков, по онова време учител по пеене в Ловеч, направила го популярен, до преподавателката във Великотърновския университет Славка Петкова-Марчевска от катедра "Музика", издирила и събрала 90 песнопения и песни, посветени на светите братя Кирил и Методий, като най-старите композиции са на повече от 300 години. Става дума за църковни песнопения, училищни и хорови песни, съхранени в сборника "В прослава на св. св. Кирил и Методий".

Казвам всичко това, за да добавя само щрих към собственото ни достойнство. Няма малки и големи филологии, малки и големи култури. Не само заради гордото ни минало, към което се опитваме да приобщим нашите студенти. А и заради настоящето, изправило ни пред нови исторически отговорности. Особено ако сме убедени, че прочитите на утрешните историци започват от сегашните ни дела. Нашите експедиции към по-близкото и по-далечното минало отдавна са установили, че имаме книжовници, дали на човечеството нещо много по-велико от завоевателните победи на именитите пълководци. Днес, в месеца на двата единосъщни празника, дръзвам да мисля, че земята може да мени господарите си, ала буквите не. Традициите са в основата на промените и прогреса. Остава ни утехата, че покръстените в лоното на буквеното слово не тръгват водени само и единствено от еднопосочни намерения. Че няма да се изгубят и претопят в космополитния водовъртеж на големия сват. Защото българските книги ще са най-святата част в товара им. Че тежестта им ще ги окрилява в най-трудните изпитания. Тръгвайки по следите им, по следите на кирилските букви, по-лесно ще стигнат до хората, които ги очакват. И обратното, вървейки подир хората, ще намерят книгите и буквите - частица от голямата българска държава на духа. Там, където живее българското слово. Самотно, но жилаво сред океана на чуждата реч. Или не съвсем, защото са реалност вестниците и списанията, задоволяващи потребите на българските общности в големи градове като Лондон и Чикаго например. Сред тях има и специализирани издания за литература и култура. През последните години се заговори за ролята на задграничната ни литература - доколко тя е част от процесите на съвременната българска литература и доколко на други литератури, ако е създавана на небългарски език. Нещо повече, започна процесът по нейното инвентаризиране, фаворизиране, а в някои случаи и свръхнатоварване... Каквито и да са битуващите мнения обаче, сигурно е едно - българското слово, българската култура са най-авторитетният посланик на нацията ни. Единствената конвертируема валута, срещу която получаваме безвъпросително уважение и респект.

А буквите - о, буквите! Благодарение на тях, подобно камъчетата в онази вълшебна приказка - обратният път винаги може да бъде намерен и извървян.

Останалото е от лукавого и от всичките му земни наместници.

Амин!

Делото на Кирил и Методий - първото Европейско възраждане пет века преди Италианския ренесанс

То не само е послужило като мост за свързване на източната и западната цивилизация, но е поставило началото на европейските езикови и литературни революции до наши дни

Атанас ТОНЧЕВ

Пак е 24 май - Денят на българската култура и славянската писменост. Голямата част от народа ни още живее със спомена за времето, когато този ден се честваше тържествено като най-светъл празник за всеки българин, когато в него улиците и площадите се изпълваха от млади и възрастни люде с грейнали лица и навсякъде ехтеше звънкият химн "Върви, народе възродени!".

Ала днес има и хора, които смятат това за тоталитарна отживелица и тръбят навсякъде, че манифестиращите били принуждавани силом и с команда да излизат под строй. Това им е втълпявано от ред властващи управници през последните две десетилетия, това знаят и повтарят като папагали дори в някои от националните ни медии. Но истината е съвсем друга и пълна глупост е да я отъждествяваме с тоталитаризма. Защото с такава тържественост и с такова искрено въодушевление 24 май се е празнувал и далеч по-рано, дори когато химнът "Върви, народе възродени!" още не е бил създаден. Тогава са се пеели други песни, но със същия ентусиазъм, със същото патриотично чувство.

Ех, и сега празникът не е забравен. И сега редица школски ръководства пак събират учащи се и устройват шествия до паметника на светите братя Кирил и Методий, за да отдадат почитта си към тях. И пак много от обикновените граждани се присъединяват към тях. Ала вече го няма масовото участие на младежта и народа. А празникът не е само на учащите се, на преподавателите им и на отделните патриотични прослойки, а на цялата ни нация. Нещо повече - той е празник и на цялата славянска общност. Защото двамата първоапостоли са създатели на славянската азбука, основоположници са на славянската и българската литература - първата литература на жив народен език! Благодарение на него още в онова далечно време са станали достояние на народа светите писания и културните ценности на цивилизацията, които по-рано са били недостъпни за него, понеже са писани само на еврейски, гръцки и латински език. Разбивайки триезичната догма, Кирил и Методий са извоювали правото на всеки народ да се просвещава на своя роден език. Ето защо, макар и след дълголетни спорове и борби, делото на двамата братя получава пълно признание и благословия от римските папи Лъв VIII и Йоан Павел II, а самите те са канонизирани за светци и провъзгласени за съпокровители на цялата християнска и културна Европа редом с католическия свети Бенедикт.

Делото на Кирил и Методий е първото Европейско възраждане - пет века преди Италианския ренесанс. То не само е послужило като мост за свързване на източната и западната цивилизация, но е поставило началото на европейските езикови и литературни революции до наши дни. В това отношение свой принос има и нашето богомилско учение, разпространено там от албигойци, катари, патерани и други последователи на богомилите. Не е по-маловажен и фактът, че със своето дело двамата първоапостоли са ни опазили от духовна асимилация от нашествениците в страната ни през вековете.

За съжаление в наши дни всичко това като че ли се забравя дори и от хора, заемащи високи постове в културно-просветната система на държавата ни, които недооценяват тази изконна духовна наша реликва, а някои правят и опити да се заличи тя завинаги. Такъв опит бе с идеята на австрийския българист Ото Кронщайнер, който предложи преди две десетилетия да се замени славянската азбука с латиница. Разбира се, това не е новост. Знайно е, че още от зародиша на нашата писменост немско-латинските духовници са я анатемосвали и преследвали жестоко нейните създатели и привърженици. Много жално е обаче, че тази злонасочена идея намери подкрепа в някои наши среди, дори бившият ни президент Петър Стоянов заяви, че заслужава да се помисли над нея. Нещо повече - вместо да получи подобаващ отпор, Кронщайнер бе награден с висок държавен орден. Е, не точно за идеята, а за българистката му дейност. Но що за българистка е тя, щом предлага такава мерзка инициатива?

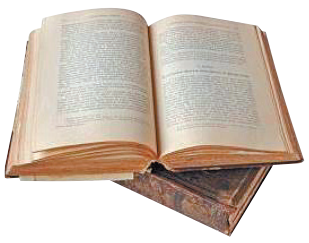
Делото на Кирил и Методий е най-тясно свързано с образователната ни система. Наместо се висшестоящи радетели и в нея обаче, които сервилничат на съвременните европейски асимилатори и са готови да загробят едни от най-свидните ценности на националната ни духовност. Те смятат например, че в учебниците на подрастващите поколения е излишно високопатриотичното стихотворение на Иван Вазов "Аз съм българче", защото дразнело другите етноси в страната. Направени са и редица учудващи (меко казано) промени в изучаването на българската литература. Изхвърлят се от учебниците най-емблематичните произведения на Христо Ботев и на други наши класици, а творбите на такива поети и писатели, като Пеньо Пенев, Николай Хайтов и други, които надживяха времето си и отразяват цяла епоха в развитието на нацията ни, въобще ги няма в сегашните христоматии. Отпаднаха от зрелостните и кандидатстудентските изпити темите за Паисий Хилендарски, Добри Чинтулов, Любен Каравелов, П. Р. Славейков и други колоси на родолюбивата ни литература от славната епоха на Българското възраждане. В замяна в учебниците по литература са включени приключенията на Робинзон Крузо, Граф Монте Кристо и умопобъркващите фантасмагории на Хари Потър.

Посяга се и върху огнищата на нашето образование. Докато всяко от етническите малцинства у нас иска да има свои училища, ние с лека ръка почнахме да закриваме нашите.

И сега, размишлявайки за светлия празник 24 май, трябва преди всичко да се запитаме: как можем да се съхраним като нация в това бездуховно, антибългарско време, щом не тачим своите традиции и не отстояваме твърдо най-свидните си духовни ценности? Отговорът на този въпрос е само един: да защитаваме твърдо и последователно устоите на българския език, на българската литература и култура като равностойни приноси в общоевропейската литературна и културна съкровищница; да отстояваме българската национална идентичност, за да не дойде ден, в който свещеният ни химн "Върви, народе възродени!" да се перифразира във "Върви, народе изродени!".

Редактор
Боян БОЙЧЕВ

Лавица

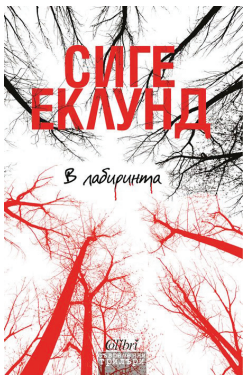
“ЩЪРКЕЛИТЕ И ПЛАНИНАТА” от Мирослав Пенков издава “Сиела”. След 15 години отвъд океана, затънал в дългове и студентски заеми, младият “американец” се завръща. Смята да помоли дядо си за помощ, но старецът е продал апартамента си в града и се е скрил сред баирите на Странджа. Момчето го заварва в едно селце, разполовено от две махали - българската, опустяла и потънала в забрава, и турската - разтърсвана от суеверие и страх. Всяка пролет туркинчетата в махалата изгарят с треската на Свети Коста, мистичния покровител на вече изчезналите нестинари. Момчето се озовава в центъра на десетилетен раздор, оплетено в лъжите на дядо си, влюбено в дъщерята на местния имам.

“УКРОТЯВАНЕТО НА КРАЛИЦАТА” от Филипа Грегъри издава “Еднорог”. Катрин Пар, овдовявала два пъти след бракове без любов, най-сетне обича. Но мечтите й за живот с любимия са попарени, когато крал Хенри VIII й заповядва да се омъжи за него. Катрин е напълно наясно с опасността, пред която се изправя: предишните кралици оцеляват твърде кратко. Но Хенри обожава новата си жена и вярата на Катрин в него се задълбочава, докато тя обединява кралската фамилия, създава си обкръжение от духовници и учени, посветили се на радикалните църковни реформи, и управлява кралството като регент. Дали това ще се окаже достатъчно, за да я предпази от съдбата на нейните предшественички?

“В ЛАБИРИНТА” от Сиге Еклунд издава “Колибри” в превод на Мария Николова. 11-годишната Магда Хорн е отвлечена от дома си, докато родителите й вечерят в близкия ресторант. Кой стои зад похищението? Може би невернният съпруг Мартин, върху когото падат първоначалните подозрения на полицията? Или неговият колега Том, който е обсебен от личността му и е готов на всичко, за да спечели одобрението на своя идол? Гласовете на четирима персонажи се преплитат в този лабиринт от думи, поведението на всеки герой рефлектира върху останалите по изненадващ начин, а читателят ще бъде предизвикан да намери изход отвъд всички мрачни обсесии и ужасяващи тайни.

“РОНАЛДО - МОМЧЕТО, КОЕТО ЗНАЕШЕ КАКВО ИСКА” от Ивете Жултовска-Дарска издава “Егмонт”. В деня на решаващия мач за купата на УЕФА между отборите на “Атлетико Мадрид” и “Реал Мадрид” издателството ще зарадва малките фенове на футбола с първата биография за деца на Кристиано Роналдо. Книгата излиза след успеха на изданието за Лео Меси, превърнало се в една от десетте най-продавани книги за деца и тийнейджъри у нас за 2015 г. Биографията на футболната звезда ще запознае децата с истинското лице на португалския футболист, засягайки теми като това колко е важно да следваме мечтите си на всяка цена, колко са важни самодисциплината и устремът за всеки успех.

Над 500 хайку излизат в луксозна антология

Тази стихотворна форма предава случки и пейзажи, които са в съзвучие с вътрешното състояние на душата

Красотата на японската поезия се разкрива в антологията “500 хайку” (ИК “Изток-Запад”). Преводът от японски и съставителството са дело на Людмила Холодович и Александър Киров, носители на наградата на Съюза на преводачите за превода на “Японски разкази”. Антологията съдържа над петстотин хайку от най-известните майстори на това поетично изкуство Мацуо Башьо, Кобаяши Исса, Йоса Бусон, Масаока Шики... Книгата е разделена тематично на циклите “Нова година”, “Пролет”, “Лято”, “Есен” и “Зима”. Това деление е типично за антологиите с хайку поезия в Страната на изгряващото слънце. Темата за единението на човека с природата, идваща още от даоизма, е характерна за хайку, а смяната на годишните времена е един от основните моменти в поетичните тристишия. Подобно на природата, и човешкият живот има своите сезони. В края на сборника съставителите са включили и десет хайку извън тематичните цикли.

Хайку е тристишие, състоящо се от 17 срички, разделени на три стиха (5-7-5 срички). В Япония още от древността писането на стихове се разглежда като свещенодействие, висш израз на японската душевност. Чувството се преобразува в слово и поражда красота, която одухотворява света. Всяко хайку предава усещане, което е въплътено в словесна картина-образ. Тази стихотворна форма предава случки и пейзажи, които са в съзвучие с вътрешното състояние на душата, те носят усещането за радост, тъга, самота, щастие. Основна цел е читателят да почувства това, което е почувствал авторът при писането на творбата. Хайку се отличава с пределна лаконичност на изразните средства и наситеност на асоциативния подтекст, то не обяснява, а предава, не казва, а показва. Простотата на хайку е съвършената простота, зад която се крие изострено възприятие, и колкото по-богат е вътрешният свят на читателя, толкова по-добре неговото сърце ще откликне на призива на поета.

При превода на хайку е трудно да се спази броят на сричките и стремежът на преводачите е да се запази духът на стихотворението чрез вярното предаване на образите.

Трябва да се отбележи още, че това е първата книга в България, в която са публикувани най-много хайку в едно книжно тяло.

След сборника “Целувката” и “Сонетите” на Шекспир, “500 хайку” също излизат в два луксозни варианта - с твърди и с дървени корици.

Дълбока нощ.
Млечният път
смени посоката си.

Рансецу

Приятелка
на бурния вятър
е луната в небето.

Бончьо

Духа есенният вятър,
но все още зеленеят
кестените.

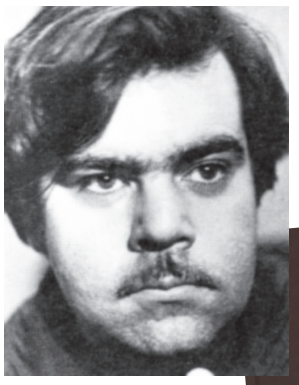
Шики

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Премиера

Удивителното поетическо откритие Мелд Тотев

Мелд Тотев е син на български политемигрант. Баща му Георги Тотев бяга в Съветска Русия след Септемврийското въстание и през 20-те години на миналия век завършва журналистика в Москва, после става професор. През 1937 г. му се ражда син, на когото дават името Мелд - първите букви на Маркс, Енгелс, Ленин, Димитров. Това е най-жестоката година на развихрящите се сталински репресии, а когато детето е едва на осем месеца, таткото изчезва в кървавата месомелачка. По-нататък към името му - свидетелство за (не неговите) революционно-комунистически увлечения, завинаги ще прилепне и клеймото “син на враг на народа”.

След завършването на факултета по журналистика на Московския държавен университет “М. В. Ломоносов” Мелд Тотев работи в редица списания и в радиото, а цялото си свободно време запълва с натрупване на енциклопедични знания.

Умира през 1993 г. и за всичките тези близо четири десетилетия не публикува почти нищо, само три малки стихотворни подборки в поетични издания от началото на “перестройката”.

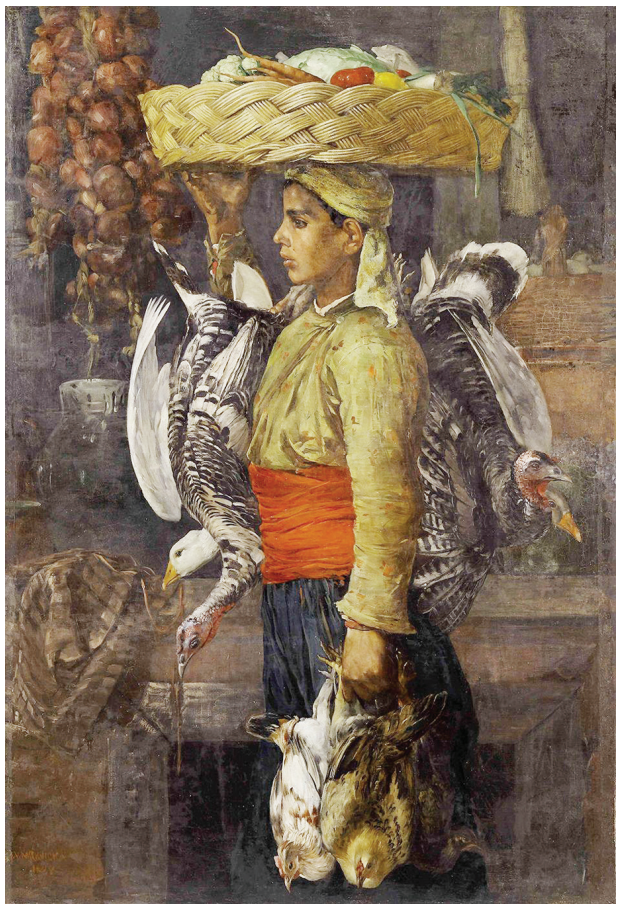
Почти десетилетие след смъртта си Мелд Тотев нахлу в съвременната руска поезия като безспорно признат “неизвестен класик”. За него пишат с възторг: “Открихме, че в руската поезия е имало удивителен, странен и непредвиден от никого автор - син на български политемигрант. Стиховете му също са удивителни: в тях има домашни, като че от дневника оттенъци, но при това с невероятна концентрация на мисълта.”

В сборника “Блуждаеща болка”, публикуван от изд. “Захарий Стоянов” в съставителството на Марина Тотева, са включени избрани стихове и поемата “Насаме с телевизора” в превод на Надя Попова и Минчо Тунев.

“В това първо българско издание на творчеството на Мелд Тотев са представени творби от първия сборник стихове и поеми “56 тетрадки”. За тематичните насоки говорят обединяващите заглавия “Ликовете на нощта”, “Писец”, “Опакото на душата” и, разбира се, поемата “Насаме с телевизора”, отбелязва в предговора си Минчо Тунев. Това е една поема мозайка, за чийто замисъл са запазени записки в архива на автора: “Може би скоро ще напиша поема, че всички ние се разтваряме в природата, та отново да живее частица от нашата плът, или че ние също сме поживели ненапразно и нашите деца няма да ни забравят.”

“Явлението Мелд Тотев е истинско откритие и заедно с това откровение. То ни дава основание за събиране на разпилените по света наши звездни изблици и за представянето им на българския просветен читател”, пише още Тунев.

Иван Мърквичка и новата българска живопис

Експозицията е посветена на 160-годишнината от рождението на известния художник

Изложбата е посветена на 160-годишнината от рождението на Иван Мърквичка (1856-1938) - художник, чиято съдба е свързана с първите стъпки в изграждането на следосвобожденската българска култура. Неговите битови композиции са своеобразна емблема на времето. И ако в тези произведения е отразено традиционното всекидневие, то портретите представят новата свободна личност.

Иван Мърквичка оставя ярка следа в многообразната картина на зараждащия се художествен живот. Той е сред основателите на първото ни художническо дружество, сред организаторите на първите изложби, сред инициаторите на първото специализирано списание за изкуство. Участва активно в създаването на Държавното рисувално училище през 1896 г. (днес Национална художествена академия) и е негов първи директор и професор по живопис до 1921 г.

През дългия си творчески и обществен живот Мърквичка не е самотник. Заобиколен е от съмишленици във време, когато българското изкуство изминава пътя от възрожденските икони и портрети до модерната пластична култура.

Изложбата, подготвена от изкуствоведката Бистра Рангелова в екип с Елица Терзиева и Боряна Вълчанова, е първи опит да се постави творчеството на Иван Мърквичка в контекста на сложния и богат на индивидуалности художествен живот в България в края на XIX и началото на XX век. Представени са 50 автори - повечето известни и високо ценени, а други - непознати дори и за специалистите. Голяма част от картините се показват за първи път.

Изложбата ще продължи до 4 септември в Националната галерия, Двореца, пл. "Княз Александър I".

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Визуалните впечатления на Мариана Маринова за Южна Корея

Мариана Маринова представя своите визуални впечатления от едномесечния си престой в Южна Корея. Пребиваването й там е по специална покана от организаторите на Тринадесетия международен симпозиум по живопис и скулптура в Мосан - очевидно интересно, живописно и впечатляващо място, не само заради огромния скулптурен парк, ботаническа градина и музей. Събитието става среща на автори от различни краища на света, носители на различни естетически и културни традиции, работещи и живеещи в "екстремна" и екзотична среда.

Експозицията "На Изток от Изток" в галерия-книжарница "София прес" включва живописни творби, правени на самото място - резултат от артистичния и хуманен резонанс на авторката, която впечатлява с упорството, чувствителността, любопитството и способността да се адаптира и да акумулира енергия, както и талантливо да я трансформира чрез зашеметяваща работоспособност.

Мариана Маринова е родена в Хасково. Завършва Художествената гимназия в София и Националната художествена академия, в класа на Иван Кирков. Член е на Съюза на българските художници. Нейни произведения са представени в колекциите на Националната галерия, СГХГ и частни сбирки в България и чужбина.

Живописни платна на Юрий Ковачев в галерия „България"

Юрий Ковачев представя прекрасна изложба живопис до 31 май в галерия "България" при Софийската филхармония, Мраморно фоайе.

Авторът е роден през 1961 г. в Русе. Първият му учител е известният художник Кирил Станчев. Учи в Университета по архитектура в София. Той напуска университета, за да посвети живота си на живописта. Тя е част от множество частни колекции и публични институции в страната и чужбина.

Многопластовият талант на Никифор Русков

Столичната галерия "Дебют" представя експозиция, която има за цел да покаже част от многопластовия талант на Никифор Русков (1944-2015) - автор, познат на поколения четящи.

Изложбата включва илюстрации за деца и юноши, графики (литография, офорт), рисунки от ученическите години в Художествената гимназия и анимация (сценарист и художник). В рамките на изложбата ще бъде показан анимационния му филм "Светулките".

Приятелите и семейството предоставят част от личния архив на художника, благодарение на което правят изложбата възможна.

Никифор Русков завършва Художествената гимназия и Художествената академия в София, с магистърска степен по илюстрация и оформление на книги. Автор е на над 350 илюстрирани книги за деца, сборници от наши и чужди автори, поезия, приказки и разкази. Работи с редица издателства като "Народна култура", "Български писател", "Хр. Г. Данов"-Пловдив, "Георги Бакалов" - Варна, и с множество частни издателства. Автор и изпълнител е на около 40 монументални творби - мозайки, стенописи, керамика и стъклопис в България и Гърция.

65 години вдъхновение и танц

Тържествен спектакъл по случай юбилея на Националното училище за танцово изкуство в София ще се състои на 1 юни

Снимки НУТИ

Националното училище за танцово изкуство в София ще отбележи 65 години от основаването си с тържествен танцов спектакъл "65 години вдъхновение и танц" на 1 юни от 19 ч. в зала 1 на НДК. Патрон на честванията тази година е вицепрезидентът на Република България Маргарита Попова. Спектакълът се организира с подкрепата на Министерството на културата и Националната комисия за ЮНЕСКО - България, и е посветен на Международния ден на детето и 60 години България в ЮНЕСКО.

Под ръководството на изключителните си преподаватели талантливите възпитаници на училището са подготвили пъстра и амбициозна танцова програма от шедьоври на световната и българската класика. Ще видим изпълнения на емблематични хореографии от трите жанрови направления танцови изкуства, които се преподават в училището - класически танц, български танци и модерен танц. В програмата са включени класически танцови фрагменти от операта "Травиата" на Джузепе Верди, балетите "Корсар" и "Пахита", и балета "Серенада" на прочутия балетист и хореограф Джордж Баланчин по музика на Чайковски. В модерния танц ще бъдат представени хореографски миниатюри на педагозите от специалността в стил съвременни танцови техники. Още две големи годишнини ще отбележи училището - 100 години от рождението на Маргарита Дикова и 90 години от рождението на Кирил Харалампиев, основоположници на професионалната ни школа по български народни танци, с представянето на техни ярки шедьоври като "Мъдро", "Копаница", "Шопска сюита" и други.

Билети на символични цени може да бъдат закупени в Билетния център на НДК, в партньорската мрежа на Тикетпортал и онлайн.

Малко история: На 5 февруари 1951 г. с Решение на Министерския съвет се основава Държавно балетно училище, открито тържествено същия ден в сградата на Алианс Франсез на пл. "Славейков" 3 от основоположника на професионалния български балет Анастас Петров и видния руски педагог Владимир Белий с единствена специалност класически танц. През 1956 г. е преименувано в Държавно хореографско училище и се открива специалност български танци от имената хореограф Кирил Харалампиев. През септември 2004 г. е въведена специалността модерен танц. Така училището се превръща в най-големия танцов център на Балканите, в който млади таланти се обучават във всички сфери на танцовото изкуство.

Днес то се радва на огромно признание в България и чужбина. В своята 65-годишна история училището е подготвило над 2000 дейци на танцовото изкуство - изпълнители, педагози, хореографи, теоретици. Възпитаниците му са лауреати на престижни международни балетни конкурси във Варна, Париж, Москва, Осака, Ню Йорк и др. Те са основна част от съставите на всички балетни трупи и танцови формации в страната. Над 300 балетни артисти работят в чуждестранни опери и театри. Много от специалистите по български фолклор, излезли от училището, са създали школи и ансамбли за български танци в САЩ, Канада, Испания, Германия, Великобритания, Украйна, Молдова и разпространяват красотата на българските народни ритми по света. Днешните педагози, възпитаници на същото училище, продължават традицията на професионалното танцово обучение и утвърждават постиженията на българската танцова школа. Талантливите млади хора, преминали през училището, са истински посланици на красотата по света, с които българската култура заслужено се гордее.

И още, Националното училище за танцово изкуство е член на Съвета на европейската научна и културна общност, носител на отличията "Златна книга" и "Златен печат" за европейски мениджмънт в културата, на орден "Кирил и Методий" - I степен, и "Кристална лира". От 2015 г. НУТИ е част от Системата на асоциирани училища към ЮНЕСКО - представя накратко историята на авторитетното учебно заведение Ивона Христова.

100 малки балерини разказват „Легенди за водата"

Повече от сто малки балерини от школата по балет "Vaya Dance Studio" ще стъпят за първи път с пантофките си на най-голямата сцена в НДК на 2 юни от 19 ч., за да представят спектакъла "Легенди за водата", част от Салона на изкуствата. Специална и много важна роля в балетното събитие, копродуцирано от НДК, ще имат и големите музиканти от Кварто квартет, изпод чиито вълшебни струни на живо малките феи ще омаят публиката.

"Легенди за водата" е балетен спектакъл, създаден за деца и изпълнен от деца, а в приказните истории за света на морското дъно ще разпознаем и ще аплодираме морски нимфи, изящни перли, водни духчета и танцуващи сирени. Сто красиви и очарователни балерини на възраст от 6 до 18 години ще демонстрират своето майсторство и талант под хореографията на Ваня Рошкова, Кристине Енков, Анета Ченишева и Йоана Йорданова. Музиката в спектакъла ще бъде изпълнена на живо от великолепния Кварто квартет, воден от цигуларя Иван Пенчев. Ще звучат избрани произведения на Клод Дебюси, Габриел Форе, Морис Равел, Ерик Сати и други френски композитори.

Това много различно и специално събитие "от малките за малките" обещава на публиката от всички възрасти истински емоции, красива музика, вълшебни танцови картини и вдъхновяващи роли на балерините от морското дъно. Ръководителка и хореографка на "Vaya Dance Studio" е Ваня Рошкова, а водеща нимфа на спектакъла ще бъде актрисата Десислава Касабова, която ще ни въведе в историите. Спектакълът е по идея на Ваня Рошкова и Иван Пенчев, а подобно красиво общо събитие около датата 1 юни ще се случи за трета поредна година, но за първи път в зала 1 на НДК.

Билети се продават в Билетния център на НДК и в системата на Ticketportal.bg. Цената е от 10 до 25 лв. според мястото в залата, а за деца, ученици, студенти и пенсионери - 10 лв. Предлагат се и семейни пакети от 4 билета на цена 40 лв., както и 5 билета за 50 лв.

Снимка ВИКТОР ВИКТОРОВ

Джон Лоутън пее на рок концерти в Музикалния театър

Рок концерти с участието на легендарния вокалист на "Юрая хийп" Джон Лоутън ще се състоят на 3 и 4 юни от 19 ч. в Националния музикален театър "Стефан Македонски". Джон Лоутън е изключително популярен в България като изпълнител на песента "July Morning", а от 2004 г. ежегодно я пее на концертите в Каварна при изгрев слънце на 1 юли. Музикантът често участва и в други спектакли у нас.

"Long Live Rock&Musical" ("Да живее рокът и мюзикълът") е мотото на съвместната изява на рок изпълнители от група "Найтхийт" (Ясен Димитров - клавир, вокали, Димитър Семов - барабани, Георги Русев - бас, вокали, и Светослав Михайлов - китара, вокали), Иван Иванов, фронтмен на група "Кежуъл трийсъм", и симфоничния оркестър на Музикалния театър. Диригент на оркестъра е Игор Богданов. В концерта ще участват и звездите на Музикалния театър Олга Динова и Георги Ханджиев, добре познати имена на любителите на мюзикъла. В програмата и в двете вечери са включени десет песни на "Юрая хийп" и хитови парчета от мюзикълите на А.Л. Уебър "Котки", "Фантомът на Операта" и рок операта "Исус Христос Суперзвезда".

Билети за концерта може да се купят от касата на театъра и онлайн на сайта на НМТ www.musictheatre.bg, както и от www.theater.bg. Цените са от 10, 20, 30 и 40 лв.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Сезонът на наградите

Сцена от спектакъла на Александър Морфов "На ръба"

✓ Най-добрите спектакли са "На ръба", "Гео", "Чайка", "Квартет", "Лив Щайн"
✓ Най-добрите режисьори са Александър Морфов, Иван Добчев, Явор Гърдев, Крис Шарков

Светлана ПАНЧЕВА

Към края на театралния сезон настъпва началото на сезона на наградите. Под една или друга форма, или по-скоро с една или друга награда, се прави нещо като рекапитулация на най-доброто на съвременната ни сцена. Всяка награда е изваждане пред скоба, отличаване на определено постижение, може би дори маркиране на тенденция в изкуство, а също и белег на най-забелязаните спектакли, режисьори, актьори. И хубаво е, че тази традиция, събуждаща едновременно очаквания и надежди, тайни съперничества и нови творчески конфигурации, се запазва и във време, когато критериите и стойностите стават все по-размити. Независимо дали отличията донасят слава или осигуряват бъдещо реализиране на творческите мечти, да си сред отличниците, макар и само за един сезон, е своеобразна "марка за качество". Ако се съди по наградите, раздадени малко преди края на театралния сезон, най-добрите спектакли, които непременно трябва да се гледат, са:

- авторският спектакъл на Александър Морфов "На ръба" в Народния театър, отличен с "Аскеер" за най-добро представление;
- постановката на Иван Добчев "Гео" по романа на Христо Карастоянов "Една и съща нощ" в Народния театър с "Аскеер" за режисура;
- двата спектакъла на Явор Гърдев - "Чайка" и "Квартет", осъществени в НДК и отличени с "Икар" за режисура;
- постановката на Крис Шарков "Лив Щайн" в Малък градски театър "Зад канала", която получи "Икар" за най-добър спектакъл.

Несъмнено бунтовно-апокалиптичният дух и внушение на авторския спектакъл на Александър Морфов "На ръба" бележат най-стойностното и смислено театрално постижение на сезона. Защото това представление наистина върви "по ръба" на театъра и е изградено на принципа на джазимпровизацията, на науката за строежа на акордите, без да се опира и да разчита на рационалността на текста, без да се стреми да разказва прости и ясни истории. Но затова пък мощно и категорично внушава, омайва, предизвиква емоции, спомени, тъги, смехове, горест и някаква опиянена от отчаяние радост сред всички тези хора, живеещи в гигантската панелка, наречена България, в която никой никого нито чува, нито разбира. А накрая лудешки веселата и тъжна приказка за бунта на хората "на ръба" завършва с глас, който се губи в безкрая: "Имало едно време, много отдавна, един народ, те се наричали българи... Спокойно, вече ги няма."

Сцена от "Гео", постановка на Иван Добчев

Сцена от постановката на Крис Шарков "Лив Щайн"

Спектакълът на Иван Добчев "Гео" по парадоксален начин подема този рефрен, но със страст и убеденост насочва своя бунт към изследването на основите и причините за отрицанието и унищожението на смислените, мислещите и можещите хора. "Убиха го невежите...", казва един от героите в представлението, "днес българският народ стои сякаш пред неумолимата паст на своето духовно обезличаване и самозаличаване", изрича Леонид Йовчев в ролята на Гео. А режисьорът добавя: "Там, в не така далечната 1925 година, е заровена в общ гроб, засипан с боклуци и трупове на убити кучета, мечтата за една друга, свободна България." Именно тревожният размисъл за тази друга, свободна България очертава трескаво-бунтовната атмосфера и визия на представлението на Иван Добчев и специфичната му въздействена сила. Защото "Гео" е представление-вик в тъмнината на невежеството и жестокостта.

А жестокостта на съдбата на твореца е и темата на студено-отстранената постановка на Крис Шарков на също така студено-отстранената пиеса на Нино Харатишвили "Лив Щайн". Но именно режисьорското виждане и решение на тази проблематика прави от "Лив Щайн" странно и някак притегателно с играта на видимост и същност, на жестокост и любов, на спомен и реалност представление.

Категорична, ярка по своята авторска заявеност е работата на Явор Гърдев както в Чеховата "Чайка", така и в "Квартет". И в двата спектакъла най-интересни са визуалните решения, боравенето с големи и някак анти-театрални пространства, в които визията като огромна ламя поглъща и актьори, и акценти, и смисъл. Но зрелището е наистина впечатляващо.

Сцена от постановката на Явор Гърдев "Квартет"

Ботев и Левски

са от Пловдивско, Сливенско, Врачанско. В 1817-1822 г. идват с каруци още 120 български семейства, главно с фамилии Георгиеви и Станчеви. Нарекли селото Зад Дунава, та станало Задунаевка. Отначало си правели малки къщи без прозорци, после и от тръстикови прати, вече с прозорци. Проблем била водата, защото имало само 13 кладенеца. Сетне във всеки двор имало по 2-3 кладенеца.

И на 29 август 1866 г., в деня на Иоан Предтеча, тук идва Христо Ботев. Към мъжете край лавката, където се продавала държавна водка, се приближил млад голобрад мъж с ръст по-висок от средния. Той казал на Петър Сибов - селския старейшина: "Изпратен съм тук от Акерманския уезд (тогавашна териториална административна единица, б.а.), от Отдела за народно образование, като учител във вашето село".

Настанили го в дома на Тома Вакаренков. С неговото семейството Ботев прекарал незабравими мигове. Училище в селото е имало от 1861 г. Първо било в покрайнините на селището, после построили сграда за 50 ученици, но обикновено около 30 деца посещавали школото, в което преподавал местният свещеник. Образованието се подобрява с идването на младия Христо. Той ограмотявал не само децата, но и възрастните. Добре подготвил А. Н. Сибов, който после, след отпътуването му за България, станал учител.

А в живота на селото Христо Ботев се вписал отлично. Говорел с местните хора, често ги призовавал да се присъединят към свещените борби на българския народ за извоюване на национална свобода. В резултат от събуждането на гражданското съзнание на местното население, през 1867 г. задунаевци взимат участие в събирането на средства за купуване на оръжие за борбата срещу турците.

В близката гора Ботев обучавал младежите на военни тънкости. Като млад човек той не пропускал вечеринките и седенките край селския кладенец, вземал най-активно участие във веселието, в танците, в турнирите по борба. Даже веднъж, в едни такива борби, Ботев се класирал на второ място. Местните хора още разказват, че красивият млад учител бил харесван от младежите, но и той си имал предпочитания. Вълнуваща е историята с "Хубавата Елена" - Елена Колева Дучева, на която той припявал народната песен "На кладенчето, на изворчето". Вероятно тези първи любовни трепети на Ботев към красивото момиче с благородно потекло са вплетени в стихотворението му "Пристанала".

Носи се мълва, че заради "Хубавата Елена" темпераментният даскал, който "силно люби и силно мрази", даже се сбил с местния ерген Сава Терзи, който пък направил донос и в селото дошла полиция да търси Ботев, но той бил предупреден и се скрил в печката на Константин Бянов.

Знаете какви огромни "камини" са руските печки! Те заемат голяма част от основната стая в руската къща. Върху тях даже е устроено топло легло. Та такава печка спасила Ботев. Не го открили, а след няколко дни той получил вест от България, че баща му е болен и семейството му бедства в Калофер. Учителят напуснал завинаги Задунаевка. Но и до днес тамошното население пази светли спомени за даскал Христо Ботев. Сега училището носи неговото име, в него има и стая-музей на Христо Ботев с книги, вестници, които е издавал, запазени са и вещи на Ботев и други българи, живели в Задунаевка.

Улицата, на която е живял, също носи неговото име. И футболният клуб носи името му. В 1991 г. в центъра на селото е вдигнат паметник на Христо Ботев, изработен от българския скулптор Георги Недялков. Там се организират Ботевите тържества. А къщата на Тома Вакаренков, на която има паметна плоча за Христо Ботев, наскоро е купена с лични средства на Димитър Тучков - наш генерален консул в Одеса, за да стане музей на Христо Ботев.

Повече от десет години Димитър Тучков е свързан с Украйна, заемал е там различни дипломатически постове. Сегашната му постъпка е похвална! Тя доказва, че не са се свършили у нас родолюбците. Той се проявява и като почитател на делата на Ботев.

Домът се нуждае от ремонт. Тучков се е свързал с Музея на Христо Ботев в Калофер, за да се обединят двата музея. Надява се, че и други българи ще помогнат, за да бъдат събрани средства и да се уреди както трябва къщата, в която е живял нашият велик сънародник. Още повече, че този дом е свързан и с друг голям наш революционер. През втората половина на октомври 1866 г. в Задунаевка пристига Георги Сава Раковски. На път за Румъния той престоява тук, нощува при Ботев три денонощия. Старейшините го изпращат с торби, пълни с провизии за пътуването и му подаряват хубав кон. Свята за тукашното население е паметта за Ботев и Раковски.

Българи в Бесарабия има и по други селища. Днес те наброяват около 300 хиляди. Не са забравили нито род, нито език и мнозина от тях искат да се приберат в Родината си. Редно е държавата ни да милее действено за тях, да им помага и, ако те искат, да им даде убежище.

Ботев също не е изтрил от паметта си дните на учителството си в Задунаевка. В периода 1869-1871 г. той живее и в други бесарабски селища - ту в Измаил, ту в Болград. По негова инициатива се издава вестник "Ялпух", по името на река, ляв приток на Дунав в Бесарабска губерния - Ялпуг. Вестникът се чете и в Задунаевка. По същото време Ботев пише и издава учебниците "Начална граматика за изучаване на българския език" и "Български език". В 1872 г. той изпраща на хазяина си Тома Вакаренков прокламация с призив за премахване на омразната турска робия.

По време на краткото си пребиваване в Задунаевка Ботев посещава и други села в този край. В 1866 г. е бил в Ивановка. На брега на Азовско море има село на име Ботиево. Основано е в 1862 г. от молдовски българи на мястото на старо ногайско селище. В това село с плодородна земя и с минерална вода "Запорожкая", сега живеят 1615 потомствени българи, които също кътат в душите си обич и почит към българското. И тук има бюст-паметник на Христо Ботев.

След като Христо Ботев узнава, че семейството му в Калофер се нуждае от него, той заминава за България. Тук отново става учител. Този път замества в училището болния си баща. На 11 май, в Деня на светите братя Кирил и Методий, сърцето му "мъжко, юнашко" не изтрайва! На организираното тържество младият даскал се покачва на камък пред училището и държи пламенно слово, в което отправя остра критика към умерената на националното движение, насочено по това време само към църковна свобода, но не и за политическа независимост на българите, страдащи под турския хомот.

Ясно е за даскал Ботьо Петков и за всички в Калофер, че синът се справя с учителството, че достойно замества баща си. Христо Ботев възприема учителството като мисия, като дълг към децата, възрастните и народа. Учителят според неговата практика трябва да дава знания на млади, стари, обаче е длъжен и да служи на обществото. Но за енергичната личност на Ботев тази работа, в този исторически момент, не е достатъчна. Той усеща в себе си сили за по-голяма изява на възможностите си.

Даскал Ботьо, пооправил се след боледуването си, е успял да събере малко пари и решава да изпрати сина си отново в Русия, за да си довърши образованието. Дошла е и вест, че стипендията на сина му, със съдействието на Виктор Григорович, е възстановена.

Започва нов етап в живота на големия български син, периодът му в Румъния - другата наша задгранична "столица", където става неговото творческо, поетическо и революционно съзряване, както и изявяването на действената му борба за народното дело. Започва пътят на Христо Ботев, който го отвежда към безсмъртието.

Къщата-музей в Калофер

Родолюбецът Димитър Тучков, който с лични средства купи къщата, приютила Ботев при учителстването му в село Задунаевка, за да я подари на България

Паметникът в Задунаевка

ВИВИАН ЛИ
НЕЗАБРАВИМАТА
СКАРЛЕТ

Тя има всичко - любима работа, любим човек, приятели, милиони поклонници, големи награди, богатство, световна известност и въпреки това не е щастлива

Огнян СТАМБОЛИЕВ

През 1913 г. в Индия, тогава в Британската империя, в семейството на англичанина Ърнс Хартли се ражда дъщеря - Вивиан Мери. Борсовият посредник, мистър Хартли, е талантлив актьор - любител. Момичето наследява бащината страст към сцената. Семейството се мести често. Вивиан учи в колежи в Рим, Париж и Виена, редовно ходи на театър и дори се опитва да прави спектакли. Става студентка в Кралската театрална академия в Лондон.

Родителите й са доволни: професорите намират, че мис Хартли е не само много красива, но и прекалено талантлива и трудолюбива - предричат й блестяща кариера.

Но многообещаващата студентка най- неочаквано се омъжва за известния лондонски адвокат Хърбърт Ли Холмън. Скоро ражда дете и се налага да прекъсне следването.

И все пак Вивиан Ли става актриса! Успява да се утвърди още с дебютната си изява. А в театрален Лондон това съвсем не е лесно! Помага й случаят: в театър "Амбасадор" поставят модна френска комедия. Известна актриса се отказва от второстепенната женска роля - предлагат я на начинаещата Вивиан. На 15 май 1935 г. зрителите възторжено аплодират младата красавица. На другия ден вестниците пишат за "сензацията на театрален Лондон", за "новата Сара Бернар". А режисьорът Александър Корда й предлага изключителен контракт за десет филма!

В същия спектакъл я вижда вече знаменитият Лорънс Оливие. Скоро стават приятели, партньори и любовници. Пигмалион и Галатея се шегуват критиците. След две години правят първия си филм - "Буря над Англия" и с трупата на "Олд Вик" заминават на гастроли в Дания. В замъка Елсинор участват в поредица спектакли на "Хамлет" - Вивиан е Офелия, Оливие - Хамлет.

На другата година в Холивуд се снима филмът "Брулени хълмове" по романа на Емили Бронте с участието на Лорънс. Той я кани да го придружи и тук я очаква голяма изненада.

Продуцентът Дейвид О. Селзник, тогава още млад - 36-годишен, но вече известен като способен и решителен, се готви да осъществи един грандиозен проект за компанията "Метро Голдуин Майер" - "Отнесени от вихъра" по класическия роман на Маргарет Мичъл.

В анкета сред поклонници на романа кой трябва да изпълни ролите на Скарлет О'Хара и Рет Бътлър, 95% от анкетираните посочват Кларк Гейбъл като единствен изпълнител на мъжката роля, 45% от гласовете за женската получава Бет Дейвис, която до този момент притежава два "Оскар"-а. Но тя на два пъти пропуска своя шанс.

Има и друга, по-сериозна претендентка за ролята на Скарлет - красавицата от еврейски произход Полет Годар. Тя обаче е любовница на Чарли Чаплин, а по това време в Америка се надига пуританска кампания срещу извънбрачните връзки. Кандидатства и Кетрин Хепбърн... Всъщност, всяка американска актриса мечтае за тази знаменита героиня.

Щастието, все пак, се усмихва на една млада англичанка, която при това е съвсем неизвестна. Продуцентът се притеснява, че холивудските звезди ще му отмъстят защото е ангажирал чуждениа. По време на снимките актрисата работела по шестнайсет часа дневно, докато нейният прочут партньор си отивал в шест вечерта. "Същински чиновник от юридическа кантора!", ядосвала се непримиримата Вивиан. Тя смятала Кларк Гейбъл за "най-ленивия" и за "най-ограничения" актьор на света.

След пет месеца къртовска работа снимките приключили. През декември 1939 г. в Атланта, родния град на Маргарет Мичъл и на нейните герои - се състояла триумфалната премиера на филма. За кратко време "Отнесени от вихъра" обиколил цяла Америка и прекосил Атлантика. Приходите стигнали 34 000 000 долара - астрономическа за времето сума. Вивиан Ли получила "Оскар" за главна роля и огромна, неочаквана за една почти неизвестна дотогава артистка популярност.

Европейската премиера на филма съвпаднала с другото велико събитие в живота й - в началото на 1940 г., след бракоразводното дело, тя и Лорънс били венчани в Санта Барбара, Калифорния. Предстояло им завръщане в Англия. А в Европа вече бушувала войната...

Вивиан Ли, както и сър Оливие, е преди всичко драматична актриса. За тридесетгодишната си кариера изиграва почти всички големи роли от Шекспировия репертоар: Офелия, Жулиета, Лейди Макбет, Ана от "Ричард Трети", Титания от "Сън в лятна нощ", Лавиния в "Тит Андроник", Порша от "Венецианският търговец", Дездемона в "Отело"...

В края на 40-те години, в разцвета на своето майсторство, тя се превъплъщава в двете съвсем различни Клеопатри - от трагедията на Шекспир и от сатирата на Шоу. Универсалността на таланта й и виртуозната й техника, й позволяват леко да преминава от трагедията към комедията, от лириката към гротеската. На киното тази велика актриса се отдава по-рядко. Участва общо в 19 филма, но повече от половината не й донасят особено творческо удовлетворение.

И все пак - световна слава получава благодарение на седмото изкуство. Нейната Скарлет наистина покорява публиката, но тази роля й дава и нещо друго: първото може би не докрай осъзнато усещане за собствената съдба, неочаквано свързана с една много важна тема в изкуството на следвоенна Европа и Америка - самотата на съвременния човек в обществото.

Рядката хубост на Вивиан Ли е определено аристократична. Продуцентите и режисьорите не успяват да я моделират като тип, както правят с Мерилин Монро и Бриджит Бардо. За ролята на Скарлет това е изключително важно. Изключително своенравна и независима, тя упорито се бори за своята любов и за място в живота. И ако търпи поражение след поражение, това не е поради липса на сили и воля. Нейната героиня се движи право срещу течението и нито упорството, нито характерът я спасяват от корабокрушението.

Вивиан Ли дарява Скарлет с ярка индивидуалност и огромно обаяние. С голяма сила актрисата представя нейния упадък: колкото по-агресивно се стреми към жизнените блага, толкова повече се ожесточава душата й. Към финала героинята на Вивиан излиза напълно опустошена.

През 1951 г. Вивиан изиграва своята втора "суперроля" в киното - Бланш Дюбоа във филма на Елиа Казан "Трамвай "Желание" по прочутата пиеса на Тенеси Уйлямс. Това се оказва върховата й изява в киното. В нейното изпълнение Бланш е трагична и страшна в своята безизходност - вариация върху темата на Скарлет. Нервна, свръхчувствителна, егоцентрична и агресивна натура - това е природната основа на тези две изключителни роли. За "Трамвай "Желание" англичанката получава своя втори "Оскар".

На пръв поглед животът на Вивиан Ли може да се приеме като низ от блестящи успехи. Да, тя има всичко: любима работа, любим човек, приятели, поклонници, богатство, големи награди, пътувания, световна известност. И въпреки това съвременниците й твърдят, че не е особено щастлива. Театърът и киното (особено киното) са изтощили крехката й и деликатна физика. Когато се снима в "Отнесени от вихъра" просто не й минава през ума, че "червената прах" на Джорджия, родната земя на Скарлет, ще й донесе... туберкулоза!

И през 1945 г. ще лежи в санаториум, а след това ще се заредят нервни кризи и тежки депресии. Ще започне да се руши прекрасният съюз Ли-Оливие, смятан за един от най-плодотворните и красивите в света на театъра и Седмото изкуство. Накрая ще дойде и официалният развод - през 1960 г. и новият брак на Лари с актрисата Джоан Плаурайт, която е нейна пълна противоположност като физика и темперамент...

Вивиан Ли няма да понесе тази катастрофа, да приеме самотата, започнала да разяжда духа и тялото й, макар че ще се залъгва: "Да, аз съм още млада и красива и ще играя до 90 години!"

На 8 юли 1967 г. във всички английски театри за минута изгасят прожекторите. Актьори и зрители отдават последна почит на починалата през този прекрасен слънчев ден Скарлет-Вивиан...

www.duma.bg

Градежът на нова България

Размисли по повод книгата на инж. Иван Пехливанов „Свидетел на историята”

Доц. д-р Гале ХРИСТОВ

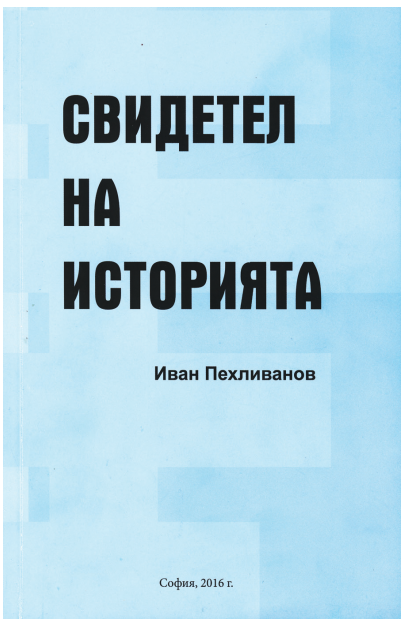
Преди няколко месеца излезе второто издание на книгата на инж. Иван Пехливанов “Свидетел на историята”. Авторът съвсем непретенциозно е озаглавил томчето. Какъв свидетел? Той е много активен участник в градежа на социалистическа България като ръководител и инженер. В книгата проследява средата, в която израства, говори с любов за родителите си. Отделя подобаващо място на учението си в Машинно-електротехническия институт, където става машинен инженер. Като цяло книгата е написана интригуващо. Тук ще споделя мисли за инженерната и ръководната дейност на Иван Пехливанов, за срещите и оценките му за научни и политически дейци.

След завършване на МЕИ през 1951 г. Иван Пехливанов постъпва в Централното диспечерско бюро (ЦДБ) на управление “Машиностроене” в София. Първата му конструкция е центробежен вентилатор. Конструира и центробежни помпи. Конструкторската дейност, благодарение на добрата подготовка в студентските години и проявения изключителен хъс, става негова вътрешна потребност. Заедно с това показва и качества на добър организатор. През февруари 1961 г. е назначен за директор на Института за проучване и проектиране “Машелектропроект”. В продължение на 12 години е директор и зам.-министър на машиностроенето по инвестициите. През това време се изграждат главните заводи на машиностроенето. Сред тях могат да се открояят Заводът за автобуси “Чавдар” в Ботевград, Заводът за електрически кабели в Бургас, Корабостроителният завод във Варна, Заводът за електротелфери в Габрово, завод “Камет” в Перник, Корабостроителният и кораборемонтен завод в Русе.

Ще се спра на изграждането и дейността на завода за кондензатори в Кюстендил. Той произвеждаше практически всички видове кондензатори. В него работеха над 4000 работници, инженерно-технически персонал с добра подготовка. Към завода бе изградена база за разработка на нови видове кондензатори. Ръководството проявяваше активност и той се превърна в специализиран завод за производство на кондензатори в рамките на СИВ.

Висока оценка може да се даде за извършеното от Иван Пехливанов като председател на Българската индустриална и стопанска камара (БИСК), създадена като неправителствена организация през 1979 г. Под нейна егида се изграждат над 500 обекта, вложените капитали са 432 млн. лв., създадени са 70 000 работни места. И като председател на БИСК и на ЦКС Иван Пехливанов показва качествата си на ръководител.

С основание в книгата инж. Пехливанов отделя главно внимание на постиженията на социалистическа България в индустрията. Той привежда цифри и факти, които говорят красноречиво какво бе постигнато през периода 1944-1989 г. В доклада на ООН за човешкото развитие през 1990 г. е посочено, че от 194 изследвани страни за индустриални са

Завод „Чавдар” в Ботевград - гордостта на родното автобусостроене в годините на социализма

приети 47 и България е сред тях. През 1989 г. по официална статистика у нас има 2593 индустриални предприятия - 7,7 пъти повече от 1939 г., заетите са 1 580 000 души - 15,8 пъти повече от 1939 г., общата промишлена продукция е 103 пъти по-голяма от тази през 1939 г. Авторът посочва и производството на отделни изделия като електро- и мотокари. През 1989 г. са произведени 84 400, а през 2014 г. - 411, спадът е над 207 пъти. Производството на двигатели с вътрешно горене през 1989 г. е 47 000, а през 2008 г. - нула, на трактори - съответно 5000 и нула.

Характерни са данните за селското стопанство. През 1939 г. са произведени 202 т месо, през 1989 г. - 934 т, а през 2012 г. - 146 т. Агрономите през 1944 г. са 1234, а през 1987 г. - 15 100. От 1878 до 1950 г. висше образование са имали под 40 000 българи, а през 1951-1989 г. завършилите вуз са над 430 000. През 1989 г. в България има 242 научноизследователски института.

Инж. Иван Пехливанов посочва конкретни данни за социалното развитие. През 1989 г. жилищата са 3,4 млн., лекарите са 20 000. Висока оценка заслужават конкретните имена на инженери и стопански дейци, допринесли за изграждането на машиностроенето, електронната и изчислителната техника, леката и хранителната промишленост. С тъга говори свидетелят на историята Иван Пехливанов за погубването на индустриална България след 10 ноември 1989 г.

Лаконично и точно инж. Пехливанов си спомня за известни научни и политически дейци - акад. Ангел Балевски, чл.-кор. проф. Станко Тодоров, Пенчо Кубадински, Георги Йорданов, Огнян Дойнов, Андрей Луканов, Петър Младенов.

С изключителна признателност говори за неговия преподавател от МЕИ Ангел Балевски, който става академик, председател на БАН, създател заедно с проф. Иван Димов на метода за леене с противоналягане. Характеризира го като човек с богата култура, а любовта към България за него е смисъл на живота. Изтъква, че чл.-кор. Иван Попов е забележителен ръководител, учен, специалист и човек. Проявява изключителна компетентност и деловитост в работата, чужд на всякакви пози и нагаждачества. Много висока оценка дава на Тодор Живков за индустриалното изграждане на страната и за проявените качества на държавник. Това го прави на базата на 68 срещи с него.

Книгата на инж. Иван Пехливанов е написана човешки, с богата аргументация, с чувство на патриотизъм и гордост за стореното в България през годините 1944-1989. Тя е една от най-добрите разработки за социалистическото изграждане на нашата родина, за което авторът заслужава най-сърдечна благодарност.

Точката над И-то

Колко да чука толерантният европеец?

Иво АТАНАСОВ

Събитията в Европа се развиват донякъде като в черен роман. Примерно като в „Пощальонът винаги звъни два пъти“ на бащата на този жанр Джеймс Кейн. Безскрупулният скитник, който няма пукната пара, успява да изпроси безплатен обяд от собственика на таверна - наивен и простодушен грък. Убеждава го дори да го вземе на работа. За благодарност не само влиза в бурна връзка със съпругата му, но и я склонява заедно да го убият, за да се отърват от него. В образа на натрапника можем да видим черти, характерни за немалка част от днешните мигранти. Те дотолкова смогват да омаят политическата класа, че получават не просто безплатна храна, но и цялостна издръжка. И всичко това е на гърба на доверчивия и толерантен европеец, за чието отстраняване все още не са се наговорили, защото няма кой друг да плаща сметката.

В романа няма никакъв пощальон, камо ли пък да звъни два пъти. Заглавието му е метафора на лошата вест, на скритата заплаха, дори на провидението, предупреждаващо за наближаващата фатална развръзка. И в днешната европейска действителност няма пощальон в буквалния смисъл. Има обаче обзет от страхове избирател, който все по-често и все по-настоятелно звъни и дори чука на вратата. Първият силен сигнал дойде от Франция, където Националният фронт на Марин льо Пен поведе в местните избори. За втория тур социалистите на Оланд и консерваторите на Саркози се споразумяха и осуетиха победата на националистите. Дали обаче ще успеят да го сторят и в президентските избори следващата година, не е ясно. Колкото и премиерът Мануел Валс да подсеща, че няма място за никакво триумфиране, а Саркози да напомня, че при никакви обстоятелства не трябва да се забравят предупрежденията от първия тур, процесът не просто е тръгнал, но и набира скорост. Неслучайно Марин льо Пен е убедена, че нищо не може да я спре.

Следващото думкане по вратата проехтя в Нидерландия. В проведения референдум 61 на сто от участниците гласуваха против споразумението за асоцииране между ЕС и Украйна. Политиците се изправиха пред два варианта: да действат в унисон с изразената воля, независимо че активността в допитването не бе толкова висока, та резултатът от гласуването да придобие задължителен характер, или да пренебрегнат вота. Избраха второто, а това не вещае нищо добро. И не само защото за тази част от Европа не е типично несъобразяването с желанието на гласоподавателите, а и тъй като вълната на евроскептицизма може да бъде омаломощена не с груба сила, а с умела политика.

Последният засега предупредителен изстрел дойде от президентските избори в Австрия. Социалдемократите и консерваторите, които се редуваха в управлението цели 7 десетилетия, бяха разбити. Възползвайки се от бежанската криза и антиислямските настроения, десният популист Хофер поведе убедително на първия тур. Победата му се изплъзна на балотажа, и то не в изборните секции, а в гласовете, пристигнали по пощата. У нас такова гласуване още не е въведено и няма как от собствен опит да кажем дали са възможни мащабни манипулации. Остава обаче съмнението, че тъкмо тук се крие секретът за недопускането на Хофер до първото място. Може би все някога ще се разбере и как в отделни секции е постигната избирателна активност от 150 и дори от 500 процента. Така или иначе, проевропейският кандидат, зеленият Ван дер Белен, се наложи във втория тур само с 0,4%, или 140 хиляди гласа преднина.

А предстои още по-сериозно изпитание за европейската идея - референдумът във Великобритания за членството в ЕС. Както Хофер разцепи Австрия с простичкото: „Не искам страната ни да се ислямизира!“, така и бившият лондонски кмет Борис Джонсън може да поведе британците към освобождаване от „европейското робство“ с още поразбираемото: „Boris for Brexit!“ И тогава вече центробежните сили не само на Острова, но и в целия ЕС могат да станат наистина неудържими. Особено като се има предвид подемът на „Алтернатива за Германия“, засилващите се позиции на Датската народна партия, възходът на деснопопулистките формации в Източна Европа... А последиците от евентуалното разпадане на ЕС са трудно предвидими. Със сигурност обаче национализмът ще изведе на сцената териториални претенции, за чието реализиране ще се формират оси, противопоставянето между които може да хвърли добрата стара Европа отново във война.

Толерантният европеец все още чинно плаща сметката, но вече и предупредително тропа по вратата. Колко още обаче да чука, за да бъде не просто чут, но и да се промени нещо? Засега политиците потискат недоволството му със странни взаимодействия на втория тур, с още по-странно преброяване на бюлетините и с откровено непризнаване на вота. Този път обаче води към фатална развръзка. Не само в черните романи, но и в изглеждащата досега „бяла“ европейска действителност.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

СРЕЩИ

ХРИСТО ЧУЧЕВ:

Хубавата рокля изисква специално отношение

Стремя се да правя сватбени и официални облекла, които да сбъдват мечтите на жените, откровен е дизайнерът

Снимка ХАЙЛАЙФ

ХРИСТО ЧУЧЕВ е роден и живее в Асеновград. Работи активно в сферата на модния дизайн през последните 8 години. В своето творчество изключително много залага на ръчната работа и разнообразието от качествени материи. Любимото му занимание, извън това да създава красота за дамите, е да пътува по света.

Интервю на
Альона НЕЙКОВА

Кога (и как) разбрахте, че искате да се занимавате с моден дизайн, Христо?

- Модата винаги е била важна за мен. Още от дете рисувам и се увличам от създаването на дрехи.

Защо в работата си залагате на булчински и официални тоалети?

- Създаването на тоалети за дамите е моя страст. Сватбата е един от най-важните дни за всяка жена, когато тя трябва да бъде прелестна, красива, да има роклята на мечтите си. Моята работа ми дава възможност да създавам дрехи, за които дамите да копнеят. Стремя се да правя сватбени и официални облекла, които да сбъдват мечтите на жените.

Кое е най-важното, на което трябва да обърне внимание бъдещата младоженка при избора на тоалет за сватбата?

- Бих посъветвал всяка жена да не прибързва в избора на рокля. Трябва да намери своята! Много дами в стремежа си да премерят колкото се може повече тоалети се объркват и губят представа за правилния избор. По-добре е да пробват 4-5 рокли, после да направят почивка, да си дадат време за осмисляне и ако все още не могат да вземат решение, да премерят още 2-3 тоалета, но не повече.

Всички ли ваши модели се изработват ръчно?

- Бутиковите тоалети, които правя, са изцяло ръчно изработени. Но също така имам и по-масови колекции, които се създават с по-малко ръчен труд.

Използвате дантела от най-висок клас: италианска, английска, френска, израелска, ливанска... А вдъхновявате ли се от български платове и материи?

- Дантелите и другите платове и материали, които използвам, са от най-висок клас, но за съжаление няма подходящи качествени родни материи. Затова се налага да прибягвам до вноски.

Колко време е необходимо за създаването на един тоалет за сватбата?

- За една ръчно изработена рокля са нужни между 150 и 250 часа работа, а понякога и повече. По-масовите модели се правят сравнително по-бързо.

Имате ли си любим тоалет, с който никога не бихте искали да се разделите?

- Създавал съм рокли, за които тайно съм се надявал да красят по-дълго бутиците, но именно те се купуват първи.

Какво е нужно, за да се получи роклята - качествен плат/дантела, оригинален модел, уникална идея?...

- Хубавата рокля не е само комбинация от качествени платове, оригинални идеи и перфектни кройки. Създава се с внимание, нежност и любов. Тя е като жената - изисква специално отношение.

Какъв е ценовият диапазон на предлаганите от вас сватбени облекла?

- Предлагам различни класове рокли. В бутиците ми по-достъпните са от 300 до 800 лв., а ръчно изработените уникати варират между 1000 и 5000 лв.

Защо избрахте Марина Кискинова за лице на най-новата ви колекция "Силует"?

> **Ритуалите са важна част от живота ни**

- Марина е млада, талантлива певица и актриса, с нежно, естествено излъчване. Роклите, които създавам, са изтънчени, и смятам, че нейното излъчване изключително точно отговаря на визията на тоалетите от последната ми колекция.

Откъде черпите вдъхновение?

- От красотата във всяка нейна форма.

Някои модни експерти сравняват създадените от вас тоалети с моделите на такива световни дизайнери като Ели Сааб и Зухаир Мурад. Ласкае ли ви този факт?

- Това, че сравняват мои модели с творенията на толкова известни имена в модата, действително ме ласкае и ме кара да се чувствам високо оценен. Това са дизайнери, на които искрено се възхищавам.

Следвате ли тенденциите или предпочитате да ги създавате?

- Имам свой почерк и не следвам сляпо модните тенденции. Обичам да експериментирам.

Лесно ли се работи в Мекката на официалната и булчинската мода - Асеновград? Имате ли амбиции да покажете направените от вас рокли на чуждестранния пазар?

- Не изпитвам кой знае какви трудности, а и конкуренцията е нещо здравословно. Но за да създаваш красиви тоалети, където и да работиш, са нужни интересни идеи, творчески подход и добър екип. Определено имам амбиции да покажа мои тоалети на международния пазар.

Ще разкриете ли акцентите на този сезон, какво се откроява при булчинските облекла?

- Сега е сезонът на дантелите в комбинация с прозрачни мрежести основи. Преобладават тоалетите, които описват и подчертават фигурата, придават изтънченост и сексапил.

Кои според вас са месеците през годината, когато има бум на сватби?

- Най-много бракове се сключват от май до септември. Това са най-подходящите месеци за сватбени тържества.

Дали ви се е случвало да предлагате по-необичайни тоалети, а не класическата рокля в бяло? Как гледате на булките, които искат да облекат за сватбата си панталон, гащеризон или минипола?

- Бели рокли се търсят все по-рядко. Преобладават цветовете айвъри и екрю, с които и аз предпочитам да работя, защото са по-нежни, с характерни меки нюанси и придават на тоалетите неповторима изтънченост. Но има и много смели избори на цветове за сватба като например черно-бяла рокля. По отношение на нетрадиционните решения като панталон, къса пола и т.н. мога да кажа, че съм "за", ако са красиви и подходящо подбрани.

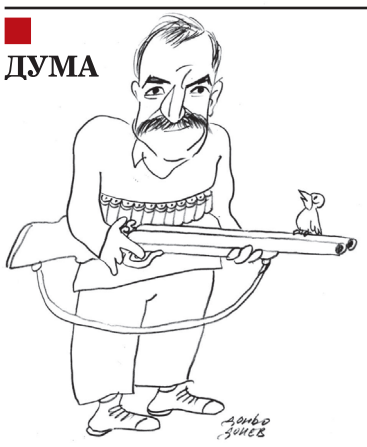
Напоследък като че ли по-малко хора сключват брак или го правят по-неформално, без пищни тържества и съответстващите традиционни тоалети. Мислите ли, че сватбите в бъдеще ще се приемат като отживелица?

- Сватби е имало, ще има и след нас, защото ритуалите са важна част от живота ни. Някои от традициите може да се променят повече или по-малко, също както и тоалетите са се променяли и ще се променят. Но булката винаги ще търси своята специална сватбена рокля.

www.duma.bg

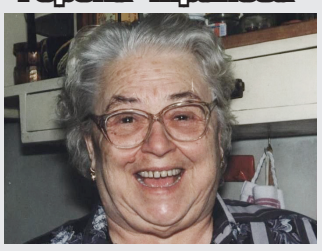
ДУМА

СЪБОТА 28 МАЙ 2016

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепта на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

ЯРЕБИЦИ С ГЪБИ

Почистени, отцедени и леко оваляни в брашно, 2 яребици се изпържват в сгорещена 50 г мас, след което се заливат с топла вода и се задушават на умерен огън в похлупен съд. Отделно в 50 г масло се запържват нарязани и отцедени 100 г гъби, след което се прибавят яребиците и подправките (1 супена лъжица розмарин, 1 стрък мащерка и сол на вкус). Заливат се с 200 мл червено вино и всичко се задушава в похлупен съд до омекване. Готовите птици се разрязват наполовина, разпределят се в 4 чинии и се заливат със соса от гъбите.

ВИЦ

КУЧКАТА И ЖЕНАТА

Ловец се обажда по телефона на ветеринарен лекар:

- Ало, докторе, обажда се ловецът, който миналата седмица ви подари заек. Тъй като съм настинал, жена ми след двайсетина минути ще бъде при вас с ловджийската ми кучка. Моля ви да я умъртвите с инжекция.

- Разбрано. А кучката ще може ли да се върне сама в къщи?

ФАКТИ

Рисът се завръща в България

Снимки АВТОРЪТ И ИНТЕРНЕТ

Димитър Стоянов е еднакво талантлив и с пушка, и с перо

Димитър СТОЯНОВ

Твърди се, че последният рис е бил убит в Лозенската планина през 1899 година над манастира край с. Герман. Друг "последен" рис бил отстрелян в Стара планина през 1902 година във Върбишкия Балкан, а в Странджа - през 1930 година. Само в периода между 1880 и 1962 година 28 "мастити" автори се надпреварват да съобщават за убити рисове у нас. Проф. Николай Боев до края на дните си вярваше, че в еди-коя си планина са били открити следи от рис.

Уви! Колкото и да не ни се иска, рисът е покойник в нашата фауна. Документирано е, че през 1941 година в Парангалица е лобното място на последния рис, застрелян от немски войници. През 1985 година рисът е бил вписан в Червената книга на България като изчезващ вид и така е и до днес.

Дали хищникът с тегло около 13-14 килограма ни е напуснал окончателно? Някои експерти смятат, че през втората половина на XX век са се запазили няколко типично български екземпляра в районите на река Ропотамо, Странджа и Южен Джендем в Стара планина. В началото на XXI век в района на Берковица са забелязани следи от рис. През 2003 година излизат данни за рисове в района на Трън, Етрополска Стара планина и Странджа. През 2006 година в Странджа е записан звук на рис в размножителен период. През 2008 година е отстрелян "по погрешка" рис в района на ГС "Чупрене", Белоградчик - мъжки екземпляр с марка на ухото, а по-късно същата година с фотокапан е заснет екземпляр в природна среда, маркиращ територия. През февруари 2009 година в българската част на планината Осогово във фотокапан попадат двойка рисове, боричкащи се по време на "брачна церемония". През същата година е излязъл на "кадро" рис в българската част на Странджа планина.

Защо рисовете започнаха да приждат у нас? Горите в Западна Стара планина са или защитени територии, или са на места без дърводобив. По този начин рисовете намират повече спокойствие. От друга страна, рисовите семейства търсят нови "дестинации", където да ловуват. Лека-полека проучват живота на "наша почва".

Не е уточнено от кой подвид спадат заснетите български екземпляри. Предполага се, че са от двата подвида - карпатски и балкански рис. В района на Стара планина вероятно се среща карпатският, а планините Руй, Малашевска, Осогово, Влахина и областта Краище са обитавани от балканския рис. Според ловците, щом в даден район се е заселил рис, дивечът се увеличава.

На Балканския полуостров шарят около 300-350 риса. От тях около 75 са в Албания, в Румъния рисовете са около 1200. Общо в Европа (без Русия) са били преброени около 3000 риса.

Какъв е бил нашият рис за съжаление никой не може да каже. Единственият препарат се е съхранявал в сбирката на Софийския университет. Когато акад. Буреш е пожелал да изследва черепа, се е оказало, че той е от... домашна коза.

Рисът живее 5-10 години. Ловният му район е от 80-100 до 450 квадратни километра. Женските зачеват през февруари-март и излизат привечер на лов, прибират се преди зазоряване. Нощем кой да ги види? А ако се появят "наблюдатели" с пушки в района, рисът ги избягва. Вижда мишка от 65 метра, заек от 300 метра, а яре забелязва чак от 500 метра. Неслучайно в научната литература е дадено родовото му название "линкс", от името на Линцей, кормчията на кораба на Аргонавтите. Според античната митология уж той бил надарен с такъв проницателен поглед, че можел да вижда и обратната страна на хора и предмети, т.е. през тях.

Рисът в някои отношения е полезен дивеч. Мърша не яде. Изпусне ли плячката, не я догонва. Това го сваля от пиедестала на крайно озверен и кръвожаден хищник. Добър регулатор е на лисиците и язовците. По тази точка може да бъде помощник на ловците. Боледува от бяс, но в леката паралитична форма, която не е заразяваща. Тези качества го правят предпочитан гост върху всяка ловна територия.

Рисът е все пак един котешки вид. Като всяка писанка, налита на валериан. А това може да ни помогне да открием следите му.

През 80-те години видът е реинтродуциран в сръбската част на Осоговската планина. Правени са опити за реинтродуциране и в Западна Стара планина. Колко радостно би било разселването на 100-150 риса в Рила или Средна Стара планина. Това би подобрило функционирането на природните екосистеми.

В момента биолози и еколози са изпаднали в предстартова тръпка, че рисът може би е преминал у нас от македонската популация, евентуално - от южнокарпатската, и го обявяват едва ли не за трайно настаняващ се у нас вид. Това са сладки "валерианови" илюзии.

Людмила Христова се радва на картината на сестра си Светла, която е един от участниците, достойно представили се в категорията "Природа, лов и риболов". Светла Христова е носител на първата награда в тази категория - "Хриле и копита"

БИВАЛИЦИ И НЕБИВАЛИЦИ

Свещените ловни дни

Разказано от Георги КИРКОВ

От Пенчо Кубадински са останали две крилати фрази за свещените ловни дни:

"Една работа пречи ли ти на лова - махай я!"

"Тъщата ти ако умре в петък, слагаш я във фризера и я погребваш в понеделник!"

Бай Пешо от село Зелено дърво, Габровско, надали знаеше тези повели на бай Пенчо. Отидохме да го вземем за лов. Нарами той пушката, а жена му викна:

- Пешо бе, ще умра от теб! - Мри!

- Пешо бе, кокошките нямат едно зърно, ще умрат от глад!

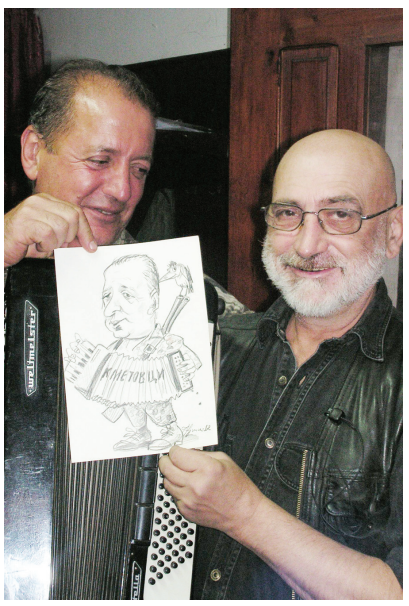
- В понеделник ще ги коля!

- Пешо, от покрива тече на леглото, тази вечер няма къде да легнеш...!

- В понеделник ще го правя!

- Пешо, ще умра от теб, ей, Пешо...!

- В понеделник ще те ровя, мама ти...!

Известният карикатурист Иван Кутузов - Кути е направил приятелски шарж на Георги Кирков

www.duma.bg

Историческият музей

МУЗЕИТЕ НА ДЕТРОЙТ

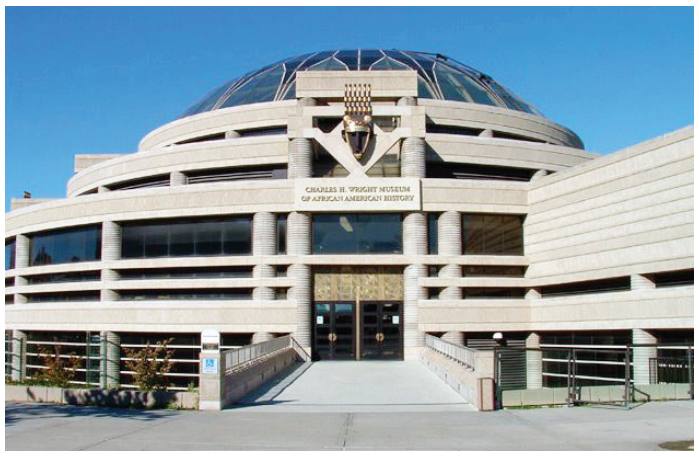
Анелия ПЕТРОВА

Когато говорим за Детройт, имиджът на ваканционен град не е сред първите, които той провокира. Фалитът на града, районите с висока престъпност и градски упадък засенчват красотата на мегаполиса. Но някъде между покритите с графити изоставени сгради и наподобяващите апокалиптични сцени разрушения, човек може да попадне на очарователни напомняния за годините на възход на автомобилната Мека. Днес цели улици със запустели къщи биват разрушавани, отстъпвайки място на нови модерни квартали, а центърът на града най-накрая е съживен с нови ресторанти, хотели и бизнес центрове. Все повече жители на заобикалящите Детройт процъфтяващи предградия избират да прекарат свободното си време в него, а броят на туристите непрекъснато расте.

Причина за възраждащия се интерес е не само съживената автомобилна индустрия, но и красивата мичиганска природа, както и многобройните интересни възможности, които градът предоставя за прекарване на свободното време.

Сред задължителните за посещение дестинации са многобройните музеи и арт сцени в мегаполиса.

Детройтският институт по изкуствата е световноизвестна институция, популярна със стотe си галерии, съхраняващи над 65 000 творби. Музеят се слави с една от най-ценните си и богати постоянни колекции в САЩ, включваща шедьоври на Рембранд, Ван Гог, Матис и Пикасо. Енциклопедичният характер на колекциите фокусира върху експонати от различни ери и всички краища на света, а лекциите, музикалните концерти и кино вечерите, които музеят предлага, обогатяват знанията на посетителите. Посетителите на музея надхвърлят 630 000 човека годишно, което го нарежда сред най-посещаваните арт музеи в света.

Музеят за афро-американска история

Детройтският музей по изкуствата

Недалеч е разположен любимият на арт студентите от близкия Център по креативни науки Музей по модерни изкуства. Музеят е известен с това, че вместо задължителна такса за вход приема дарения според възможностите на посетителя. Сградата не помещава постоянни изложби, а гостуващи експозиции и пърформанси. Създадена едва преди десет години, културната институция е популярна с концептуалните си изложби и богатите си образователни програми. Музеят се помещава в бивша автокъща, чиято сграда е преднамерено груба и незавършена. Архитектурата е дело на модерния архитект Андрю Заго и е въплъщение на некомфортността и провокацията на съвременното изкуство.

За тези, които искат не просто да разгледат, но и да попълнят арт колекциите си, "Парк Уест галери" е задължително направление. Разположената в мичиганското предградие Саутфийлд галерия е основана през 1969 г. с цел да разпродава картини и посредничи в сделките между творци и колекционери. Парк Уест е известна в туристическия бранш с аукционите, които организира по круизните кораби и многобройните художници, чиито произведения предлага. Диапазонът на предлаганите от галерията произведения варира между картини на местни художници за 2000 долара до творби на Реноар за 1 милион долара. Освен картини "Парк Уест" предлага за купуване скулптури, пана, както и творби на оптичното и кинетично изкуство. Продажбите на галерията надхвърлят 300 000 произведения годишно, а ежегодните приходи от печалбите са над 300 милиона долара.

Би било трудно да говорим за Детройт, без да спомена приноса му в развитието на световната музика. Един от най-популярните прякори на града е Мотаун - комбинация от думите "мотор" и "таун", идващ от световноизвестната звукозаписна компания за соул музика. Основана е от Бери Горди Джуниър през 1959 г., който налага на пазара непознатия дотогава музикален стил. Типичният "мотаун саунд" е характерен със соул вокалите си, смесени с ритми от поп и джаз музиката. От звукозаписното студио тръгва кариерата на Стиви Уондър, Марвин Гей, Арета Франклин, Даяна Рос и Майкъл Джексън.

Основаният през 1985 г. Мотаун музей е местна забележителност, привличаща хиляди посетители от цял свят. Музеят се намира в оригиналната сграда, помещавала първите години на компанията. Еднофамилната къща включва студиото, приютило гласовете на любими за публиката музиканти, а на втория етаж на сградата е съхранен апартаментът, в който Бери Горди Джуниър е живял със семейството си. Историята на Мотаун е показана чрез многобройните снимки, сценични костюми, музикални награди и артефакти, които посетителите разглеждат на фона на популярни соул хитове.

Разположен в културния район на Детройт, Музеят за афро-американска история съдържа най-голямата в света експозиция на афро-американската култура. Основан през 1965 г., музеят не само запознава посетителите с този важен аспект на американската история, но и предоставя пространството си за различни културни изяви. Създаден буквално на любителски начала от д-р Чарлз Райт в притежавана от него къща, музеят бързо добива популярност и през 1978 г. администрацията на Детройт предоставя място за разширението му в идеалния център на града.

Модерната сграда с внушителен стъклен купол съхранява над 30 000 архивни материали и огромни музейни колекции, представящи бита, културата и политическите промени, оформили живота на афро-американците в САЩ. Богатият документален и снимков материал помага на посетителите да проследят важни социално-политически процеси, включващи миграцията на афро-американците от Африка, периода на робство, борбите, довели до отмяната му, както и живота им днес.

Само на метри оттам се намира Историческият музей на града. Основател на музея е известният адвокат и историк Кларънс Бъртън, който през 1914 г. дарява първата си историческа колекция на Детройтската обществена библиотека. Именно тази колекция, както и връзките му с Детройтската историческа общност, която Бъртън основава и ръководи, води до разрастването на историческите архиви. Музеят е основан през 1927 г. с помощта на филантропи и граждани на Детройт, които даряват средства и лични архивни материали. През годините популярността му нараства и през 1993 г. музеят събира 4 милиона долара дарения, с които добавя към колекцията си нови постоянни експозиции. Една от тях проследява превръщането на Детройт в световна автомобилна столица и включва автентична поточна линия за производство на автомобилни части от фабрика на "Кадилак". Друга от изложбите представя двестагодишното развитие на детройтските фабрики от периода на основаването на града и търговията с кожи до налагането му като основен индустриален център през 20-ти век. Сред любимите на публиката са експозициите за ролята на града във Втората световна война и статуса му на крайна дестинация при бягството на робите от южните щати в началото на века. След дарение от родения в Мичиган популярен изпълнител Кид Рок, музеят отвори Музикална лаборатория, посветена на богатата детройтска музикална култура и въздействието на местните музиканти върху световните музикални тенденции.

Мотаун музей

Музеят по модерни изкуства

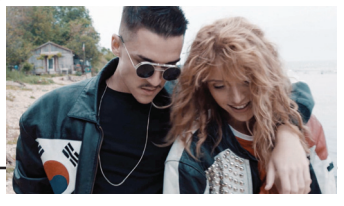
www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 28 МАЙ 2016

Очаквайте

КЛИП ЗА РУМЪНСКИ ХИТ БЕ ЗАСНЕТ В БЪЛГАРИЯ

Тайните на шоколада разкриват в Бургас

Невръстни творци от Академия за интелигентности „Хауърд Гарднър” ще се включат във фестивала

На изложението “Тайните на шоколада”, което ще се състои днес и утре, 28 и 29 май, в Мол “Галерия Бургас”, ще бъдат показани уникални изделия, впечатляващи с вкус и дизайн. Демонстрации на живо, представяне на различни видове шоколад, ръчно направени бонбони, кремове, торти и сладки очакват посетителите на събитието. Всички желаещи ще имат възможност да научат и най-новите разкрасяващи процедури и СПА терапии със сладкото изкушение. А тайните на шоколада ще бъдат разкрити от известни личности.

Специално изработените за изложението дизайнерски творби на бутик “Ros Valenti” ще запознаят отблизо гостите с възможностите на авторката Росица Станкова, която е подготвила интересни неща, включително и ексклузивни творби за децата по повод предстоящия им празник на 1 юни. По време на събитието производители ще се срещнат с клиенти и ще покажат своя разнообразен асортимент и бутикови изпълнения.

Домакините от Мол “Галерия Бургас” ще съберат на едно място десетки сладкари от цялата страна, а организаторите от Медийна група “Бургас Нова” обещават уникален уикенд, изпълнен с много сладки усмивки и слънчево настроение.

Мис Криси заедно с малките творци от Академия за интелигентности “Хауърд Гарднър” ще се включат във фестивала “Тайните на шоколада” днес, 28 май, от 11 ч. Пред присъстващите те ще приготвят невероятни изкушения. Разпределени в три групи, децата ще демонстрират различни по сложност кулинарни умения, съобразени с възрастта на малчуганите.

Най-малките възпитаници на академията ще покажат, че плодовете може да бъдат още по-сладки, когато са комбинирани с шоколад. Със замах ще аранжират красивите си произведения върху торта. Втората възрастова група ще демонстрира завидни умения в изпълнението на тайна шоколадова рецепта на кейк попс, а модерните кексчета на клечка ще впечатляват с ефектния си вкус и невероятен вид. Заедно с Мис Криси децата от третата възрастова група ще приготвят бонбони и шоколадови чудати форми. Всички тези умения младите интелигентности от “Хауърд Гарднър” са придобили от летните часове на академията, в които са включени курсове по готварство като част от забавната програма.

АТЕЛИЕТА ЗА НАЙ-МАЛКИТЕ ПОДГОТВЯ ГАЛЕРИЯ „СЕЗОНИ”

Малчугани ще имат възможност да се забавляват и творят в специално подготвени ателиета. Организаторите призовават децата да направят изложба “Моята мечта”, като ги насърчават да рисуват в галерия “Сезони” на 30 май и в Детското отделение на Националната кардиологична болница на 31 май от 10 до 12 ч.

По повод наближаващия празник на децата в понеделник от 11 до 13 ч. малчуганите ще творят със Захари Иванов - преподавател по керамика, който работи по традицията на бусинската керамика. За целта на специално монтирано грънчарско колело ще има демонстрация. Желаещите ще изработят предмет, който ще участва в изложбата и ще им остане за спомен след събитието. Децата могат да поизцапат ръцете си на грънчарското колело и да усетят как парчето глина се претворява в чиния, чаша или ваза.

Радослав Нейчев, педагог и художник, ще помага на малките във вторник от 14 до 16 ч. да създадат собствен прочит на любима картина и да нарисуват своята мечта върху специално направено за тях хвърчило. Хвърчилата ще бъдат подсигурени на място, а всички желаещи могат да донесат и свои.

Най-добрите произведения от творческите ателиета ще бъдат отличени за участие в изложбата в пространството на галерия “Сезони” на 31 май от 17 ч.

Михаела Филева гостува на „Забавното четене”

Популярната певица Михаела Филева ще подкрепи националната кампания “Забавното четене”, чиято кауза т.г. е да стимулира четенето с разбиране сред децата на възраст 6-14 години във ваканциите и почивните дни. Изпълнителката ще бъде специален гост на откриващото събитие на 29 май, неделя, от 14 ч. в клуб “Перото”. Организатори на кампанията са детският портал Az-deteto.bg, националната телевизия Bulgaria On Air и сайтът dnes.bg.

Любими съвременни български детски писатели традиционно се включват в инициативата. Към посланиците на “Забавното четене” се присъединява авторката на “Приключенията на мотовете” Радостина Николова. На старта на кампанията на 29 май носителката на наградата “Бисерче вълшебно” за 2014 г. ще прочете “между редовете” любимо детско произведение. В поредица от събития и инициативи познатите посланици на “Забавното четене” Юлия Спиридонова-Юлка, Марин Бодаков, Петя Кокудева, Весела Фламбурари, Маги Благоева, Иван Раденков ще помогнат на организаторите да убедят децата в ползата и удоволствието от четенето с анализ и оценка.

Кампанията продължава добрата традиция с конкурса за най-четящо дете. На събитието надпреварата ще бъде представена от 11-годишната Неда, която е активен участник в инициативата от самото ѝ създаване.

Направи си приказка в книжарници „Сиела”

Денят на детето тази година започва още на 28 май с инициативата “Направи си приказка със “Сиела”. Множество забавления за малки и големи подготвят в книжарници “Сиела” в събота, както и на 1 юни (сряда), когато малките читатели ще творят и ще играят, а за повече стимул издателите ще раздават и награди. В книжните магазини на “Сиела” в София, Стара Загора, Плевен, Пловдив, Русе и Варна през тези дни популярни личности от сцената, радиоефира и майсторка на сладкарското изкуство ще предават на посетителите умения за направата на приказни герои.

МЕТЪЛ ТИТАНИ ЗАБИВАТ В ДВОРЕЦА НА СПОРТА

Сцената в Зимния дворец на спорта в София ще се разтърси от метъл титаните “Slayer” и “Anthrax” на 31 май. Вратите на залата в деня на концерта ще бъдат отворени в 18,30 ч. Музикантите от “Anthrax” ще поставят начало на метъл събитието на годината малко преди 20 ч. За близо час ще представят песни от най-новия си албум “For All Kings”, както и най-големите си хитове. Очакванията са Том Арая и компания да се качат на сцената около 21,00 ч., като шоуто им ще продължи поне час и половина.

Метълите са поръчали бекон и наденички на скара, пържени картофи, мъфини, палачинки и понички за закуска. Обядът им ще включва микс от сирена, свежи салати, пълнена пуйка със зеленчуци и свинско филе на скара. За вечеря преди концерта си рокаджиите ще похапват доматена супа, свинско филе с гъбен сос, шишчета със сьомга, зеленчуци и мащерка.

Билети за концерта на групите от 60 и 70 лв. се продават на касите на Тикетпро в страната, както и онлайн. В деня на събитието цените на пропуските ще се качат с 10 лв., уточниха от “София мюзик ентерпрайсис”.

Вицът

Жена пътува за първи път със самолет и си намира удобно място до прозореца. Едва се настанява, когато се появява някакъв мъж и заявява, че това е неговото място. Въпреки дългия спор дамата категорично отказва да се премести.

- Добре, госпожо! - заявява мъжът. - Щом така искате, вие карайте самолета!

ЧР20

28.05.2016

БОЖИДАР ТОМОВ, писател, поет и драматург
БОЯНА ПЕТРОВА, преводачка
ВЛАДИМИР КОСТОВ, журналист
ЕЛИЦА ГОРЕТОВА, поетеса, сценаристка
КИРИЛ ЕРМЕНКОВ, политик
РАЗВИГОР ПОПОВ, композитор
СТЕФАН ДИМИТРОВ, композитор

29.05.2016

ГЕОРГИ ЙОРДАНОВ, политик
ДАНИЕЛ ДЯНКОВ, художник
Ген. ДРАГОМИР ДИМИТРОВ, председател на Държавна агенция “Разузнаване”
ЕРХАН ЧАУШЕВ, юрист, член на ЦИК
ПЕТЯ АВРАМОВА, народна представителка
СЛАВИ ДОНЧЕВ, скулптор
ХРИСТИНА КАЛЧЕВА, шампионка на висок скок

В последната събота на май рожден ден има класикът и легендата

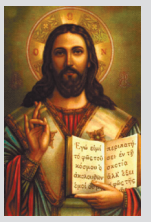
ЧАВДАР ШИНОВ

човекът, който е накарал поне три поколения българи да се смеят и да съпреживяват заедно с героите на неговите великолепни книги и хващащи за сърцето разкази. В произведенията на Чавдар човек може да види как се е променила България - на мястото на лъчезарния хумор сега се е появила тъжна усмивка, онзи странен смях, който вижда как всичко наоколо се разпада, но избира да се бори и да негодува срещу всички несправедливости. Кой да подозира, че ще стане така - че хумористите ще трябва да се превърнат в революционери? Чавдаре, желаем ти неспирно вдъхновение, много светли идеи, никога не се отказвай от битките, обичай хората на инат и продължавай да спасяваш този свят от скуката.

От екипа на ДУМА

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

28

Преп. Никита, еп. Халкидонски. Преп. Софроний Български

29

† 5 Неделя след Пасха на Самарянката. Св. Александър, патр. Александрийски, мчца Теодосия девица

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 28 МАЙ 2016

Известни от малки, или какво постигат децата по света

Някои представители на подрастващото поколение дават страхотен пример на възрастните как трябва да се реализират мечтите

От ранна детска възраст почти всички малчугани мечтаят какви ще станат, когато пораснат. Някои биват спирани от родителите си, които имат собствени планове за бъдещето на техните отрочета. Други започват да реализират целите си веднага щом станат възрастни. Но не липсват и такива, които от малки успяват да регистрират толкова необичайни за крехките си години постижения, че благодарение на това стават известни задълго.

Киерон Уилямсън

11-годишният Брайън Цимерман през 1983 г. решава да стане кмет на Краб в щата Тексас. В градчето живеят малко над 200 души, така че момчето познава лично почти всеки потенциален избирател. Невръстният кандидат за поста прави блестяща предизборна кампания, впечатлявайки гласоподавателите със следните думи: “Истинският кмет не е онзи, който постоянно си стои в кабинета и се страхува да изгуби мястото си. Истинският кмет е човек, който се стреми да подобри качеството на живота на обикновените хора!” Момчето печели изборите за градоначалник с лекота, след като вотът за него надхвърля 75%. За съжаление обаче не успява да изпълни едно от най-важните предизборни обещания и допуска Краб да бъде “погълнат” от по-големи населени места, разположени до градчето. Но пък остава в историята като най-младия кмет в САЩ (май и в целия свят).

Необичайно приложение на Брайловата азбука

Премиерата на драмата “Обичам те, татко”, състояла се през декември 2014 г. в столицата на Непал, би могла да се сметне за тривиална и незабележителна. Но благодарение на създателя на лентата - 7-годишния Саугат Биста, прожекцията в Катманду се превръща в едно от най-обсъжданите киносъбития. А авторът на филма официално е записан в Книгата с рекордите на Гинес като най-младия режисьор в цялата история на световното кино. Любопитно е също, че двучасовият разказ, пресъздаден с помощта на Седмото изкуство, всъщност е затрогваща история за това как един баща се опитва да осъществи мечтите на дъщеря си, останала без майка. И такава дълбока идея се ражда в главата на дете! За какво ли си мислят повечето малчугани на неговата възраст?...

Откакто капитан Матю Уеб през 1875 г. без чужда помощ преплува Ламанша за 21 часа и 45 минути, преодоляването на 34-километровото разстояние между Великобритания и Франция се превръща в най-добрия, макар и твърде опасен начин за доказване на наличието на изключителни атлетични способности у всеки авантюрист. Защото се случва в доста тежки условия: при температура на водата не по-висока от 17 градуса, доста неспокойно море и много бързи течения, които непрестанно дърпат плувците към дъното. Досега малко над хиляда души са успели да преминат Ламанша (дори Еверест е покорен от повече хора). Затова, когато 11-годишният британец Томас Грегъри на 6 септември 1988 г. успява да прекоси пролива с плуване за по-малко от 12 часа, постижението на детето няма как да остане незабелязано. Още повече, че само две седмици по-късно в опит да подобри рекорда на момчето загива професионален плувец.

Най-младият режисьор в света е вписан и в Книгата с рекордите на Гинес

Сухас Гопинат от Индия се прочува, след като на 14-годишна възраст основава собствена фирма, а само три лета по-късно става най-младият генерален директор на международна компания. Преди това обаче спира да ходи на училище и започва работа в магазин за компютри, като се отказва от заплатата си в замяна на безплатен достъп до интернет (навремето глобалната мрежа е била доста скъпо удовол-ствие). Постепенно Гопинат се научава да програмира и предлага на местна автомобилна компания да създаде сайт за по-ефективно развитие на бизнеса. Шефовете се съгласяват и така започва възходът на невръстния IT специалист. Първоначално той оценява работата си на $500, а ако е спешна, иска за труда си 750 долара. През 2000 г. създава “Globals Inc”, чиито филиали днес има в много страни по света. Забавно е обаче, че майката на младия предприемач все пак настоява Сухас да завърши училище, независимо от факта, че е станал успешен бизнесмен, без да има диплома дори за средно образование. Такива са някои родители!

Възрастта на гимнастичката Хе Кесин предизвика скандал

Световноизвестният днес Луи Брайл се ражда в бедно френско семейство. От малък помага на баща си в обущарското ателие и на 3 години ранява с шило очите си. Заради силно възпаление момчето напълно загубва зрението си, когато е едва на пет. След време го пращат в Кралския институт за слепи деца в Париж, където толкова изпъква като буден и даровит ученик, че лично директорът му определя специална стипендия. На 13-годишния Луи обаче не му допада релефно-линейният шрифт на Валентин Аюи, който се използва в онези времена за обучение на хора със зрителни увреждания. Брайл се вдъхновява от “нощната азбука” на артилерийския капитан в оставка Шарл Барбие. И след продължителен и упорит труд разработва нов шрифт за слепи, който първо представя на съучениците си и на директора на Кралския институт Себастиан Гуили. Експертите одобряват сътвореното от Брайл, а един от най-прочутите почитатели на неговата система става френският крал Луи-Филип.

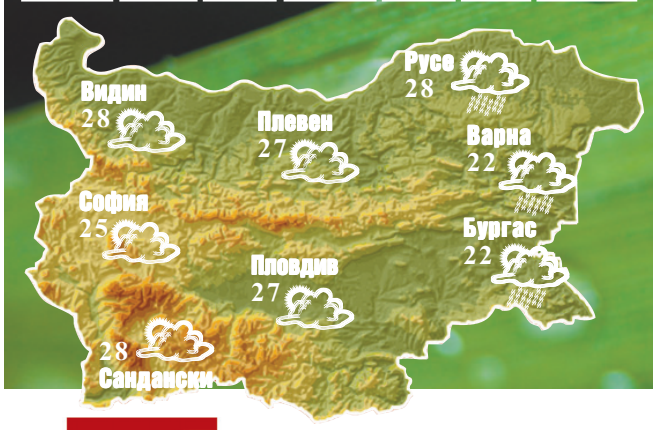
През 2009-а, по време на едва втората в живота му изложба, 7-годишният Киерон Уилямсън за по-малко от 15 минути успява да продаде 16 творби, най-евтината от тях струва 900 паунда. На следващата експозиция, която прави 12 месеца по-късно, за половин час биват изкупени 33 картини на вундеркинда от английското графство Норфолк, който става по-богат със 150 хил. паунда. Благодарение на таланта и трудолюбието си преди две години Уилямсън е обявен за милионер. Дори най-придирчивите критици наричат произведенията на младия гений шедьоври, като подчертават, че Киерон до съвършенство е овладял техниките на перспективата и сенките и ги демонстрира в творбите си.

Лятото на 2008 г. на прицела на медиите и обществото бе китайският отбор по гимнастика, а по-точно включената в него като пълноправна участничка на Олимпийските игри 14-годишната Хе Кесин. Според правилата на МОК биологичната възраст на спортистите не бива да е под 16 г. Скандалът обаче бе бързо потулен, още повече, че гимнастичката става двукратна шампионка в Пекин, а по късно, през 2009 г., печели златен медал и на Световното в Лондон. Любопитно е обаче, че американката Марджъри Джестринг участва на Олимпиадата в Берлин през 1936-а, когато е едва 13-годишна. Момичето става първо на скокове във вода, но след това така и не успява повече да се класира за участие в нито едно значимо спортно състезание.

Когато децата имат мечти, те често са нетърпеливи да предприемат за осъществяването им определени стъпки, дори и да изглеждат някому несериозни и наивни. Именно с това малчуганите се различават от повечето възрастни. Така че не е зле да се поучим от историята и да реализираме намисленото, вдъхновени от светлите примери на подрастващите.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Майският ритъм: "Слънце, облаци, дъжд", "Слънце, облаци, дъжд" ще продължи и днес. При облачност от 22% вероятността за дъжд е твърде малка - 9 на сто. Температурите обаче ще бъдат сравнително високи: минималните - от 12 до 14 градуса, максималните - от 24 до 26, на места и повече. Ще духа слаб вятър от север. Заоблачаване към обед, в следобедните часове и най-вече над източните и планинските райони - възможни превалявания. Температурите на височина от 1200 метра ще бъдат около 18-20 градуса, на 2000 метра - 14-16.

Изгледи за

29
максимални
26°/28°

30
максимални
28°/30°

В неделя - несъществено заоблачаване. Вятърът - вече от изток. Малка вероятност от валежи. В понеделник започва промяна в следобедните часове с дъжд и постепенно захлаждане. Минимални температури от 14 до 16 градуса, максимални - от 28 до 30.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес" ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Йовановска - завеждащ отдел - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: Боян Бойчев - редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg

"Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; abonament@duma.bg

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

07.15 Телепазарен прозорец
07.30 Милион и две усмивки Детско предаване
09.00 Библиотеката Предаване за култура с водещи Георги Ангелов и Андрей Захариев
10.00 Плюс това Публицистично предаване с водещи Милена Цветанска и Георги Милков
11.00 Отблизо с Мира Развлекателно предаване
12.00 По света и у нас Информационна емисия
12.30 Бразди Предаване за земеделие
12.55 Иде нашенската музика Предаване за фолклор с водещи Даниел Спасов и Милен Иванов
14.00 Малки истории
14.50 Никълъс Никълби игрален филм /копродукция, 2002г./, режисьор Дъглас Макграт, в ролите: Кристофър Пльмър, Джейми Бел, Ан Хатауей и др.
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев Предаване за религия и култура
18.00 Животът е вкусен Кулинарно риалити
19.00 Умно село: Анна Петкова и Елдора Трайкова
19.50 Лека нощ, деца!: Случки с бърколини
20.00 По света и у нас Информационна емисия
20.45 Д-р Време
20.55 Шоуто на Канала
21.55 Реална опасност игрален филм /САЩ, 1994г./, режисьор Филип Нойс, в ролите: Харисън Форд, Уилям Дефо, Ан Арчър и др.(12)
00.15 Под прикритие 5 тв филм /10 епизод/п/(16)
01.15 Кадифе тв филм /13 епизод/п/
02.50 Никълъс Никълби игрален филм/п/

bTV

07.00 „Дивата муха" - предаване за екстремни спортове
07.30 „Двама мъже и половина" - сериал, с. 11, еп. 17
08.00 „Тази събота" - актуално предаване
11.00 „Cool T" - лайфстайл предаване
12.00 bTV Новините
12.30 „Аламинут: Добре дошли в България" - комедийна поредица
13.00 „500 мига от любовта" - комедия, романтичен, САЩ, 2009 г., режисьор: Марк Уеб, в ролите: Зоуи Дешанел, Джефри Аренд, Оливия Хауард Баг, Патрисия Белчер, Крис Конъл, Ивет Никол Браун и др.
15.00 „Истински истории" /п./- риалити поредица
16.00 „Мармалад" - токшоу
18.00 „Лотария България" - телевизионна лотария
19.00 bTV Новините
19.30 bTV Репортерите
20.00 „Пътешествията на Гъливер" - комедия, приключенски, фентъзи, САЩ, 2010 г., режисьор: Роб Летърман, в ролите Емили Блънт, Ти Джей Милър, Джак Блек, Джейсън Сигъл, Аманда Пийт, Били Коньли
22.00 „Комиците"
23.00 „Хроники" - драма, фантастика, трилър, САЩ, 2012 г., режисьор: Джош Транк, в ролите: Дейн Дехаан, Майкъл Б. Джордан, Ашли Хиншоу, Ана Уд,Алекс Ръсел, Джо Ваз, Люк Тайлър и др.
01.00 „Експресно фото" - екшън, трилър, САЩ, 2009 г., режисьор: Марк Романек, в ролите: Робин Уилямс, Майкъл Вартан, Кони Нилсън, Дилан Смит, Гари Коул и др.
02.30 „500 мига от любовта" /п/ - комедия, романтичен, САЩ, 2009 г.

NOVA

05.30 „Прости ми" - сериен филм /п/
07.00 „Виолета" - сериен филм
08.00 „Събуди се..." - предаване на НТВ
11.00 „Съдебен спор" - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 Темата на Нова
13.00 „Високосна година" - с уч. на Ейми Адамс, Матю Гуди, Адам Скот, Джон Литгоу и др.
15.00 „Флинтстоун 2: Да живее Рок Вегас" - с уч. на Марк Ади, Стивън Болдуин, Кристен Джонстън, Джейн Краковски, Джоан Колинс, Алън Къминг и др.
17.00 „Съдби на кръстопът" - предаване на НТВ
17.55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка"
18.00 „Ничия земя" - предаване на НТВ
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Твърде лично 2" - с уч. на Лиъм Нийсън, Фамке Янсен, Маги Грейс, Леланд Орсер, Джон Грайс и др.
22.00 „Гадна компания „ - с уч. на Антъни Хопкинс, Крис Рок, Гейбриъл Махт, Кери Уошингтън, Питър Стормеър, Майк Стенсън и др.
00.20 „Високосна година" - с уч. на Ейми Адамс, Матю Гуди, Адам Скот, Джон Литгоу и др./п/
02.10 „Твърде лично 2" - с уч. на Лиъм Нийсън, Фамке Янсен, Маги Грейс, Леланд Орсер, Джон Грайс и др. /п/

1

06.00 Новини
06.10 „Гении и злодеи"
06.35 Игрален филм: „Проектът „Алфа"
08.05 „Свири, хармонико любима"
08.55 „Умници"
09.40 „Думи на пастира"
10.00 Новини
10.10 „Вкусно"
10.50 „Олга Шукшина. „Ако татко беше жив..."
11.45 „Смешарики. Новите приключения"
12.00 Новини
12.15 „Идеалният ремонт"
13.05 „Теория на конспирацията"
14.30 Игрален филм: „Любопитната Варвара 2"
15.00 Новини
15.15 Игрален филм: „Любопитната Варвара 2" (продължение)
16.40 Игрален филм: „Спящият пътник"
18.00 Вечерни новини
18.10 Игрален филм: „Спящият пътник" (продължение)
18.20 „Отгатни мелодията"
18.55 „Без застраховка"
21.00 Време
21.20 „Тази вечер" с Андрей Малахов
22.50 „МаксимМаксим"
00.00 Игрален филм: „Бой със сенки"
02.10 Игрален филм: „Не може да бъде"
03.45 Игрален филм: „Няма връщане назад"

ОВЕН

При цялата ви заетост ще се чувствате бодри и готови да поемете още задачи. Ентусиазмът ви наистина е похвален.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Ще изпитвате известно напрежение. Проницателността ви обаче за всичко, което се случва, е завидна.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Не се настройвайте негативно към хората, които ви казват истината в очите, погледнете нещата конструктивно.

22 май - 21 юни

РАК

Бъдете по-внимателни, не се опитвайте да спорите, особено с близките си. Не претоварвайте черния си дроб.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Ще сте енергични и готови да свършите повече работа, отколкото ви е възложена. Недейте ненужно да драматизирате.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Денят няма да е никак лесен за вас, ще трябва много умело да балансирате между личните и служебни ангажименти.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Срещите и разговорите ще заемат по-голяма част от времето ви. Направете си план, за да се справите с всичко.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Ще трябва да помислите по някои морални въпроси, а поводи няма да ви липсват, особено ако четете вестници.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Ще се чувствате бодри и ентусиазирани, но за жалост може да се сблъскате челно с неразбирането на околните.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

На всички ще им изглеждате малко отнесени, а и вие самите трудно ще можете да определите точно на кой свят се намирате.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Денят е много подходящ за правене на бъдещи планове. Допитайте се до хората, с които ще прекарате времето си.

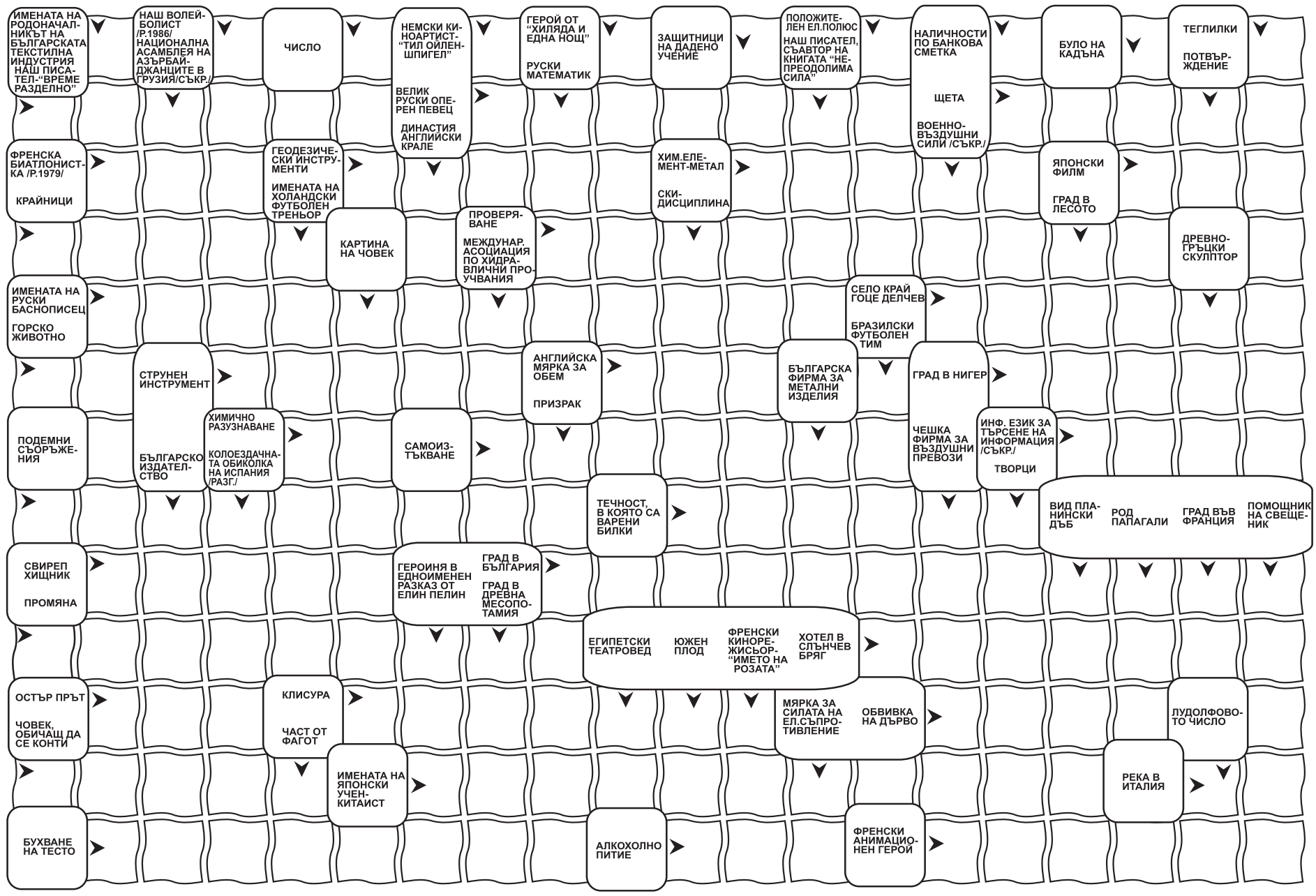
21 януари - 19 февруари

РИБИ

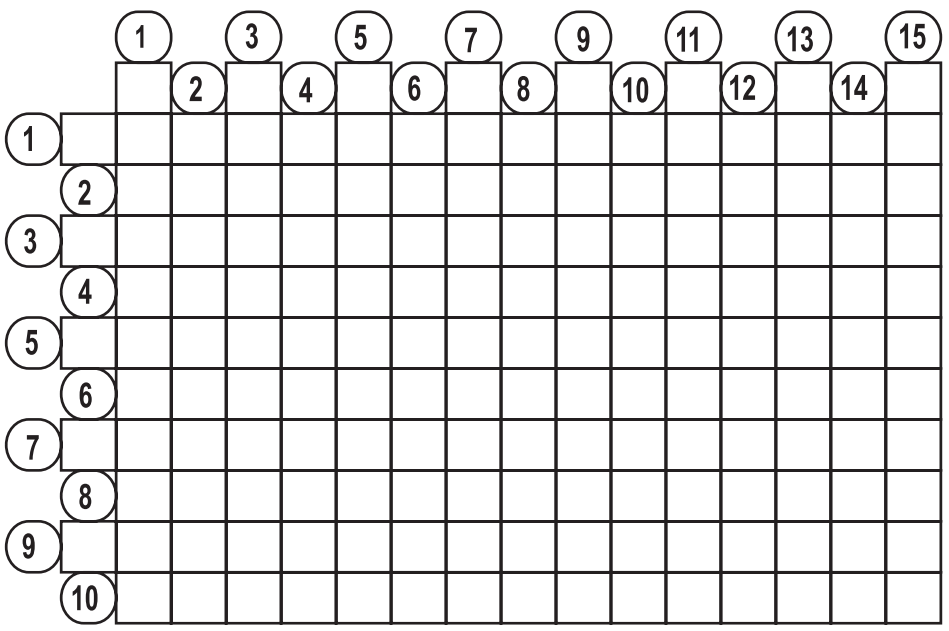
Точно днес ще се наложи да свършите доста отговорни неща, но пък удовлетворението ще си струва всички усилия.

20 февруари - 20 март

РЕЧНИК: Еше, Инжер, Ниида Нобору, Тинтин.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

Думите се попълват последователно, като се разделят от тъмни квадратчета, които вие трябва да поставите. Цифрите в скоби показват техния брой:

ВОДОРАВНО:

1. Имената на български космонавт-Герой в романа "Пиратът"от У.Скот/1/.
2. Курортен град в Бургаско-Словашки композитор/2/.
3. Външен вид на местност-Журналистка, представяща новини/2/.
4. Вид кафе-Стар морски компас-Германски писател /"Абу Телфан"/-/3/.
5. Радиолокатор-Израелски вестник/4/.
6. Героиня в романа "Тютюн" от Д.Димов-Руска киноактриса/"Голямото семейство"/-/3/
7. Пушек-Преизподня, пъкъл-Унгарски театрален художник/5/.
8. Имената на български държавник /1911-1998/-Карта за игра/1/.
9. Български поет/"Оброк"/-Международна икономическа асоциация-Град в Кения-Приток на р.Волга/3/.
10. Жители на Тополовград/0/.

ОТВЕСНО:

1. Лицата с генерални чин в армията/0/.
2. Белгийски киноартист /"Скъпа моя"/-Град край Видин/1/.
3. Английски футболен тим-Отражателен портативен дебеломер/съкр./-/1/.
4. Село край Свиленград/0/.
5. Американска киноактриса/"Перфектно по американски"/-/5/.
6. Герой в италианско-американския филм "Откраднатa красота"-Бавно темпо в музиката/1/.
7. Един от континентите-Известен футболист от "Спартак" /Пловдив/-/1/.
8. Героиня в едноименен роман от Борис Полевой-Река в Словакия/2/.
9. Руски самолети-Река в Германия/3/.
10. Световна организация-Новинарка в Нова тв /1/.
11. Пастир, чобан-Причина, основание/1/.
12. Италиански футболист /р.1966/-Вълна за възглавници/2/.
13. Метално приспособление за плъзгане по лед-Наш спортен ВУЗ/2/.
14. Канцлер на Австрия /1953-1961/-Мъжка рожба/2/.
15. Листче за тото-Ехо, отзвук-Музикални знаци/2/.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3х3:

	1		6			2		
	3							
				3		5		1
	5							
				1				8
					6		9	
7		2		8				
							2	
					5		7	

6			5			4		
		7					2	
				7				
	2		1					
	4						5	
					3		6	
				5				
	8					1		4
		2			9			3

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ

ВОДОРАВНО: КАМЧИЯ - РУНД - ФЛЕКСИИ - ГА - ТРЕН - КЛАМЕР - ОК - БОКС - ИВАНОВА - ЛОБ - РЕНО - НЕВА - КРИЛЕ - САГАН - СОУЛ - АКТ - КЕФ - ОСА - ЛОТАРИЯ - ДЯВОЛИЯ - АФА - АН - ОТОК - МЯРКА - ИКАКО - КА - БИНОКЪЛ - МЕЧКА - АПАЛА.

ОТВЕСНО: ТАФРОВ - РОКЛЯ - ЯКЕ - МЛЕКАРИ - ТОВАРАЧ - УЧЕН - НЕЛИ - ТОНК - ИК - БОНЕ - КАЛ - АБА - ЛЯСКОВО - СЕРИЯ - ИЛКА - СОФИЯ - ИНА - ТРИАС - НАУ - ОКОП - ЛЕГЛО - АТАКА - АНГЕЛОВА - СОФОКЪЛ - ДАР - БАНДА - АКОЛА.

ВИЗИТКИ

1.МЕТЕОРОЛОГ, ПЛОВДИВ, „НОНА". 2.АГРОНОМ, СВИЛЕНГРАД. 3.ТЕРВЕЛ, РОДОПИ.

7	4	2	1	9	5	6	3	8
5	9	8	4	3	6	7	2	1
6	3	1	2	8	7	9	5	4
1	2	9	3	7	4	5	8	6
3	5	4	6	1	8	2	9	7
8	6	7	5	2	9	1	4	3
2	7	5	8	4	1	3	6	9
4	1	6	9	5	3	8	7	2
9	8	3	7	6	2	4	1	5

3	1	2	5	6	7	4	9	8
5	6	7	4	9	8	3	1	2
4	9	8	3	1	2	5	6	7
9	8	3	1	2	5	6	7	4
1	2	5	6	7	4	9	8	3
6	7	4	9	8	3	1	2	5
8	3	1	2	5	6	7	4	9
2	5	6	7	4	9	8	3	1
7	4	9	8	3	1	2	5	6

ИГРОСЛОВИЦА

I.ВОДОРАВНО: 1.СВЕЩИ. 2.ЪГЛЕН. 3.СЕВЕР. 4.ТРЕВА. 5.АЛЕКО. 6.ВРАНА. 7.ЯКЕТА. 8.НРАВИ. 9.ЕЛЕНА.

II.ВОДОРАВНО: 1.ВЕЩИ. 2.ГЛЕН. 3.ЕВЕР. 4.РЕВА. 5. ЛЕКО. 6.РАНА. 7.КЕТА. 8.РАВИ. 9.ЛЕНА.

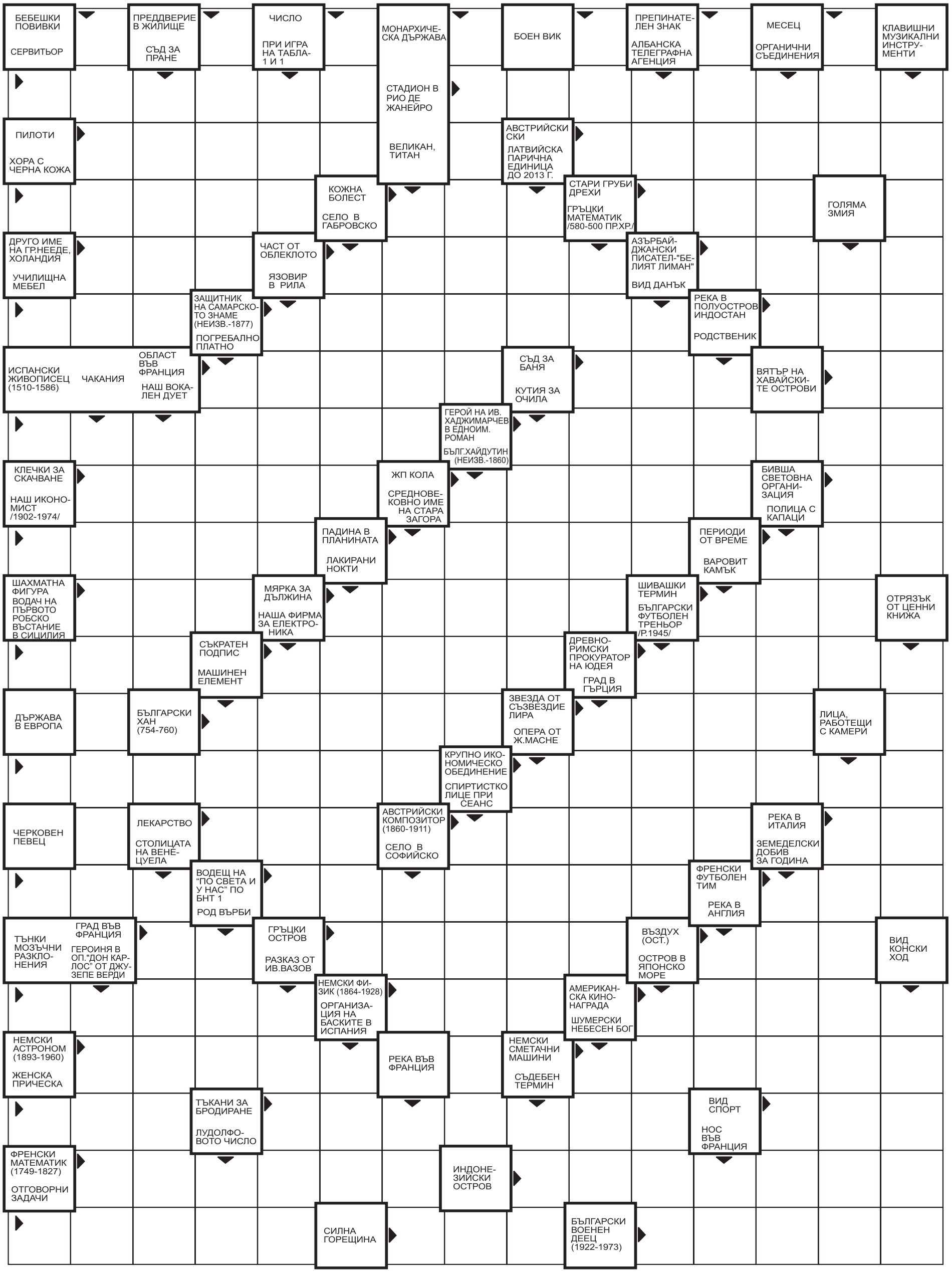
ОТВЕСНО: СЪСТАВЯНЕ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 28 МАЙ 2016

РЕЧНИК: Ану, Асп, Винех, Дяк, Евн, Малер, Моралес.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

Гласят Лига по щанги

Федерацията завежда ново дело за глобата от $500 000

Марин МИЛАШКИ

Българска федерация по вдигане на щанги (БФВЩ) обмисля създаването на Национална лига по вдигане на тежести. Проектът трябва да се съгласува с общинските власти и с регламентите на подобни състезания на водещите в този спорт нации.

Федерацията е завела ново дело в Спортния съд (CAS) в Лозана за глобата от $500 000, която бе наложена от световната централа (МФВТ) миналата година заради хванатите с допинг 11 проектоолимпийци, стана също ясно на Отчетно-изборното събрание вчера в "Дианабад". От родната централа разкриха, че делото още не е насрочено, но те не гонят срокове, защото така или иначе пропускат Олимпиадата в Рио през август, а до края на годината други отговорни състезания при мъжете и жените няма.

Глобата е наложена повторно от Управителния съвет на МФВТ на заседание в Рио де Жанейро, след като през януари Арбитражният съд я отмени. От родната централа смятат, че санкцията е незаслужена и се явява трето наказание за едно провинение след спирането на правата на щангистите и недопускането на страната до участие на Олимпиадата в Рио. Шефовете на щангите ни се надяват CAS да потвърди тяхното мнение. В началото на годината тя бе премахната, защото е била наложена едноличо от президента на световната федерация Тамаш Аян (Унг), а по устав такива права има само Управителният съвет.

Снимка Тодор ШАБАНСКИ

Неделчо Колев чете отчета си, преди да бъде преизбран за президент на БФВЩ

Двукратният световен шампион Неделчо Колев очаквано бе преизбран за председател на БФВЩ. Той бе и единственият кандидат заради абсурдни точки в устава на централата, които са приети набързо и без обсъждане през 2013 г. Според промените кандидатура за председател може да бъде издигната най-малко 3 месеца преди събранието. То обаче бе насрочено преди по-малко от 2 месеца чрез съобщение в Държавен вестник. Клубовете така и не получиха покани за събранието. Колев бе преизбран с 42 гласа от 44 присъстващи делегати. Общо по списък бяха обявени 62 клуба, членове на федерацията, а кратка справка в сайта на спортното министерство показва, че те са 58. Миналата седмица на среща със спортния министър Красен Кралев самият Колев оповести, че клубовете у нас са 38. Разликата идва от клубовете - фантоми, с които настоящото ръководство на федерацията управлява. Същата бе и ситуацията вчера, а заради фантомите в новия Управителен съвет влязоха само хора на Колев и генералният секретар Борислав Гидиков.

На събранието стана ясно, че с промените в устава всички решения трябва да бъдат одобрени от Управителния съвет, което пък отнема всякакви права на общото събрание, което трябва да ръководи федерацията.

ТЪЖЕН ПОМЕН

Изминаха 40 ДНИ от смъртта на нашия съпруг, баща и дядо

ДОНЧО ГЕОРГИЕВ ДОНЧЕВ

на 77 години

Отиде си, в прегръдка хладна
земята здраво те държи
и в къщата ни тъжна, празна,
денят без тебе не върви...
Как искаме ти пак да се завърнеш,
да чуем стъпки, ведър глас,
как искаме ти пак да ни прегърнеш,
изпълнен с любов към нас!

От семейството

Панихидата ще се отслужи на 30.05.2016 г. от 11,00 ч. в храма на Православен гробищен парк „Св. Архангел Михаил" - кв. Бояна.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 28 май 2016 г. се навършват 17 ГОДИНИ от смъртта на нашия съпруг и баща

ЛЮБОМИР СИМЕОНОВ ЦОКЕВ

Нека всички,
които го познаваха
и уважаваха,
си спомнят за достойния
и честен човек,
другар и приятел,
за живота му,
посветен
на изграждането на едно хуманно
и справедливо общество.

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

От семейството

ТЪЖНА ВЕСТ

На 26 май 2016 г. почина о.з. генерал-лейтенант

ТАНЮ МАРИНОВ ТАНЕВ

роден 1927 г.

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

Поклонението ще се състои на 28 май от 12,30 часа на Централните софийски гробища.

От семейството

следайте

ФУТБОЛ

ПО БТВ ЕКШЪН
Шампионска лига

21.45 Реал М - Атлетико М (финал)
ПО ДИЕМА
17.00 Славия - Монтана
ПО ДИЕМА СПОРТ
17.00 Берое - Левски
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
17.00 Пирин - Локо Пд
19.00 Хъл Сити - Шефийлд Уензди
ПО КАНАЛ 3
15.00 ЦСКА - Миньор Пк
ПО СПОРТ+
22.00 Крузейро - Америка МГ

УТРЕ

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
18.00 Поморие - Локо ГО
ПО НОВА СПОРТ
17.00 Барнзли - Милуол
ПО СПОРТ+
22.00 Сао Пауло - Палмейрас

накратко

Снимка БГНЕС

Мартин Ангелов изпълнява отскок на финала на съчетанието си на успоредка в квалификациите на европейското първенство по спортна гимнастика в "Постфинас Арена" в Берн

moмo

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №39

6 от 49
Числа: 24, 26, 28, 33, 42, 49
I гр. (6) няма
II гр. (5) 8 по 3239 лв.
III гр. (4) 362 по 71,60 лв.
IV гр. (3) 7463 по 4,90 лв.
ДЖАКПОТ: 2 720 978,63 лв.

6 от 42
Числа: 14, 22, 24, 26, 27, 31
I гр. (6) няма
II гр. (5) 3 по 4746,60 лв.
III гр. (4) 409 по 34,80 лв.
IV гр. (3) 6349 по 3,20 лв.
ДЖАКПОТ: 786 377,41 лв.

5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ
Числа: 4, 11, 16, 19, 32
I гр. (5) 4 по 5451,90 лв.
II гр. (4) 411 по 53,10 лв.
III гр. (3) 9060 по 3,20 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
Числа: 5, 7, 8, 17, 25
I гр. (5) 1 от 21 807,40 лв.
II гр. (4) 281 по 77,60 лв.
III гр. (3) 9463 по 3,10 лв.
ЗОДИАК
Числа: 17, 31, 36, 40, 43 + 2
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) няма
IV гр. (4) 3 по 500 лв.
V гр. (3+1) 13 по 100 лв.
VI гр. (3) 116 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 218 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 1475 по 1,50 лв.
IX гр. (2) 2699 по 1 лв.
X гр. (1+0) 3113 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 3 000 000 лв.
ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 3, 4, 7
Цифра: 6, 1, 5
I гр. (3) няма
II гр. (2) 1189 по 12,70 лв.

www.duma.bg

Лудогорец отхвърли нападките на Локо Пд

Разградчани ще градят школа, избират между 120 деца от страната

Изпълнителният директор на Лудогорец Ангел Петричев отговори на обвиненията на Локомотив Пловдив, че тимът не е подходил сериозно към мача с Берое от предпоследния кръг на "А" група. Осигурил си пета поредна шампионска титла, тимът от Разград излезе с резервите и загуби от гостите от Стара Загора с 0:2. Това осигури третото място и участие в Лига Европа на заралии, за сметка най-вероятно на Локо Пд.

„За мен това е изключително нессъотяелно. Първо, беше ясно, че ние ще дадем почивка на титулярите, които заминават с националните отбори и за нас е важно те да отпочинат. На второ място, когато си убедително шампион, не е ли логично да дадеш възможност и на младите момчета да поиграят? За нас беше важно в тези мачове да видим и младите играчи. Те играха доста мотивирано срещу Берое", коментира Петричев пред Нова ТВ преди последния мач с Ботев в Коматево снощи. "След последния двубой разпускаме абсолютно всички и започваме подготовката за лагерите на отбора. Първият лагер ще е в Смолян, а вторият – в Австрия, където сме планирали сериозни противници за контроли. Гарантирам ви, че ще са такива, които ще участват в европейските клубни турнири", обяви Петричев.

„Работим усилено по трансферите, но докато не финализираме нещо, ще спазим традицията да не го обявяваме. За момента на две позиции търсим футболисти – защитник и полузащитник. В момента разполагаме с футболисти, с които да постигнем целта си. Мащабна селекция не се очаква, а целта е влизане в групите на Шампионската лига. Към днешна дата няма оферти към наши футболисти, но все пак сезонът още не е свършил. Всичко е възможно да се случи на трансферния пазар. Не бихме продали на всяка цена футболист, тъй като искаме участие в груповата фаза на един от двата турнира", заяви още шефът на шампионите. „Ние предпочитаме да има максимално отбори в елита, да се възроди футболът в много центрове на България, но преди всичко е важно да се изпълнят условията за лицензиране. Какъвто и да бъде форматът, това са най-важните условия. Много е важно в какви условия ще се играят мачовете. Нямам право да коментирам процесите в ЦСКА. От гледна точка на Лудогорец е изключително важно отбор като ЦСКА да е в "А" група, защото това е още един силен противник и така първенството ще е по-силно, а с това и конкуренцията. Така за нас ще е полесно в евротурнирите, защото така се поддържа по-високо ниво."

Снимка AURUBIS.COM

Изпълнителните директори на Лудогорец - Ангел Петричев (вдясно), и на "Аурубис България" - Тим Курт, подписаха договор във Варна за организиране на летен лагер на футболни таланти в Разград

Лудогорец подписа договор с компанията „Аурубис" за организирането на детски тренировъчен лагер, който ще се проведе на базата на шампионите „Гнездо на орли" през юни. „Стартираме проект, който е с изключително голямо значение за развитието на Лудогорец и нашата детско-юношеска школа. Ще организираме летен тренировъчен лагер на млади таланти. Това ще са 120 деца от цялата страна. Целта е да поканим деца, чиито ръководители в школите са преценили. Концентрираме се и на позабравени места, за да може деца, които наистина имат качества, но тренират при лоши условия, да покажат най-доброто от себе си", обяви Петричев.

Бочели ще пее химна на Шампионската лига днес, по 600 000 евро за всички в Реал при 11-а купа

Андреа Бочели ще изпълни химна на Шампионската лига на финала в Милано довечера. Двубоят за най-високото европейско клубно отличие ще противопостави отново мадридските Реал и Атлетико на стадион "Сан Сиро" от 21.45 ч. и ще бъде излъчен по бТВ Екшън. На 24 май 2014 г. на "Ещадио Луш" в Лисабон "Кралският клуб" спечели рекордната си 10-а купа, след като губеше до края на добавеното време, но успя да изравни, а в продължението пречупи "дюшекчиите" с 4:1.

„За мен това е огромна чест - да участвам в подобно събитие. Много обичам футбола. Ще се постарая да изпея химна възможно най-добре, за да се отблагодаря на всички, които повярваха в мен. Прегръщам всички, ще се видим на стадиона", обяви Бочели в интервю пред УЕФА. Преди него на сцената ще се изяви Алиша Кийс, която ще представи новите си песни.

Снимки БГНЕС

Гигантска реплика на купата на Шампионската лига привлича туристите в центъра на Милано, където довечера на стадион "Сан Сиро" ще се играе финалът

Звездата на "Белия балет" Кристиано Роналдо заяви при пристигането си в Милано, че победата в Шампионската лига е много по-важна от златния дубъл на Барселона.

„Победата в Шампионската лига е по-важна от дубъла на Барселона, които спечелиха Купата на Испания и шампионата. Да победиш в Шампионската лига е мечта и казвам това от сърце. Ядосан съм, че не станах голмайстор в Испания, защото бях близо до това. Все пак поздравявам Суарес, който направи великолепен сезон", каза Роналдо.

Капитаните на Реал М проведоха среща с президента на клуба Флорентино Перес, на която съгласуваха премиите за 11-а победа на тима в Шампионската лига, съобщи в. "Марка". Серхио Рамос, Марсело, Кристиано Роналдо и Пепе се договориха с Перес всеки играч на Реал да получи за триумф в най-престижния европейски турнир по 600 000 евро. Такава сума ще прибере всеки от играчите, заявен за участие в турнира, без значение колко минути е играл. За победата си в Шампионската лига през 2014 г. футболистите на Реал попълниха банковите си сметки с 400 000 евро. "Белият балет" ще се опита да завоюва безпрецедентната 11-а титла довечера.

Атлетико М ще играе за трети път на финал, но досега не е печелил трофея.

Произведено в България

Да не знаеш, че знаеш, и обратното

Иван ЧЕНЧЕВ

Има много неща, които не знаем, че знаем, както и обратното - има такива, които си мислим, че знаем, а всъщност не знаем. Изглежда сложно на пръв поглед, но само на пръв. От втори прочит се разбира.

Нека се фокусираме върху това, че си мислим, че не знаем, че все още имаме спорт, а е факт. Имаме го благодарение на огромната воля и талант на спортистите. Както и на труда им. Затова продължаваме да обърквме в международен аспект плановете на големите държави. Защо ли обаче в Територията нивото на първенствата е слабо? Всеки може да си отговори. Условия, организация, липса на достатъчен интерес и естествено - малки бюджети. Цели федерации нямат пари, ако не за нищо, то поне за нещо повече. Така. В момента, в който разберем какво вече знаем, но не сме го знаели, можем да започнем да действаме. Много пъти досега можехме. Ама все не започваме. Работи се на парче. Докато едни имат средства за подготовки и състезания извън Татковината, други спят на пода в спални чували, а играят за България! Да, има и такъв отбор. Даже е национален! В случая властта не бива да се прави, че не знае, като добре знае това. Не може да няма, щом се отнася за герба и честта на страната! Просто не може! Особено ако се чака медал. Ако за национален тим с успехи не се намира, представяте ли си какво остава за клубното ниво, за масовия спорт?

В политиката е малко по-различно в сравнение със спорта. В нея си мислим, че знаем всичко, а всъщност нищо не знаем. Не ни и казват. Явното е за всички, истината е за консумация на властта. На показ винаги си остават индивидуалните качества било на спортистите, било на политиците. Тях не можеш да скриеш. И в двете сфери важи казаното от един световен публицистичен автор - Уолас Уоталс. „Да бъдеш успешен не е въпрос на среда, защото ако беше така, всички хора в определен район щяха да са успешни. И резултатът щеше да се обясни с обкръжението им. Но ние виждаме хора от практически едно и също място и с една и съща среда, които са на различни нива на успеха и провала. Следователно корените на успеха трябва да се търсят в индивидуалното, както и някъде другаде".

Ей за това „другаде" все недоволства народонаселението. Може би знае, че някои заемат постове в кабинети, минавайки с наколенки през други кабинети, или не знае, че тези кабинети са в посолства и други не съседни нам държави.

Ето защо се надявам хората повече да си мислят, че не знаят, за да имат интерес да научават още и още. И докато спортистите са наясно, че почти всичко си зависи от самите тях, то властта се заблуждава, че и при нея е така. Не, не е и не зависи от тях, а от хората. А хората си мислят, че знаят, и в случая е така, но се питам кога ли ще го покажат и на практика. Тук времевата дистанция вероятно няма да бъде дълга. Защото властта знае, че знаем по този въпрос!

Жозе Моуриньо се завръща в дома си в Лондон, след като най-сетне финализира договора си да поеме Манчестър Юнайтед от новия сезон

www.duma.bg

По 600 000 в Реал М при 11-а еврокупа

Стр. 39

Сребро за Стойка Петрова

България разделя 7-о място на световното в Астана с 2 медала

Стойка Петрова (54 кг) спечели сребърен медал на Световното първенство по бокс за жени в Астана, Казахстан. 30-годишната добричлийка загуби на финала от представителката на домакините Дина Жоламан с 0:3 съдийски гласа. Първата и единствена засега наша европейска шампионка по бокс при жените започна колебливо и изглеждаше леко нервна срещу много подвижната и изключително бърза съперничка. Боксьорката на БК Русе така и не успя да намери точната дистанция, от която да проведе боя, въпреки че имаше предимство заради по-високия си ръст и по-дългите си ръце. Тя загуби първите два рунда, а в началото на третия получи наказателна точка заради задържане на Жоламан, което окончателно предреши мача. Въпреки загубата Стойка извоюва първия си медал от световно първенство. България завърши шампионата с 2 медала - сребърен на Петрова и бронзов на Деница Елисеева (57 кг), но и двете категории не са олимпийски.

Така страната ни раздели 7-о място с Австралия и Ирландия, които също имат по 1 сребърно и бронзово отличия. Класирането по нации спечели Казахстан с 4 златни и 2 бронзови медала, пред Китай (2, 2, 2), САЩ (1, 1, 3), Франция и Великобритания (1, 0, 1).

На предишното първенство в Чеджу 2014 г. Станимира Петрова спечели световната титла също в кат. до 54 кг, но тази година "слезе" в олимпийската кат. до 51 кг и спечели единствената квота за Рио за бокса ни на европейската квалификация в Самсун в началото на май.

Стойка Петрова

Гонзо напуска Левски догодина

Спортният директор на Левски Георги Иванов се закани, че ще бъде следващият, който ще си тръгне от "Герена", ако "сините" не спечелят трофей през следващия сезон.

"Когато един треньор няма успехи вече 2 години, е напълно нормално той да бъде сменен. Искам да подчертая, че ако следващата година Левски не вземе трофей, следващият, който ще си тръгне, съм аз. Това го заявявам най-отговорно, защото аз съм представил на собствениците план за стратегия за 3 години", обяви пред bTV Георги Иванов.

"Смятам, че за 2 години съм направил много от един клуб, който беше пред разпад. В момента Левски е един стабилен клуб на всяко едно ниво. Може би не сме стигнали някакви върхове, но всяко нещо е на базата на натрупване. Няма как един директор или треньор да вземе един клуб и да го направи какъвто иска", завърши Гонзо.

Стоян Колев пази за последно утре

Последният мач на ЦСКА за сезона срещу Миньор (Перник) ще бъде малко по-емоционален и специален за един футболист. Своите последни 90 минути с червената фланелка ще изиграе вратарят Стоян Колев-Тяната. 40-годишният страж и помощник-треньор слага край на състезателната си кариера.

Двубоят ЦСКА - Миньор е утре от 18.00 часа на стадион "Славия".

За него "червените" пуснаха билети по 7 лв.

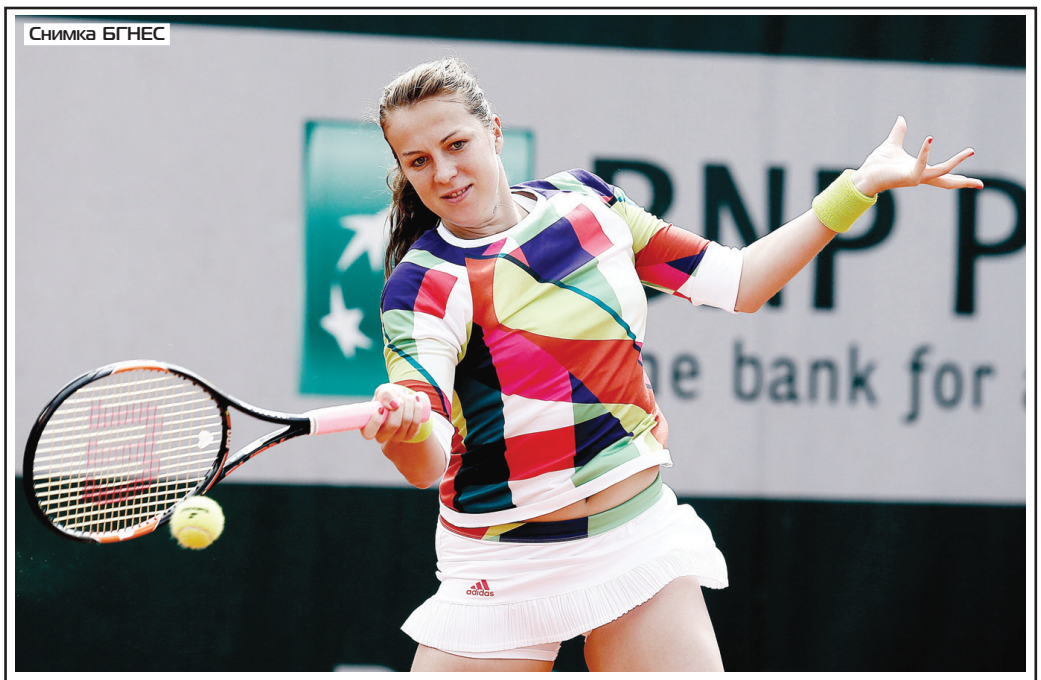
Стоян Колев започва своята професионална футболна кариера в родния си град Сливен, в който играе от 1994 г. до 1997 г. От 1998 г. до 2000 г. е в Локо Пд. През 2001 г. Аспарух Никодимов го взима в ЦСКА. Колев прекарва кратък престой под наем в Берое и през 2002 г. е избран за титуляр от Стойчо Младенов. Той бързо се превръща в основна фигура в отбора на "армейците" и стига до националния отбор. Печели титлата през 2003 г. и е избран за вратар на сезона от в. „Труд". Включен е в състава на България на Евро 2004. След първенството се връща в Локо Пд и остава на "Лаута" до 2008 г., когато преминава в румънския Оцелул. Избран е за вратар №3 на румънския шампионат през сезон 2008/2009. В началото на 2010-а преминава в Черноморец Бс.

Избран е за вратар на годината за 2011 г. През сезон 2011/12 не допуска гол от 25 септември 2011 г. до март 2012 г., т.е. 870 минути.

Тяната е шампион на страната с ЦСКА, носител на националната купа, както и на Суперкупата също с "червените".

През 2015 г. се завърна в ЦСКА, когато клубът беше в един от най-трудните си периоди.

"Всички в клуба сърдечно благодарим на Стоян за всичко, което е дал на нашия любим клуб, за себераздаването, за проявения професионализъм и за примера, който винаги е давал на по-младите. Всички на стадиона, за да изразим своята подкрепа към Стоян и да му благодарим подобаващо! Успех, Тяна!", написаха от "Армията".

Снимка БГНЕС

Анастасия Павлюченкова (№24 в схемата) връща топката в мача от III кръг на "Ролан Гарос" срещу Светлана Кузнецова (№13). Дори супершареният екип не помогна на рускинята срещу сънародничката ѝ и тя загуби с 1:6, 4:6

Регистираха ЦСКА 1948

Новото дружество ПФК ЦСКА 1948 вече е регистрирано в Търговския регистър, съобщи Агенция БГНЕС. Съветът на директорите на новоучреденото дружество е в състав: Гриша Ганчев, Искра Григорова, Юлиан Инджов, Милко Георгиев и Емил Димитров. Внесеният капитал е 100 000 лева.

Гриша Ганчев и Юлиан Инджов са с по 38 100 акции, Христо Стоичков е с 20 000, а още 38 акционери имат по 100 акции. Размерът на капитала е 100 000 лева (100 000 броя акции обикновени, поименни, с право на глас и номинална стойност от 1, 00 лев, всяка една от тях.).

следайте

ПО БНТ HD
ХУДОЖЕСТВЕНА ГИМНАСТИКА
14.00 и 18.00 СК в София
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
15.00 Гран при на Монако (квалификация)
Бокс
21.30 Галавечер в Глазгоу
ПО ЕВРОСПОРТ 1
11.45 и 18.45 "Ролан Гарос"
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.30 Джиро д'Италия (XX етап)
ПО ДИЕМА СПОРТ
БАСКЕТБОЛ
04.00 Голдън Стейт Уориърс - Оклахома Сити Тъндър

Утре
ПО БНТ HD
МОТОКРОС
14.00 и 17.00 Гран при на Испания
ХУДОЖЕСТВЕНА ГИМНАСТИКА
14.50 и 18.50 СК в София
ПО ЕВРОСПОРТ 1
11.45 и 18.45 "Ролан Гарос"
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.30 Джиро д'Италия (XXI финален етап Кунео - Торино)
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
15.00 Гран при на Монако
ПО Ф+
ЛЕКА АТЛЕТИКА
23.00 Диамантена лига в Юджийн

резултати

Футбол

Турнир в Тулон

България - Мали 1:3 0:1 Самасеку (27) 1:1 Despodов (50) 1:2 Самасеку (58) 1:3 Диара (87).

Гърция, плейофи за Шампионската лига, IV кръг

ПАОК - Панониос 2:0 Аманасиадис (14 и 25; Димитър Бербатов смени голмайстора на почивката); **АЕК - Панатинайкос 3:1.**

1. ПАОК 10 2. АЕК 8 3. Панатинайкос 7 4. Панониос 1.

накратко

„Ястребово око" вече и у нас

Системата за видео наблюдение „Ястребово око" вече пристигна в България и беше изпробвана по време на първата контрола между националния ни отбор по волейбол и Тунис снощи в столичната зала „Христо Ботев". Спарингът беше закрит за фенове. Довечера от 19.00 ч. двата тима се срещат повторно, но този път пред зрители. Специално, за да провери изправността на видеосистемата от Италия пристигна специалистът Емануеле Челе, който осигуряваше повторенията в двубоите от Европейското първенство за мъже в „Арена Армеец" през миналата година, От следващия сезон „Ястребовото око", което бе закупено от БФВолейбол, ще решава най-спорните ситуации от дерби мачовете в мъжката ни волейболна Суперлига. По този начин страната ни се доближава до добрите практики в Европа и ще бъде една от малкото държави със система за видео повторение във вътрешното първенство. В официален мач „Ястребовото око" ще бъде използвано за първи път по време на двубоите от финалната четворка на световното Гран При в Пловдив, за които женският ни национален тим се класира директно като домакин.